

2019-2022 aldirako ebaluazio-txostena

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**
Jasangarritasun
Departamentua

**Diputación Foral
de Gipuzkoa**
Departamento de
Sostenibilidad

A ZATIA: ESPARRU OROKORRA ETA ABIAPUNTUA	6
1 SARRERA.....	7
2 HELBURUA ETA HELMENA	8
3 DEFINIZIOAK	8
4 PLANAREN ERAGIN-ESPARRU KOIUNTURALA.....	12
4.1 Lege- eta plangintza-esparrua	12
4.1.1 Arau-xedapenak	13
4.1.2 Estrategiak, planak eta programak.....	25
4.2 Egoeraren adierazle sozioekonomikoak	31
5 2019-2030 aldirako GHHKPO	31
5.1 Programak eta jarduerak	31
5.1.1 Behatokiaren programa.....	31
5.1.2 Prebentzio-programa	32
5.1.3 Kudeaketa-programa.....	34
5.1.4 Desegitea optimizatzeari buruzko programa	36
5.2 Kostuak programen arabera	37
B ZATIA: GHHKPOaren BETETZE-MAILAREN EBALUAZIOA	38
6 AURREIKUSITAKO JARDUEREN BETETZE-MAILA.....	39
6.1 Betetze-mailaren azterketa, 2022. urtea.....	39
6.1.1 Segimendu orokorra	39
6.1.2 Programen arabera jarraipena	43
6.2 Betetze-mailaren azterketa, 2019-2022 aldia	91
7 GHHKPOeko HELBURUEN ETA ADIERAZLEEN BETETZE-MAILA, 2022.....	93
7.1 Prebentzio-helburuak	93
7.2 Berrerabilpenerako prestatzeko helburuak.....	94
7.3 Gaikako bilketaren helburuak.....	94
7.4 Birziklatze-helburuak	97
7.5 Balorizazio energetikoko helburuak	98
7.6 Ezabatzeko helburuak.....	98
8 GENERO-INPAKTUAREN EBALUAZIOA	99
C ZATIA: ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK	103
9 ONDORIOAK	104
10 HELBURUAK	107

11 ADIERAZLEAK.....	112
11.1 Kudeaketa-adierazleak	112
11.2 Ingurumen-adierazleak, ekonomia zirkularrekoak eta gizarte-adierazleak	117
12 ETORKIZUNERAKO EKINTZEN PROPOSAMENA	118

TAULEN AURKIBIDEA

1. taula Hondakinen definizio nagusiak eta haiek definitzean araudiak duen helburua	8
2. taula Gipuzkoako eta EAEko HHen inbentarioa, 2020 (tonak eta %).	31
3. taula Behatoki-programaren jarduerak	32
4. taula. Prebentzio-programaren jarduerak	33
5. taula Hondakinak gaika biltzeko programaren jarduketak	34
6. taula Berrerabilpenerako prestatzeko programaren jarduketak.....	35
7. taula Birziklatze-programako jarduketak	35
8. taula Balorizazio-jarduketak: materiala eta energetikoa	36
9. taula Ezabatzea optimizatzeko jarduketak.....	36
10. taula. GHHKPOean aurreikusitako urteko kostu guztiak, 2022. urteko programen arabera (2018, eurotan)	37
11. taula Jardueren puntuazioak aurrerapen-mailaren arabera.....	39
12. taula 2022. urtean Behatoki Programan egindako jardueren aurrerapen-maila	40
13. taula 2022. urtean Prebentzio Programan egindako jardueren aurrerapen-maila	40
14. taula 2022. urtean Gaikako Bilketako Programan egindako jardueren aurrerapen-maila...	41
15. taula 2022. urtean berrerabilpenerako prestatzeko Programan egindako jardueren aurrerapen-maila	41
16. taula 2022. urtean Birziklapen Programan egindako jardueren aurrerapen-maila.....	41
17. taula 2022. urtean balorizazio-programan (materiala eta energetikoa) egindako jardueren aurrerapen-maila	41
18. taula 2022. urtean ezabatzea optimizatzeko programan egindako jardueren aurrerapen-maila	41
19. taula GHHKPOeko programen arabera aurreikusitako kostu guztiak eta benetako urtekoak, 2022. urtea (eurotan, 2018)	42
20. taula 2019-2030 aldirako GHHKPOaren aurrerapen-maila - 2019-2022 aldia.....	91
21. taula Prebentzio-helburuen betetze-maila, 2022. urtea	94
22. taula Berrerabiltzeko prestaketa-helburuen betetze-maila, 2022. urtea.....	94
23. taula Gaikako bilketaren helburuen betetze-maila, 2022. urtea	95
24. taula Birziklapen-helburuen betetze-maila, 2022. urtea	97
25. taula Balorizazio energetikoaren betetze-maila, 2022. urtea.....	98
26. taula Balorizazio energetikoaren betetze-maila, 2022. urtea.....	98
27. taula GHHKPOeko ekintzak taldekatzea, ekintzak gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko neurriak kontuan hartuta.	99
28. taula Ekonomia zirkularren arloko ikerketa- eta berrikuntza-proiektuak garatzeko beka baten onuradunak (2019-2022).....	102
29. taula 2016-2035 aldirako prebentzio- eta berrerabilera-helburuak.....	108
30. taula 2016-2035 aldirako gaikako bilketaren helburuak.....	109
31. taula 2016-2035 aldirako birziklatze-, balorizazio- eta ezabatze-helburuak	111

32. taula Prebentzio- eta berrerabilera-helburuen segimendua egiteko adierazleak.....	113
33. taula Gaikako bilketaren helburuen segimendu-adierazleak	114
34. taula Birziklatze-, balorizazio- eta ezabatze-helburuen segimendua egiteko adierazleak .	116
35. taula Birziklatze-, balorizazio- eta ezabatze-helburuen segimendua egiteko adierazleak .	117
36. taula GHHKPOaren etorkizuneko ekintzak, eragindako eragileak eta aurreikusitako gauzatze-epea (2023-2030)	119
37. taula 2023-2030 aldirako aurreikusitako ekintzen guztizko kostua, urtero	124
38. taula Etorkizuneko ekintzen genero-egokitasuna.....	126

IRUDIEN AURKIBIDEA

1. irudia. 2019-2030 aldirako GHHKPOeko programen aurrerapen-maila, 2022. urtea	42
2. irudia. Sorkuntza-datuak, Gipuzkoa+ bilketa-motaren arabera banatuta. 2021-2022.....	93
3. irudia. Gipuzkoa+ gaikako bilketa, hondakin-motaren arabera (tonak eta %). 2007-2022 urteak.....	95
4. irudia. Birziklatze-datuak, frakzioa eta guztira, eta gaikako bilketaren tasa + Gipuzkoa+eko errefusaren frakzioa berreskuratzea. 2022 vs 2021	95

A ZATIA: ESPARRU OROKORRA ETA ABIAPUNTUA

1. Sarrera
2. Helburua eta helmena
3. Definizioak
4. Planaren eragin-esparru koiunturala
5. 2019-2030 aldirako GHHKPO

1 SARRERA

Gipuzkoako Foru Aldundiak *2019-2030 aldirako Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Orokorra* (aurrerantzean, 2019-2030 aldirako GHHKPO) onartu zuen 2019an, eta hura gauzatzeko hainbat helburu, printzipio eta programa ezarri zituen, hondakin gutxiago sortzeko, prebentzio, kudeaketa eta tratamendu egokiaren bidez.

Indarrean dagoen legeriak eta plangintzak plangintza-aldi honetarako ezarritako helburu espezifikoa jasotzen ditu Planak. Hala ere, 2019-2030 aldirako GHHKPOaren helburu estrategikoa da Europako eta Estatuko legerian ezarritakoa baino asmo handiagoko birziklatze-tasa lortzea, eta 2030erako % 70eko berrerabiltze- eta birziklatze-tasa lortzea.

2022ko Gipuzkoako hondakinen inbentarioak ondorio nagusi hauek atera ditu: urte horretan % 54,39koa izan da birziklatze-tasa, eta oso hurbil dago 2025erako Europako % 55eko helburua betetzetik. Goranzko joera argia: 12,13 puntu egin du gora 2015etik. Gaikako bilketari dagokionez, indizea % 60,13koa da. Horrek erakusten du urtez urte Gipuzkoako hondakinen kudeaketa-eredua sendotzen jarraitzen dela, eta eredu hori erreferentzia gisa posizionatzen ari dela Euskadin eta Europan.

Kontuan izanik 2019-2030 aldirako GHHKPOa onartzea eragin zuen helburu nagusia udal-hondakinak eta tokiko eskumenak kudeatzeko eredu bat lortzea zela, herritarrei Gipuzkoako Lurralde Historikoan ahalik eta kalitate eta kostu handieneko zerbitzu bat emateko, ingurumena ahalik eta gehien babesteko, indarrean dagoen araudiaren eskakizunak eta garapen jasangarriaren printzipioak bete ahal izateko, beharrezkoa da, indarrean dagoen bitartean, arau-aldaketak betetzen direla zaintzea.

Nahiz eta 2019-2030 aldirako GHHKPOa onartu zenetik ia hiru urte igaro diren, aldaketa garrantzitsuak izan dira araudian eta plangintzan, eta aldaketa horiek eragina izan dute haren garapenean. Arau-aldaketa horiek hiru administrazio-esparrutan gertatu dira (Europakoa, estatukoa eta autonomia-erkidegokoa), eta, beraz, haien irismena aztertzea eskakizun bat da, Plana gauzatzeko geratzen den eperako Gipuzkoako udal-hondakinen eta toki-eskumeneko hondakinen kudeaketa behar bezala planifikatzeko.

Arau-aldaketa horiek Planaren xede diren hondakinen kudeaketari eragiten diote, eta, batez ere, prebentzioa, berrerabiltzeko prestaketa, gaikako bilketa eta bereizketa, balorizazioa eta ezabaketa murriztea eta baztertzea sustatzera bideratutako ekintzetan eragiten dute, baita hondakinak zabortegetan uzteari buruzko zerga-neurriak ezarriz ere. Neurri horiek helburuak eguneratzen dituzte, bere garaian indarrean zeudenak, edo hondakinen zatiki batzuetan eskakizun berriak sartzen dituzte.

2 HELBURUA ETA HELMENA

Dokumentu hau 2019-2030 aldirako Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Orokorraren segimendu-dokumentu gisa eratzen da. Dokumentu horretan, legeko helburuak zenbateraino bete diren ebaluatzen da, 2022. urtean eta 2019-2022 aldian egindako ekintzak aztertzen dira, eta GHHKPOean aurreikusitakoaren arabera zenbateraino bete diren aztertzen da, eta, hala badagokio, ekintza berriak sartzeko beharrari buruzko balorazioa egiten da, programaka.

Dokumentua hiru bloketan egituratuta dago:

- A zatia: Esparru orokorra eta abiapuntua
- B zatia: GHHKPOaren betetze-mailaren ebaluazioa
- C zatia: Ondorioak eta gomendioak

Dokumentu honen irismena eta idazketa-esparrua hiru alderdi hauetatik landu dira:

- a) GHHKPOa egokitzeko lanak egitea, egungo arau-esparrua eta esparru operatiboa kontuan hartuta
- b) Txosten hau onartzeko ingurumen-prozedura
- c) Egindako eta aurreikusitako ekintzen generoa ebaluatzeko prozedura

3 DEFINIZIOAK

Ekonomia zirkular baterako hondakinei eta lurzoru kutsatuei buruzko 7/2022 Legeak zenbait termino definitu ditu, eta termino horiek aztertu egin behar dira, txosten honi lotutako definizioak zehazteko kontuan hartu baitira.

1. taula Hondakinen definizio nagusiak eta haiek definitzean araudiak duen helburua

Terminoak	Zertarako du garrantzia terminoak?	Zer hondakin sartzen dira?
Etxeko hondakinak	Horiek jasotzeaz nor arduratuko den zehaztea; alegia, toki-erakundeak.	Etxeko jardueren ondorioz etxeetan sortutako hondakin arriskutsuak edo ez-arriskutsuak. Etxeko hondakintzat hartzen dira, halaber, zerbitzu eta industrietan sortutako aurrekoen antzeko konposizioak eta kantitateak, baldin eta zerbitzuaren edo industriaren beraren jardueraren ondorioz sortzen ez badira. Kategoria horretan sartzen dira, halaber, etxeetako hondakin hauek: sukaldeko olio erabiliak, tresna elektriko eta elektronikoak, ehunak, pilak, metagailuak, altzariak, tresnak eta koltxoak, eta eraikuntzako eta etxeko konponketako obra txikietako hondakinak eta obra-hondakinak. Etxeko hondakintzat hartuko dira bide publikoak, berdeguneak, jolas-eremuak eta hondartzak garbitzean

Terminoak	Zertarako du garrantzia terminoak?	Zer hondakin sartzen dira?
		sortzen diren hondakinak, etxeko animalia hilak eta abandonatutako ibilgailuak.
Merkataritza-hondakinak	Hondakinak jasotzeaz nor arduratuko den zehaztea, hau da, saltokiak (toki-erakundeek bilketa egitea justifika dezaketen arren).	Merkataritzak (handizkakoa eta txikizkakoa), jatetxe-arloko zerbitzuek eta tabernek, bulegoek eta merkatuek eta gainerako zerbitzu-sektoreak sortutako hondakinak.
Udal-hondakinak	Birziklatze- eta isurtze-helburuak ¹ eta helburu horiek kalkulatzeko zenbatzen diren hondakinak definitzea	1. Etxean sortutako hondakin nahasiak eta bereizita bildutako hondakinak, papera eta kartoia, beira, metalak, plastikoak, biohondakinak, zura, ehunak, ontziak, gailu elektriko eta elektronikoen hondakinak, pila eta metagailuen hondakinak, etxeko hondakin arriskutsuak eta tamaina handiko hondakinak barne, koltxoiak eta altzariak barne. 2.- Beste iturri batzuetatik bereizita bildutako hondakinak eta hondakin nahasiak, hondakin horiek etxeko hondakinen antzekoak direnean naturari eta konposizioari dagokienez. Udal-hondakinek ez dituzte barne hartzen ekoizpenetik, nekazaritzaetik, basogintzaetik, arrantzaetik, hobi septikoetatik eta estolderia-saretik eta hondakin-urak tratatzeko instalazioetatik datozen hondakinak, araztegiko lohiak, bizitza baliagarriaren amaieran dauden ibilgailuak eta eraikuntza- eta eraipen-hondakinak barne.

Batetik, hondakin-mota bakoitzaren bilketaren arduraduna nor den zehazten du lege horrek. Hala, etxeko hondakin gisa zer hondakin hartzen diren definitzen du, eta adierazten du biltzeko, garraiatzeko eta tratatzeko eskumena tokiko erakundeei dagokiela.

Halaber, merkataritza-hondakinak definitzen ditu (merkataritza-jarduerak berak sortutakoak), eta horiek kudeatzeko eskumena saltokiei berei dagokie. Hala ere, toki-erakundeek merkataritza-hondakin ez-arriskutsuak kudeatu ahal izango dituzte, dagozkien ordenantzetan ezarritako moduan. Toki-erakundeek merkataritza-hondakinak kudeatzea erabakitzen badute,

¹ Berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestaketaren arloko helburuen aplikazio-eremua eta lege honetan ezarritako kalkulu-arauak zehazteko sartu da udal-hondakinen definizioa, eta, 12.5 artikuluan ezarritako eskumen-banaketaren arabera, agente publikoen eta pribatuen artean hondakinak kudeatzeko erantzukizunaren banaketa eragotzi gabe ulertzen da.

arrazoitu egin beharko dute, eta eraginkortasun handiagoko irizpideetan oinarritu beharko dute, ekonomiaren eta ingurumenaren aldetik, hondakinen kudeaketan.

Udal-hondakinaren terminoaren definizioan adierazten da zer hondakin kontabilizatzen diren eta zein ez, indarrean dauden helburuak betetzeko kalkuluari begira. Argi dago ez dela hondakina jasotzeaz zein agente arduratzen den definitzeko terminoa. Nahiz eta udal-hondakin gehienak toki-erakundeen eskumenekoak izan, merkataritza-hondakinak eta antzeko hondakinak, hasiera batean, saltokien eskumenekoak dira, baina udal-hondakinak izaten jarraitzen dute, beren izaerari eta osaerari dagokienez etxeko hondakinen antzekoak diren heinean. Halaber, zenbait hondakin toki-erakundeen eskumenekoak dira, baina ez dira udal-hondakintzat hartzen, eta, beraz, ez dira zenbatu behar udal-hondakinen birziklapena edo isurketa kalkulatzeko. Hori gertatzen da, adibidez, etxerako eraikuntza- eta konponketa-obra txikietako hondakinekin edo ibilgailu abandonatuekin.

GHHKPOak etxeko hondakin guztiak eta udal-hondakin guztiak hartzen ditu. Birziklatze-helburuak kalkulatzeko, udal-hondakinen definizioa erabiltzen da, eta, beraz, udalerrikoak ez diren etxeko hondakinak kanpoan uzten dira. Baina, bestalde, gaikako bilketak sustatzen saiatzean, GHHKPOean sustatzen dira. Etxeko hondakin batzuk ez dira hartzen udal-hondakintzat, eta ez dira kuantifikatzen udal-hondakinak birziklatzeko.

Txosten honetan onartutako termino eta eskumen nagusiez gain, beste termino eta definizio batzuk ere jasotzen dira hemen:

MATERIAL BIOEGONKORTUA: hondakin nahasien tratamendu mekaniko eta biologikoko instalazioetatik ateratako eduki organikoa duen materiala.

BIOHONDAKINA: lorategi eta parkeetako hondakin biodegradagarria, etxeetako, bulegoetako, jatetxeetako, handizkako jantokietako, jatetxe-zerbitzu kolektiboetako eta txikizkako kontsumo-establezimenduetako elikagai- eta sukaldaritza-hondakinak, eta elikagaiak prozesatzeko instalazioetako hondakin alderagarriak.

KONPOSTA: bereiz bildutako hondakin biodegradagarrien tratamendu biologiko aerobio eta termofilotik lortutako zuzenketa organikoa.

EZABATZEA: balorizazioa ez den edozein eragiketa, baita eragiketaren ondorio sekundarioa substantzia edo materialak aprobetxatzea denean (baldin eta tratatutako hondakinaren pisuaren % 50 gainditzen ez badute) edo energia aprobetxatzea denean ere. 7/2022 Legearen III. eranskinean, ezabatze-eragiketen zerrenda ez-zehatza jasotzen da.

BERRERABILTZeko PRESTATZEA: balorizazio-eragiketa, hau da, egiaztatzea, garbitzea edo konpontzea. Eragiketa horren bidez, hondakin bihurtu diren produktuak edo produktuen osagaiak prestatzen dira, beste transformaziorik egin gabe berrerabil daitezkeen eta hondakin izateari utz diezaioten, baldin eta aplikatu beharreko produktu-arau teknikoak eta kontsumo-arauak betetzen badituzte.

PREBENTZIOA: substantzia, material edo produktu bat sortzeko eta diseinatzeko, ekoizteko, banatzeko eta kontsumitzeko fasean hartutako neurrien multzoa, honako hauek murrizteko:

- Hondakin-kantitatea, baita produktuak berrerabiliz edo balio-bizitza luzatuz ere.

- Sortutako hondakinek ingurumenean eta giza osasunean dituzten eragin kaltegarriak, materialen edo energiaren erabileran aurrezteko barne.
- Substantzia arriskutsuen edukia material eta produktuetan.

BIRZIKLATZEA: hondakin-materialak berriz produktu, material edo substantzia bihurtzen dituen balorizazio-operazio oro, jatorrizko xedea izan edo beste edozein xederekin egiten bada ere. Gai organikoaren eraldaketa ere hartzen du barnean, baina ez balorizazio energetikoa, ezta erregai gisa edo betelanelarako material gisa erabiliko diren material bihurtzeko prozesuak ere.

BILKETA: hondakinen hasierako bilketa, sailkapena eta biltegiatzea, ondoren tratamendu-instalazio batera eramateko.

GAIKAKO BILKETA: hondakin-fluxu bat bereizita biltzea, hondakin mota eta izaeraren arabera, hondakin horren berariazko tratamendua errazteko asmoz.

HONDAKINA: edukitzaileak botatzen duen edo botatzeko asmoa edo betebeharra duen edozein substantzia edo objektu.

TOKIKO ESKUMENEN HONDAKINAK: toki-erakundeek kudeatutako hondakinak. Toki-erakundeek etxeetan, saltokietan eta zerbitzuetan sortutako etxeko hondakinak biltzea, garraiatzea eta tratatzea nahitaezko zerbitzu gisa kudeatu behar dute, beren ordenantzek lege honetan ezarritakoaren, autonomia-erkidegoek ematen dituzten arauen eta ekoizlearen erantzukizun zabalduaren arloko araudiaren esparru juridikoan ezartzen duten moduan. Zerbitzu hau modu independentean edo elkartuan eman dezaketen udalerriei dagokie.

ERAIKUNTZA- ETA ERAISPEN-HONDAKINAK: eraikuntza- eta eraispén-jarduerak sortutako hondakinak.

ERAIKUNTZAKO ETA ETXEZ ETXEKO KONPONKETAKO OBRA TXIKIETAKO HONDAKINAK ETA OBRA-HONDAKINAK: etxeko eraikuntza- eta konponketa-jarduerak sortutako hondakinak.

BERRERABILERA: hondakinak ez diren produktuak edo produktuen osagaiak sortu zirenean zuten xede bererako berriz erabiliz egiten den edozein operazio.

TRATAMENDUA: balorizazio- edo ezabatze-eragiketak, balorizatu edo ezabatu aurreko prestaketa barne.

BALORIZAZIOA: edozein operazio izan daiteke, baldin eta emaitza nagusia beste material batzuk ordeztetakoan hondakina baliagarri bihurtzen badu, beste modu batera hondakin hori funtzio jakin bat betetzeko erabili behar bazen, edo hondakina funtzio hori instalazioan edo ekonomian, oro har, betetzeko prestatzen badu.

BALORIZAZIO ENERGETIKOA: hondakinak erregai edo energia sortzeko beste bitarteko gisa erabiltzea, bero edo elektrizitate gisa.

BALORIZAZIO MATERIALA: balorizazio energetikokoak ez diren balorizazio-operazioak, baita erregai gisa edo energia sortzeko bestelako bitarteko gisa erabiliko diren material bihurtzekoak ez direnak ere.

4 PLANAREN ERAGIN-ESPARRU KOIUNTURALA

4.1 Lege- eta plangintza-esparrua

Atal honetan, GHHKPOari aplikatu beharreko legedia aztertzen da, eta xeheago deskribatzen dira Gipuzkoako Lurralde Historikoan eragin handiena duten xedapenak, eta azken urteetan onartutako xedapen eta plan berrien arabera eguneratzen dira helburuak.

2018-2022 aldian garapen naturala izan dute hala hondakinei buruzko dokumentu arautzaile eta estrategikoek nola halakoen kudeaketaren gain eragina duten arau-testuek. Atal honetan, haietako bakoitza aztertu da, garapen estrategiko eta arau-aldaketa horiek aldaketa esanguratsuak zer neurritan eragiten dituzten ebaluatzeko. Azterketa Europako, estatuko, autonomia-erkidegoko eta lurraldeko esparruetarako aurkezten da, eta arau-xedapenak eta estrategiak, planak eta programak bereizten dira.

Ebaluazio-prozesu horretan, irizpide hauek hartu dira kontuan:

- a) Araudia onartzeko prozesuari dagokionez, esan beharra dago luzea dela. Arau baten lehen zirriborroak aurkezten direnetik behin betiko onartzen diren arte, urteak igaro daitezke. Bestalde, hondakin-planek, nagusiki, araudian jasotako helburuen arabera finkatzen dituzte beren helburuak, edo araudi berria onartzea aurreikusten dute. Ildo horretan, GHHKPOak onartu zituen bere garaian onartuta eta indarrean zegoen EAEko Planean jasotako helburuak. Hala ere, gaur egun, Plan hori berrikusten ari dira, txosten hau idatzi den egunean haren bertsio berri bat kontuan hartu gabe. Badakigu helburu batzuk aldatuko direla legeria berriaren arabera. Adibide bat da hondakinak murrizteko erreferentzia-urtea aldatu behar dela, hala nola elikagai-hondakinak eta ontzi-hondakinak.

Planaren bertsio berri hori falta dela, onartu berri den araudiaren erreferentzia-helburuak eta -urteak hartzea erabaki da, eta ez Planean jasotakoak, araudi berri honekin bat eguneratuko direla espero baita. Irizpide hori ez da aplikatuko plangintzaren helburua asmo handiagoarekin kontzienteki ezarri den helburuetan; adibidez, 2030ean, GHHKPOak jasotzen zuen udal-hondakinen % 70 birziklatzea, eta, ondoren, *Euskal Autonomia Erkidegoko Hondakinen Prebentziorako eta Kudeaketarako Planak (2030)* bere gain hartu zuen.

- b) Atal honetan ez dira deskribatzen, salbuespenen bat izan ezik, jada Estatuko araudira egokitu diren Europako arauak, haien helburuak barne, hala nola ekonomia zirkularreko paketearen zuzentarauak (hondakinen, hondakindegien, ontzien eta erabiltzen ez diren ibilgailuen esparru-zuzentaraua, pilak eta metagailuak eta GEEHak).
- c) Aipamen edo deskribapenaren atal honetan, GHHKPOean dagoeneko jasota dauden xedapenak mantentzea erabaki da. Xedapen horietan, GHHKPOaren indarraldiari aplikatzen diren helburuak eta/edo errekerimenduak jasotzen dira, eta kontuan hartu behar dira helburuen betetze-maila eta/edo etorkizuneko ekintzen definizioa ebaluatzeko orduan.

4.1.1 Arau-xedapenak

Hondakinei buruzko Europako **arau-esparruan**, honako hau nabarmendu behar da:

- *Batzordearen 2019ko ekainaren 7ko 2019/1004 Betearazpen Erabakia (EB), hondakinei buruzko datuak kalkulatzeari, egiaztatzeari eta jakinarazteari buruzko arauak ezartzen dituena*, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008/98/EE Zuzentarauarekin bat etorritik, eta Batzordearen 2384 Betearazpen Erabakia (2012) indargabetzen duena. Erabaki horrek helburuen betetze-maila ebaluatzeko prozedurei buruzko jarraibideak ematen ditu. Birziklapenaren kalkulu-puntuak jasotzen ditu, hau da, jasotako hondakin hori jaso eta produktu berrian bihurtu bitartean, hondakinak birziklatutzat zein unetan har daitezkeen jasotzen du. Adibidez, adierazi du kontabilizazioa azken birziklatzaileen instalazioetan egingo dela ahal dela, eta ez hondakinak bereizteko instalazioetan, lehen instantzian tratatzen baitira.
- *Batzordearen 2019ko azaroaren 6ko 2019/1885 Betearazpen Erabakia (EB), udal-hondakinak isurtzeari buruzko datuak kalkulatzeari, egiaztatzeari eta jakinarazteari buruzko arauak ezartzen dituena*, Kontseiluaren 1999/31/EE Zuzentarauaren arabera, eta Batzordearen 2000/738/EE Erabakia indargabetzen duena. Erabaki horretan ezartzen da zer hartu behar den isurketatzat hondakinak bereizteko eragiketetako errefusak edo hondakinen birziklatze / tratamendu aerobio edo anaerobioko eragiketetako errefusak. Halaber, adierazi du ez dela deskontatu behar isuritako hondakinen hezetasuna.
- *Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren ekainaren 5eko 2019/904 (EB) Zuzentzari, plastikozko produktu jakin batzuek ingurumenean duten inpaktu murrizteari buruzkoa*. Zuzentzari horrek, lehenik eta behin, plastikoen erabileraren prebentzioa eta saihestu ezin izan diren plastikozko hondakinen kudeaketa egokia aztertzen ditu, eta birziklatze-helburuak ezartzen ditu, kontuan izanik 2030erako plastikozko ontzi guztiak berrerabilgarriak edo birziklagarriak izatea lortu nahi duela Europako estrategiak. Horrez gain, helburu zehatz batzuk ere baditu: hiru litrorainoko edukierako edarientzako botilen hondakin-kantitate bat (tapak eta tapoiak barne) bereiz biltzea, birziklatzeko. Urte jakin batean merkaturatutako erabilera bakarreko plastikozko produktu horien pisuaren % 77ri dagokio. Horretarako, gordailutze- eta itzultze-sistemak eta biltzea bereiziaren helburuak ezarriko dituzte, ekoizlearen erantzukizun hedatuko erregimenetarako.

Zuzentzariak aurreikusten du estatuek neurriak hartuko dituztela kontsumitzaileei informazioa emateko eta jokabide arduratsua sustatzeko, zaborra barreiatuta ez isurtzeko eta plastikoa duen itsas zaborra sortzen duten hondakinak ezabatze beste bitarteko desegoki batzuk saihesteko. Kontsumitzaileei informazio egokia eman behar zaie aukera berrerabilgarriari eta berrerabiltze-sistemei buruz, hondakinak kudeatzeko aukera egokienei buruz edo saihestu beharreko hondakinak ezabatze aukerei buruz, hondakinak behar bezala kudeatzeko jardunbide egokiari buruz eta ezabatze-jardunbide desegokiak ingurumenean duten eraginari buruz. Halaber, erabilera bakarreko plastikozko produktu jakin batzuen plastikozko edukieri eta arrantza-aparailuei buruzkoa, eta estolderia-sarean hondakinak desegoki ezabatzeak duen eraginari buruzkoa.

- 2024ko apirilean, *Parlamentuak Kontseiluarekin produktu jasagarrietarako Diseinu Ekologikoaren Erregelamendu berri bati buruz lortutako akordioa onartu zuen*. Baldintza gehigarriak eta gutxienezko iraunkortasun-, konpongarritasun-, energia-eraginkortasuneko eta birziklapen-arauak sartuko ditu, eta zaharkitzapen goiztiarreko praktikei ekingo die, produktuek funtzionaltasuna gal ez dezaten diseinuaren ezaugarriengatik, ordezko piezen erabilgarritasunak ezagatik edo softwarearen eguneratze-faltagatik. Ingurumen-inpaktu handia eragiten duten produktu batzuetarako erabiltzen dira, batez ere, diseinu

ekologikoaren baldintzak: burdina, altzairua, aluminioa, ehunak, altzariak, pneumatikoak, garbigarriak, pinturak eta produktu kimikoak.

Produktuek Produktuaren Pasaporte Digital bat izango dute, kontsumitzaileei beharrezko informazio guztia emango diena erabakiak hartzen laguntzeko, jakinaren gainean. Batzordeak kudeatzen duen web-atari bateko produktuen pasaporteen informazioa alderatzeko aukera izango dute kontsumitzaileek. Agintari eskudunei ere erraztuko dizkie kontrolak.

· *Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2023ko uztailaren 12ko 2023/1542 (EB) Erregelamendua, pila eta bateriei eta horien hondakinei buruzkoa, 2008/98/EE Zuzentaraua eta 2019/1020 (EB) Erregelamendua aldatzen dituena eta 2006/66/EE Zuzentaraua indargabetzen duena.* Bateriak birziklatzeko eraginkortasun-helburuak, materialak berreskuratzeko helburuak eta bateria berrien ekoizpenean material birziklatuak erabiltzeko ehunekoen helburuak definitzen ditu, Europar Batasunak lehengai kritikoaren hornidurarekiko duen mendekotasuna murrizteko. Hauek dira helburu nagusiak:

- Pila edo bateria eramangarrien hondakinak biltzeko helburuak: % 45 2023ko abenduaren 31rako; % 63 2027ko abenduaren 31rako; % 73 2030eko abenduaren 31rako.
- Birziklatzearen eraginkortasun-helburuak² (birziklatze-instalazioen eraginkortasuna neurtzen du).
 - 2025eko abenduaren 31 baino lehen, birziklapenak gutxienez honako eraginkortasun-helburu hauek lortu behar ditu:
 - berunezko pila edo baterien batez besteko pisuaren % 75 birziklatzea;
 - litiozko pila edo baterien batez besteko pisuaren % 65 birziklatzea;
 - nikel-kadmiozko pila edo baterien batez besteko pisuaren % 80 birziklatzea;
 - pilen edo baterien gainerako hondakinen batez besteko pisuaren % 50 birziklatzea.
 - 2030eko abenduaren 31 baino lehen, birziklatzeko eraginkortasun-helburu hauek lortu behar dira, gutxienez:
 - berunezko pila edo baterien batez besteko pisuaren % 80 birziklatzea;
 - litiozko pila edo baterien batez besteko pisuaren % 70 birziklatzea.
- Materialak balorizatzeko helburuak
 - Gehienez ere 2027ko abenduaren 31n, birziklatze guztiak gutxienez material hauek balorizatzeko helburuak lortu beharko ditu:
 - % 90 kobaltorako;
 - % 90 kobrerako;

² Birziklatze-prozesu bati dagokionez, birziklatze-ondorioetarako kontabilizatutako irteera-frakzioen masaren eta pila edo baterien hondakinen sarrera-frakzioaren masaren arteko erlazioa, ehunekotan adierazia. Birziklatze-instalazioen eraginkortasuna neurtzen du.

- % 90 berunerako;
- % 50 litiorako;
- % 90 nikelerako.
- Gehienez ere 2031ko abenduaren 31n, birziklatze guztiak gutxienez material hauen balorizazio-helburuak lortu beharko ditu:
 - % 95 kobaltorako;
 - % 95 kobrerako;
 - % 95 berunerako;
 - % 80 litiorako;
 - % 95 nikelerako.

Estatuko ordenamendu juridikoan, honako hauek nabarmendu behar dira:

- **Hondakinei eta Lurzoru Poluituei buruzko 7/2022 Legea**, hondakinei buruzko 2008/98/EE Zuzentaraua aldatzen duen eta 2019/904 (EB) Zuzentaraua aldatzen duen 2018/851 (EB) Zuzentaraua aldatzen duen ekonomia zirkular baterako. Ekonomia zirkularra bultzatzeko lege-pieza nagusietako bat da, eta Erkidegoko zuzentzaruetan ezarritako jarraibide berriak betetzeko eskakizunak eta helburuak ditu. Hona hemen 2030eko GHHKPOean eragina izango duten helburu interesgarrietako batzuk.

7/2022 LEGEAREN GHHKPOERAKO HELBURU INTERESGARRIAK

EREMUA	HELBURUA
PREBENTZIOA	2025ean % 13 eta 2030ean % 15 murriztea sortutako hondakinen pisua 2010ekoekin alderatuta
	2030ean, per capita elikagai-hondakinen % 50 murriztea txikizkako salmentaren eta kontsumitzaileen salmentaren alorrean, 2020arekiko.
GAIKAKO BILKETA	Tokiko eskumeneko sukaldeko olioaren bilketa bereizia ezartzea 2024ko abenduaren 31 baino lehen.
	Tokiko eskumeneko ehunen bilketa bereizia ezartzea 2024ko abenduaren 31 baino lehen.
	Tamaina handiko eta tokiko hondakinen (altzarien eta tresnen hondakinak) bilketa bereizia ezartzea 2024ko abenduaren 31 baino lehen
	Tokiko eskumeneko etxeko hondakin arriskutsuen bilketa bereizia ezartzea 2024ko abenduaren 31 baino lehen.
	2035erako, sortutako udal-hondakin guztien pisuaren % 50 izango da, gutxienez, bereizita bildutako udal-hondakinen ehunekoa
	Tokiko eskumenekoak diren etxeko biohondakinen bilketa bereizia 2022ko ekainaren 30a baino lehen ezartzea bost mila biztanletik gorako zuzenbidezko biztanleria duten toki-erakundeentzat, eta 2023ko abenduaren 31 baino lehen gainerakoentzat. Biohondakinen bilketa bereizitzat hartuko da, halaber, jatorrian etxean edo komunitatean konposta eginez bereizi eta birziklatzea.
	Biohondakinetan, gehienez ere, % 20ko ehunekoa betetzea 2022tik aurrera, eta % 15ekoa 2027tik aurrera.
	2023an % 70era iristea, 2025ean % 77ra, 2027an % 85era, eta 2029an % 90era, IV. eranskineko E atalean aipatutako plastikozko produktuak bereizita jasotzeari dagokionez (erabilera bakarreko plastikozko botilak, tapak eta tapoiak barne). Ez dira sartzen beirazko edo metalezko edarientzako botilak, plastikozko tapa eta tapoiak dituztenak, ezta likido-egoeran dauden erabilera mediko berezietarako elikagaietarako botilak ere), birziklatzeko, urte jakin batean merkatuan sartutako pisuarekiko.
	Tokiko eskumeneko paper, metal, plastiko eta beiraren bilketa bereizia ezartzea

EREMUA	HELBURUA
BERRERABILTZEKO PRESTATZEA	2025ean % 5era iristea, 2030ean % 10era eta 2035ean % 15era udal-hondakinak berrerabiltzeko prestatze-tasa
BIRZIKLAPENA	2025ean % 55era iristea, 2030ean % 65era eta 2035ean % 65era udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestatze-tasa

Lege honetan jasotako helburuen kalkulua Arauen VIII. ERANSKINEAN arautzen da, helburuen lorpene kalkulatzeari buruzkoan³. Gainera, garrantzitsua da definizioen atala ere, hondakin-mota bakoitzerako zer hartu behar den adierazten duena.

Bestalde, Lege honek nahitaez bete beharreko eskakizun batzuk jasotzen ditu, eta horietako batzuetan betetzeko data zehatzak ere bai. Nabarmentzekoa da II. kapituluaren jasotakoa. Kapitulu horretan, hondakinak hondakindegian uzteari, errausteari eta hondakinak batera erretzeari buruzko zerga bat aplikatu behar dela ezartzen da. Arau horrek udal-hondakinei eragiten die, baina baita industria-hondakinei, eraikuntza- eta eraipen-hondakinei (EEH) eta hondakin arriskutsuei ere.

Araua Estatuan onartu bada ere, ekonomia-itunak jasotzen du foru-ogasunak direla EAEko zerga-bilketaren erantzuleak. Araudi hori, hasiera batean, *abenduaren 28ko HFP/1337/2022 Aginduak garatu zuen Estatuan. Agindu horren bidez, 593 eredua onartu zen: "Hondakinak hondakindegietan biltegitratzeari, errausteari eta hondakinak batera erretzeari buruzko zerga". Autolikidazioa*". Zehazki, aurkezteko modua eta prozedura ezartzen dira, hondakinak zabortegetan uztearen, errausteari eta batera kudeatzearen gaineko zerga ordaindu behar duten zergapekoak Lurralde Erregistroan inskribatzea arautzen da, eta inskripzio-txartelaren eredua onartzen da. Ondorioz, Gipuzkoako Lurralde Historikoan bi arau berri onartu dira:

- 153/2023 Foru Agindua, apirilaren 5ekoa, 593 eredua onartzen duena («Hondakinak zabortegetan uztearen, errausteari eta batera kudeatzearen gaineko zerga. Autolikidazioa»); aurkezteko modua eta prozedura ezartzen dira, eta zerga horrengatik zergapekoak lurralde erregistroan inskribatzea arautzen da
- 2/2023 Foru Dekretu Arauemailea, maiatzaren 9koa, hondakinak hondakindegietan uztearen, errausteari eta batera errausteari gaineko zergari buruzkoa.

Bestalde, hondakinei buruzko 7/2022 Legean, ekoizlearen erantzukizun zabalduaren erregimenak jasotzen dira ehun-, altzari- eta tresna-hondakinentzat, bai eta nekazaritza-erabilerako hondakin plastikoenak ere, ontziak ez direnak. Horrek esan nahi du tratamendu-instalazioek ekoizleen finantzaketa jaso beharko luketela, adibidez, etorkizunean lurraldea berrerabiltzeko prestatketa-zentroa izango dena.

Legearen intereseke beste alderdi batzuek ekintzen ebaluazioan eta definizioan eragina izan dezakete, edo toki-erakundeekin eta beste eragile batzuekin lankidetzan jarduteko jarduerak definitzean. Hona hemen gai interesgarrienetako batzuk: informazioa eskuratzea eta gardentasuna; hondakinak kudeatzeko eta prebenitzeko programak onartzea; tresna ekonomikoak eta bestelako neurri pizgarriak erabiltzea; amiantoan duten instalazioen eta kokalekuen errolda egitea; etxeko hondakinak biltzeko, garraiatzeko eta tratatzeko

³ Eranskin honetan, 2019ko ekainaren 7ko BATZORDEAREN 2019/1004 EGIKARITZE-ERABAKIAN (EB) onartutakoa jasotzen da. Erabaki horrek hondakinei buruzko datuak kalkulatzeari, egiaztatzeari eta jakinarazteari buruzko arauak ezartzen ditu, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008/98/EE Zuzentarauaren arabera, eta 2384/2012 Betearazpen Erabakia indargabetzen du.

nahitaezko zerbitzua ematea, lurralde-eremu osoan; bilketa-sare nahikoa izatea; bilketa-eredu eraginkorrenei lehentasuna ematea; hondakinei buruzko ordenantza teknikoak onartzea, tasa bereizia eta ez-defizitarioa ezartzea, sorkuntzako ordainketa-sistemak ezartzea ahalbidetuko duena eta kostu erreala islatuko duena, besteak beste.

Bestalde, **hondakinen bizi-amaierari dagokionez**, irizpide orokorrak ez dira aldatzen, baina 7/2022 Legea onartu ondoren, Ministerioaz gain, autonomia-erkidegoek ere hondakin baten bizi-amaiera adieraz dezakete.

Ontziei eta ontzi-hondakinei buruzko abenduaren 27ko 1055/2022 Errege Dekretua onartzeak beste aldaketa bat ekarri dio plastikozko ontziak merkaturatzeari eta kudeatzeari. Asmo handiko helburuak daude hondakin horien eta beste konposizio batzuetako (beira, papera, etab.) gainerako ontzien pisua murriztearekin lotuta. Horrez gain, merkaturatuko diren ontziei buruzko helburuak ezarri behar dira: kopurua, osaera, helburuko sektorearen tipologia kontuan hartuta, etab. Hona hemen GHHKPOean eragin handiena izango duten helburuak.

1055/2022 LEGEAREN GHHKPOERAKO HELBURU INTERESGARRIAK

EREMUA	HELBURUA
PREBENTZIOA	Ontzien hondakinen pisua % 13 murriztea 2025ean, eta % 15 2030ean, 2010ean sortutakoekiko.
GAIKAKO BILKETA	Sistemek, gutxienez, etxeko ontzien hondakin guztien pisuaren araberako bilketa bereizi globala bermatu beharko dute: 2025ean % 65, 2030ean % 75 eta 2035ean % 85.
	Sistemek, gutxienez, merkataritza- eta industria-ontzien hondakin guztien pisuaren araberako bilketa bereizia bermatu beharko dute: % 75 2027an, % 85 2030ean eta % 95 2035ean.
	Beirazko ontzien bilketa bereizia: % 70 2025ean, % 80 2030ean eta % 90 2035ean.
	Plastikozko ontzien bilketa bereizia: % 55 2025ean, % 65 2030ean eta % 75 2035ean.
	Zurezko ontzien bilketa bereizia: % 30 2025ean, % 40 2030ean eta % 60 2035ean.
	Burdin metalezko ontzien bilketa bereizia: % 50 2025ean, % 60 2030ean eta % 80 2035ean.
	Aluminiozko ontzien bilketa bereizia: % 30 2025ean, % 40 2030ean eta % 60 2035ean.
	Edari eta elikagaienezko kartoizko ontzien bilketa bereizia: % 70 2025ean, % 80 2030ean eta % 90 2035ean.
	Paperezko eta kartoizko ontzien bilketa bereizia: % 75 2025ean, % 90 2030ean eta % 95 2035ean.
	Medikamentu-ontzien bilketa bereizia: % 15 2025ean, % 25 2030ean eta % 35 2035ean.
BIRZIKLAPENA	2025ean, ontzi-hondakin guztien pisuaren % 65 birziklatuko da gutxienez, eta 2030ean, berriz, ontzi-hondakin guztien pisuaren % 70, gutxienez.
	2025ean beirazko ontzien % 70 birziklatzea eta 2030ean % 75
	Paper-kartoizko ontzien % 75 birziklatzea 2025ean, eta % 85 2030ean
	2025ean burdin metalezko ontzien % 70 birziklatzea eta 2030ean % 80
	2025ean aluminiozko ontzien % 50 birziklatzea eta 2030ean % 60
	2025ean plastikozko ontzien % 50 birziklatzea eta 2030ean % 55
	2025ean zurezko ontzien % 25 birziklatzea eta 2030ean % 30

Birziklatze-helburuen lorpena kalkulatzeari buruzko arauen II. eranskinean adierazten da birziklatze-helburuen kalkuluan soilik kontabiliza daitezkeela birziklatze-eragiketa batean sartzen diren ontzi-hondakinak, kontrol- eta sailkatze-eragiketa guztiak egin ondoren edo beste mota bateko eragiketak egin ondoren, ondorengo transformazioan aurreikusita ez dauden hondakin-materialak ezabatzeko eta kalitate handiko birziklapena bermatzeko. Eranskin honetan, 2019ko apirilaren 17ko Batzordearen 2019/665 (EB) Betearazpen Erabakiaren irizpideak jasotzen dira. Erabaki horrek 2005/270/EE Erabakia aldatzen du. Erabaki horrek datu-baseen sistemari buruzko formatuak ezartzen ditu, ontziei eta ontzi-hondakinei buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 94/62/EE Zuzentarauaren arabera.

7/2022 Legean bezala, Errege Dekretu honetan ere nahitaez bete beharreko eskakizun batzuk jasotzen dira.

- Ontziei buruzko 1055/2022 ED berria ontzien kudeaketaren kostua ordaintzeko eszenatokitik (gaikako bilketa soilik) ontzi guztien kudeaketa ordaintzeko eszenatokira (batera jasotzen direnak ere bai) igarotzen da. Gainera, ontzi arinak ez ezik, beirazko ontziak edo kartoizko ontziak ere sartzen dira ontzi gisa, baina beste batzuk ere egon daitezke, hala nola botiken ontziak.

Gipuzkoako Lurralde Historikoan errefusaren frakzioan zatikian jasotako ontziei dagokienez, SCRAPEk bilketa- eta tratamendu-kostuaren % 100 ordainduko du, baldin eta Euskadik ez baditu betetzen arauaren 29.2 artikuluan ezarritako bilketa bereziaren helburuak, eta % 50 lortzen baditu. Ontziak merkaturatzearen arduradunek eta, beraz, SCRAPEk (Ecoembes, Ecovidrio edo SIGRE) ordaindu beharreko kostuek barne hartzen dituzte bilketa-kostuak, transferentzia-instalazioen kostuak, TMBren banaketa eta ondorengo garraioak. Balorizazio energetikoko instalazioetan (PVE) tratatzen diren metalezko ontziei lotutako kostuak ere kontuan hartzen dira, gero birziklatzeko bereizten direnak. Kontuan hartu beharreko kostuen xehetasuna errege-dekretuaren 34. artikuluan eta XI. eta XII. eranskinetan jasotzen da.

1055/2022 EDan nabarmendu beharreko beste alderdi bat da bide publikoen, berdeguneen, atsedenekuen eta hondartzen garbiketaren finantzaketa jasotzen duela. Ez dago argi beste proiektu batzuek, hala nola itsas ingurunean zaborra garbitzekoak, ontzien SCRAPen finantzaketa jaso dezaketen.

SCRAPEk hitzarmenak berrikusi eta idatzi beharko dituzte finantzaketa-eredu berria zehazteko eta, hala badagokio, etxeko ontzi-hondakinen antolaketa zehazteko.

- *Hondakinak zabortegian utzita ezabatzea arautzen duen uztailaren 7ko 646/2020 Errege Dekretuak* indartu egiten ditu zabortegian uztea murrizteko EBren helburuak, eta aurrez tratatzera behartzen du. Etorkizunean, Ministerioaren aginduz, hondakindegian onartuko ez diren hondakinen zerrenda onartzea aurreikusten du arauak, hondakin horiek berrerabiltzeko, birziklatzeko edo beste balorizazio-mota baterako prestatzeko egokiak direlako, bereziki, udal-hondakinatarako. Hondakinak isurtzeari buruzko Europako neurriak hartzen ditu, zabortegian utzitako hondakinak pixkanaka murriztea bultzatzen du, eta berrerabiltzea, birziklatzea eta balorizatzea sustatzen du. Udal-hondakinak isurtzeko helburuei dagokienez, data eta ehuneko hauen arabera murriztu beharko lirakekeen isuritako udal-hondakinen kantitatea adierazi da, pisuan:

- 2025ean, % 40ra edo gutxiagora.
- 2030era % 20ra edo gutxiagora, eta
- 2035eko urtarrilaren 1ean, % 10ean edo gutxiagoan

Era berean, IV. eranskinean, udal-hondakinen isurketaren helburu horiek betetzeko kalkulu-arauak ezartzen dira. Hondakinak bereizteko eragiketetako errefusak edo hondakinen birziklatze / tratamendu aerobio edo anaerobioko errefusak isurketatzat hartu behar direla adierazten du. Halaber, adierazi dute ez dela deskontatu behar isuritako hondakinen hezetasuna.

Arau horrek aurreko isurketa-arauen helburua ere jasotzen du. Arau horretan ezartzen denez, hondakindegira eramandako udal-hondakin biodegradagarrien kantitate osoak ez du gaindituko 1995ean sortutako udal-hondakin biodegradagarrien guztizko kopuruaren % 35.

- Garrantzitsua da nabarmentzea zer eragin duen GHHKPOean, *Elikagaien Galerak eta Hondakinak Prebenitzeko Lege Proiektua* parlamentuan izapidetzean. Proiektu horren helburu nagusia da elikagaien galerak eta hondakinak murriztea, baliabideak modu eraginkorragoan kudeatuz.

Lege-proiektu hori onartuta, jardunbide egokiak sustatu nahi dira kate osoan, hasi lehen sektoreko ekoizleetatik, elikagaiak bildu eta biltzeko fasetik eta kontsumitzaileetaraino, bai etxean, bai taberna eta jatetxeetan, elikagaiak alferrik galtzen baitira katearen fase guztietan.

Legeak ezartzen duenez, elikagai-kateko agente guztiek⁴ dute galeren eta hondakinen prebentzio-plan bat izateko betebeharra. Eragile horiek beren ekoizpen-prozesuen autodiagnostikoa izatea, elikagai-galerak non gertatzen diren identifikatzea, galera horiek minimizatzeko neurriak finkatzea eta beste erabilera batzuetara bideratzea da helburua. Horretarako, lehentasun-hierarkia bat ezartzen da.

Helmugari dagokionez, giza kontsumoak izan behar du beti lehentasun nagusia, elikagaiak ematearen edo birbanatzearen bidez. Elikagai-soberakinak emateko, kateko eragileek lankidetzat-hitzarmenak sinatu beharko dituzte enpresekin, gizarte-ekimeneko erakundeekin eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuekin edo elikagai-bankuekin. Akordio horietan berariaz jaso beharko dira produktuak biltzeko, garraiatzeko eta biltegitratzeko baldintzak, besteak beste. Bigarren lehentasun-ordenan, saldu ez diren baina kontsumo-baldintza optimoei eusten dieten elikagaiak zuku edo marmelada gisa erabiltzeko asmoa dago, besteak beste. Elikagaiak giza kontsumorako egokiak ez direnean, hauek izango dute lehentasuna, ordena honetan: animalien elikadura eta pentsuen fabrikazioa; beste industria batean azpiproduktu gisa erabiltzea, hondakin gisa, eta konposta edo bioerregaiak lortzea.

⁴ Lege horrek honela definitzen ditu elikadura-kateko agenteak: “lehen sektoreko operadoreak, kooperatibak eta gainerako elkarteak barne; elikagaiak elaboratzeko, fabrikatzeko edo banatzeko erakundeak edo enpresak; txikizkako saltokiak; ostalaritza- edo jatetxe-sektoreko enpresak; eta elikagai-zerbitzuen beste hornitzaile batzuk; gizarte-ekimeneko erakundeak; eta dohaintzan emandako elikagaiak banatzeko zerbitzuak ematen dituzten irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk; eta administrazio publikoak”.

Bestalde, elikagai-kateko agente guztiek administrazioekin lankidetzan jardun behar dute elikagai-hondakinak kuantifikatzeko, 7/2022 Legearen 65.5.b) artikuluan aurreikusitako betebeharra betetzeko.

Bestalde, ostalaritza-enpresek kontsumitzaileari eskaini beharko diote kontsumitu ez dituen elikagaiak kostu gehigarririk gabe eraman ahal izatea (buffet libre edo antzeko establezimenduetan izan ezik). Horretarako, elikagaiekin erabiltzeko egokiak diren ontziak izan behar dituzte, berrerabilgarriak edo erraz birzikla daitezkeenak.

10. artikuluan herri-administrazioentzako berariazko betebeharrak batzuk jasotzen dira. Zehazki, honako hauek:

- Elikagai-kateko gainerako administrazioekin eta eragileekin lankidetzan aritzea, elikagaien galeren eta hondakinen aurkako borrokan.
- Dibulgazio- eta sustapen-kanpainak egitea, elikagaien kontsumo arduratsua sustatzeko eta elikagaien galeren eta hondakinen prebentzioa eta murrizketa sustatzeko.
- Jardunbide egokien gidak egitea, elikagaien kudeaketa hobetzeko eta, hala, elikagai-galerak eta -hondakinak murrizteko.
- Elikagai-galerak eta -hondakinak prebenitzeko programei buruzko informazioa ematea.
- Elikagai-kateko eragileen esku jartzea elikagai-galerak eta -hondakinak prebenitzeko eta murrizteko planen ereduak.
- Kontsumitzaileei elikagaiak alferrik galtzeari buruzko prestakuntza ematea eta horren inguruan sentsibilizatzea, menuak eta erosketak hobeto planifikatzeko, erosketa jasagarria egiteko (adibidez, elikagai freskoak, sasoikoak, hurbilekoak edo lokalak), berraprobetxamenduko sukaldaritzan, biltegiatzeko jardunbide egokiak, iraungitze- eta kontsumo-datak, ahal dela, behar bezala interpretatzea, eta birziklapena eta ontziratze materialak.
- Hondakinen prebentzioa sustatzea eta kontsumitzaileari kontsumo-ohitura arduratsuenen berri ematea.
- Giza kontsumorako egokiak diren elikagaiak emateko eta birbanatzeko elikagaiak banatzen dituzten gizarte-ekimeneko enpresa eta erakundeei eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuei aholkuak eta informazioa ematea.

Lege-proiektuaren III. kapituluak jardunbide egokien neurriak ezartzen ditu administrazioarako eta katearen maila guztietarako, elikagaiak alferrik ez galtzeko.

Elikagai-galerak eta -hondakinak prebenitzeko eta murrizteko politika planifikatzeko, Plan Estrategiko bat egingo du estatuan eskumena duen organoak. Plan horrek zehaztuko ditu elikagaiak alferrik ez galtzeko estrategia orokorra eta autonomia-erkidegoek arlo horretako jardueretan jarraitu beharreko orientabideak eta egitura. Lau urtean behin berrikusiko da Plana. Gainera, Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa, elikagaien galerak eta hondakinak kontrolatzeko plan nazional bat, kontrol-lanetan jarraitu beharreko helburu orokorrak eta lehentasunak jasoko dituen.

Bestalde, 15. artikulua, elikagaiak ez galtzeko eta alferrik ez galtzeko politika planifikatzeari buruzkoak, honako hau dio: *“Autonomia-erkidegoetako programazio-tresnak dagozkion kontsultak egin ondoren prestatuko dira, eta honako hauek jasoko dituzte: beren lurralde-eremuan elikagaien galeren eta hondamenaren egoeraren azterketa eguneratua, lortu beharreko helburuak bat etorriko dira plan estrategikoarekin, eta lortu beharreko helburu*

horiek lortzen laguntzeko neurrien azalpena”, eta “Toki-erakundeek, beren eskumenen esparruan, elikagai-hondakinak kudeatzeko programak egin ahal izango dituzte, banaka edo taldeka”.

Zehapen-araubidearen arabera, hutsegite larritzat jotzen da elikagaien galerak eta hondakinak prebenitzeko planik ez izatea. Plan horretan, 2.001 eta 60.000 euro arteko zehapenak aurreikusten dira, eta bigarren edo ondorengo arau-hauste arina, bi urteko epean berriro egitea dakarrena.

- *7/2021 Legea, maiatzaren 20koa, klima-aldaketari eta energia-trantsizioari buruzkoa.* Hondakinei (bereziki, organikoei) eta sortzen diren emisioei buruzko zenbait arau jasotzen ditu, eta ingurumena babesteko, biodibertsitatea zaintzeko eta «poluitzen duenak ordain dezala» printzipioa aplikatzen du. Gainera, ekonomia zirkularra azpimarratzen du (bosgarren xedapen gehigarria), eta helburuetariko bat eredu zirkular baterako trantsizioa dela adierazten du.
 - *553/2020 Errege Dekretua, ekainaren 2koa, Estatuaren lurraldearen barruko hondakinen lekualdaketa arautzen duena.* Arau horrek bidea ematen dio Ministerioaren *Hondakinen Informazio Sistemari* (e-SIR). Sistema hori nahitaez erabili behar da autonomia-erkidegoen arteko hondakinak lekualdatzean (Galizian izan ezik, adibidez). Aldez aurretik jakinarazi beharrik ez duten lekualdaketetarako, hiru hilean behin balioko duen identifikazio-dokumentu bat izatea eskatzen du, eta, hala behar dutenentzat, hilean behin balioko du (nahasitako udal-hondakinen kasuan, LER 20 03 01 kodearekin identifikatuta).
 - *293/2018 Errege Dekretua, maiatzaren 18koa, plastikozko poltsen kontsumoa murrizteari buruzkoa eta Ekoizleen Erregistroa sortzen duena.* Gutxienez, neurri hauetako bat ezarriko da: a) neurriak hartuko dira pertsona bakoitzaren urteko kontsumo-maila ez dadin izan 90 plastikozko poltsa arinetik gorakoa, 2019/12/31rako beranduenean, eta 40ra beheratzea 2025/12/31rako, edo xede baliokidea pisutan adierazia; b) tresnak txertatzea salgai edo produktuen saltokietan plastikozko poltsa arinak doan emango ez direla bermatzeko, 2018/12/31rako beranduenean, non eta ez diren horiek bezain eraginkorrak diren beste tresna batzuk aplikatzen. Gainera, aipatzen du plastikozko poltsa lodiek gutxienez % 50 plastiko birziklatua izango dutela, plastiko birziklatuaren erabilera sustatzeko. Plastikozko poltsa arin edo oso arinik ez erabiltzea ere esaten du. Konposta daitezkeen poltsak ez dira hemen sartuko.
 - 110/2015 Errege Dekretua, otsailaren 20koa, gailu elektrikoaren eta elektronikoen hondakinei buruzkoa. Dekretu hori urtarrilaren 19ko 27/2021 Errege Dekretuaren bidez aldatu da. Errege-dekretu horrek pila eta metagailuei eta horien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzko otsailaren 1eko 106/2008 Errege Dekretua eta gailu elektriko eta elektronikoen hondakinei buruzko otsailaren 20ko 110/2015 Errege Dekretua aldatzen ditu. Aldaketa horretan sartzen dira 2018an onartutako GEEHei buruzko zuzentarauaren aldaketak. Arau horren arabera, 2019ko urtarrilaren 1etik aurrera, gutxienerako bilketa-indizea honako hau izango da:
 - Merkaturatutako GEEen batez besteko pisuaren % 65 edo, bestela,
 - sortutako GEEhen % 85.
- Halaber, berrerabiltzeko helburu hauek jasotzen ditu 2018tik aurrera:
- % 3, 4. bilketa-frakzioarako (gailu handiak)

- % 4, 6. bilketa-frakzioarako (osagai arriskutsuak dituzten informatika- eta telekomunikazio-gailu txikiak).

Bestalde, balorizazio-tasak % 75 eta % 85 bitarteko indizeak izan behar ditu, GEEHen kategoriaren arabera, eta % 55 eta % 80 bitarteko udal-hondakinen berrerabiltze- eta birziklatze-tasa, kategorien arabera. 2018ko abuztuaren 15etik aurrera aplikatuko dira biak.

- *208/2022 Errege Dekretua, martxoaren 22koa, hondakinen arloko finantza-bermeei buruzkoa.* Urtarrilaren 24ko 34/2023 Errege Dekretuak aldatua. Errege-dekretu horrek honako hauek aldatzen ditu: urtarrilaren 28ko 102/2011 Errege Dekretua, airearen kalitatea hobetzeari buruzkoa; uztailaren 1eko 16/2002 Legea, kutsaduraren prebentzio eta kontrol integratuari buruzkoa, industria-emisioei eta garatzeari buruzkoa, urriaren 18ko 815/2013 Errege Dekretuaren bidez onartua; eta martxoaren 22ko 208/2022 Errege Dekretua, hondakinen arloko finantza-bermeei buruzkoa.
- *Agindu-proiektua, gailu elektriko eta elektronikoetan substantzia arriskutsu jakin batzuk erabiltzeko murrizketei buruzko 219/2013 EDaren III. eranskina aldatzen duena.* Aldaketa horren helburua da giza osasunaren eta ingurumenaren babesa bermatzeko Europako Erkidegoko araudian xedatutakoa betetzea, tresna elektriko eta elektronikoetan substantzia arriskutsu jakin batzuk erabiltzeari dagokionez.
- *Hirietako airearen kalitatea hobetzeko Emisio Gutxiko Eremuak (ZBE) sortzeko jarraibideak.* Klima-aldaketa eta energia-trantsizioari buruzko legean ezarritakoaren arabera mugikortasuna arautu behar duten toki-erakundeentzako gida bat da. Zuzentarau horiek ez dute zehazten gutxieneko hedadura emisio gutxiko eremuetarako, eta ez da zehazten zein ibilgailu-motatarako murriztu behar den ZBE baterako sarbidea. Nolanahi ere, eremu horien definizioak hondakinak biltzeko zerbitzuetan atxiki beharreko baliabide materialen tipologia baldintzatu ahal izango du.

Autonomia-erkidegoan ere badago aplikatu beharreko araudia.

- *10/2021 Legea, abenduaren 9koa, Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzkoa.* Lege honen helburua da Euskal Autonomia Erkidegoan ingurumena babesteko, kontserbatzeko eta hobetzeko arau-esparrua ezartzea, eta pertsona fisikoen eta juridikoen eskubideak eta betebeharrak zehaztea, helburu jakin batzuk lortzeko.

Arau berri hau idaztean kontuan hartu diren premisetako batzuk honako hauek dira: poluzioa jatorrian prebenitzea eta kutsatzen duenak ordain dezala; herritarren informazioa, gardentasuna eta parte-hartzea politika publikoen diseinuan eta gauzatzean; eragile publiko eta pribatuen artean partekatutako erantzukizuna, edo hondakinen kudeaketan autosufizientzia eta hurbiltasuna.

Legean jaso diren alderdi nabarmenen artean hauek daude:

- EAEn ingurumena babesteko arau-esparrua ezartzen du
- Ingurumen-arloan herri-administrazioei dagozkien eskumenak argitzen ditu
- Ingurumen-arloko informazio eta parte-hartze publikoari buruzko sistematika diseinatzen du
- Ingurumenean eragina duten jardueren antolamendua arautzen du, administrazio-prozedurak sinplifikatzeko eta bateratzeko, eta beste maila bat ezartzen du: Ingurumen Baimen Bakarra.

- “Interes Publikoko Proiektuak” izenekoaren artikulazioa sartzen du. Figura horrek ahalmena ematen dio Eusko Jaurlaritzari bere kabuz onartzeko euskal herritar guztientzat interesgarritzat jotzen diren ekimen publikoko proiektuak.
- Planen, programen eta proiektuen ingurumen-ebaluazioaren erregimena eguneratzen du
- Garrantzi handiko gaiak aipatzen ditu, hala nola ingurumen-fiskalitatea, ingurumen-hobekuntzarako tresnak eta erosketa publiko berdea.
- Ingurumen-ikuskaritza eta -kontrola arautzen ditu, eta Ingurumen Lankidetzarako Erakundeak laguntza-tresna gisa hartzen ditu berriro
- Ingurumen-legezketasuna eta ingurumen-kalteen erantzukizuna berrezartzea arautzen du
- Ingurumen-arloko arau-hausteak saihesteko zehapen-araubidea ezartzen du.
- Bi urteko epea ezarri da hondakinak zabortegetan uzteari, errausteari eta hondakinak batera errausteari buruzko zerga-neurriak ezartzeko.
- Obra-kontratuak egiteko administrazio-klausulen eta preskripzio tekniko partikularren orriak idaztean, azpiproduktuen, bigarren mailako lehengaien, material birziklatuen edo berrerabilpenerako prestatze-prozesuetatik eratorritako produktuen ehunekoak adierazi behar dira. Material horien gutxieneko erabilera-ehunekoa % 40koa izango da, justifikatutako arrazoi teknikoengatik ehuneko hori murriztu behar denean izan ezik.
- *49/2009 Dekretua, otsailaren 24koa, hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena.* Dekretu horrek, besteak beste, balorizagarritzat jotzen diren eta, beraz, isuri ezin diren hondakinak biltzen ditu (papera eta kartoia, metalak, eraikuntza- eta eraispén-hondakinak, beira, zura, ontziak, eta tonerra eta tinta-kartutxoak). Eraikuntza- eta eraispén-hondakinen ekoizpena eta kudeaketa arautzen dituen 112/2012 Dekretuaren bidez aldatu zen zerrenda hori.
- *112/2012 Dekretua, ekainaren 26koa, eraikuntza- eta eraisketa-hondakinen ekoizpena eta kudeaketa arautzeko dena.* Urteak daramatza indarrean, baina badakigu toki-erakunde askok ez dituztela betetzen azken xedapenetako lehenengoan eta 5. artikuluan jasotako bi premisa horiek: EEHak arautuko dituzten ordenantzak izatea, eta haien kudeaketa egokia bermatzeko fidantza ezartzea. Dekretua berrikusten ari da Eusko Jaurlaritza.
- *63/2019 Dekretua, apirilaren 9koa, konpostaje komunitarioko instalazioen eta jardueren araubide juridikoa eta baldintza teknikoak ezartzen dituena.* Dekretua indargabetuta dago, baina EAEko Hondakinen Planak (2030erako HPKP) konpostaren irteerak errazteko aldatzea aurreikusten du. Gaur egun, konpostaje komunitarioko instalazioen eta jardueren araubide juridikoa eta baldintza teknikoak ezartzen dituen Eusko Jaurlaritzaren Dekretu Proiektua lantzen ari dira.
- *2015eko urtarrilaren 12ko Agindua, Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuarena, zeinaren bidez ezartzen baitira eraikuntza- eta eraispén-hondakinen balorizaziotik sortutako agregakin birziklatuak erabiltzeko baldintzak.* Eusko Jaurlaritza berrikusten ari da agindua.

Hondakinei buruzko araudiaren osagarri, azken urteotan nabarmen garatu da **ingurumenari buruzko legeria** (biodibertsitatea, espezie eta espazioen babesa, zarata, lurzoru kutsatuak, atmosferaren eta uraren kutsadura, besteak beste), eta kontuan hartu behar da ingurumenaren ikuspegitik planak eta estrategiak garatzea egokia eta komenigarria den eta horiek ezartzeko zer metodologia erabiliko den erabakitzeko. 10/2021 Legeari [azaroaren 25eko 9/2021 Legea, Euskadiko natura-ondarea babesteari buruzkoa](#), gehitu behar zaio, natura-guneak eta biodibertsitatea natura-ondarearen ikuspegi integral batetik zaintzeko, hura kudeatzeko ardura duten administrazio-mailen arteko koordinazioa hobetzeko, klima-aldaketari buruzko zeharkako beste politika batzuekin bateratzeko, eta lehen sektorean aukera berriak bultzatzeko, natura-ondarea babestea ekonomia- eta gizarte-garapenarekin uztartzeko. Legeak natura-ondareak betetzen duen gizarte-funtzioa azpimarratzen du, pertsonen garapenarekin, osasunarekin eta ongizatearekin lotura estua duelako eta gizarte- eta ekonomia-garapenari egiten dion ekarpenagatik, landa-ingurunean arreta berezia jarriz. Administrazio publikoek klima-aldaketaren eragina arintzeko eta ondare naturala aldaketa horretara egokitzeke egin beharreko jarduerak jasotzen ditu.

Halaber, egokitzen jotzen da [Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko otsailaren 8ko 1/2024 Legea](#) aipatzea. Lege horrek Euskadin neutraltasun klimatikoa lortzeko esparru juridiko egonkorra ezartzen du, beranduenez 2050ean, jarduera sozioproduktiboaren deskarbonizazioaren, ekonomia zirkular baterako trantsizioaren eta klima-aldaketara egokitzearen bidez.

Bestalde, **planen eta programen ingurumen-izapideei** lotutako legediari ere erreparatu behar zaio. Lege hori txosten honetako ingurumen-ebaluazio sinplifikatuaren prozeduran jasotzen da, edo **genero-berdintasunari** buruzko xedapenak pixkanaka sartu dira administrazio bakoitzeko agenda politikoan.

Europar Batasunaren esparruan, nabarmentzekoak dira [Giza Eskubideen Europako Hitzarmena](#)⁵, [Amsterdamgo Ituna](#)⁶ eta [Europako Kontseiluaren Hitzarmena, emakumearen aurkako indarkeriaren eta etxeko indarkeriaren aurkako prebentzioari eta borrokari buruzkoa](#)⁷, Istanbulen egina 2011ko maiatzaren 11n, [eta 2002/73/EE, 2004/113/EE eta 2006/54/EE zuzentarauak](#). Era berean, [Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako 2010-2015 Estrategia](#)⁸ idatzi zen. Estrategia horrek Europako Batzordeak arlo horretan dituen lehentasunak identifikatzen ditu, eta adierazten du emakumeek lan-merkatuan, gizartean eta erabaki-postuetan duten egoera hobetu behar dela, bai Europan, bai mundu osoan, eta genero-indarkeriaren osotasuna, duintasuna eta amaiera ere lantzen ditu, berdintasunaren aldeko borroka horretan funtsezko gai gisa.

Estatu-mailan, Espainiako Konstituzioaren 9.2 eta 14. artikuluek osatzen dituzte oinarritzko erreferentziak, baita honako hauek ere: [30/2003 Legea, urriaren 13koa, Gobernuak egiten dituen arau-xedapenetan genero-eraginaren balorazioa sartzeko neurriei buruzkoa](#); [1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Genero-indarkeriaren aurkako babes integralko neurriei](#)

⁵ https://www.echr.coe.int/documents/convention_spa.pdf

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:11997D/TXT>

⁷ <https://rm.coe.int/1680462543>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC0491&from=FI>

buruzkoa; 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, *Emakumeen Diskriminazio Integralari buruzkoa*, administrazio publikoak eta enpresak inplikatzeko dituen; eta 15/2022 Lege Integrala, uztailearen 12koa, tratu-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa.

Autonomia-erkidegoei dagokienez, nabarmentzekoa da *Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabeko Bizitzetarako otsailaren 18ko 4/2005 Legea*, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioetarako emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko eskumen-esparrua ezartzen duena, foru- eta udal-administrazioak barne, *Eusko Jaurlaritzako emakumeen eta gizonen berdintasunerako VII. Planarekin batera (2018-2021)*.

Gipuzkoako Lurralde Historikori dagokionez, *martxoaren 9ko 2/2015 Foru Araua dugu, emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzkoa*. Foru-arau horren 27. artikuluan xedatutakoaren ondorioetarako, Gipuzkoako Hiri Hondakinen Plan Orokorrek genero-inpaktua ebaluatzeko prozedura bete zuen, eta alde aurreko ebaluazio bat egin zen. Ebaluazio horretan, generoari dagozkion alderdiak identifikatu ziren, eta emakumeen eta gizonen arteko desberdintasuna ezabatzeko ekintzak eta neurriak aurreikusi ziren.

Azken urteotan, bilakaera bera izan du, eta Gipuzkoako Lurralde Historikoan *2020-2023ko Gizon eta Emakumeen Berdintasunerako III. Foru Plana* onartu da, Gipuzkoako gizartean emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasuna benetan eta eraginkortasunez integratzen laguntzeko. Berdintasuna zeharka lantzeko lan-tresna da, eta Foru Administrazioaren eremu guztietara hedatzen du. GFaren xedapen orokorren genero-eraginaren aurretiazko ebaluazio-txostenak egiteko jarraibideak ere badaude. Txosten honek generoaren ikuspegitik ere aztertzen du.

4.1.2 Estrategiak, planak eta programak

Bestalde, badira berrikuste-txosten hau baldintzatzen duten estrategiak, planak eta programak Europan, estatuan, autonomia-erkidegoan eta lurraldean ere.

Europa-mailan, hauek daude:

- *Batasunaren ingurumen-arloko 2030era arteko Ekintza Programa Orokorra*. Horren helburua baterako estrategia bat sortzea da, EBko nahiz estatu kideetako erakundeek etorkizuneko ekintzak gida ditzan. Izan ere, bi instantziok dute hura gauzatzeko eta lehenetsitako helburuak betetzeko erantzukizuna.
- *2030eko Garapen Jasangarriaren Agenda*. Agendak aplikazio unibertsaleko 17 helburu jasotzen ditu; 2016ko urtarrilaren 1etik aurrera, horiek gidatuko dituzte herrialdeek 2030 urterako mundu jasangarria lortzeko egindako ahaleginak.
- *Ekonomia zirkular batean, plastikoentzako Europako estrategia*⁹. Hondakin plastikoei dagokienez, estrategia bat izan nahi du planeta babesteko, herritarrak defendatzeko eta industriak gaitzeko.

9

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2df5d1d2-fac7-11e7-b8f5-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

- *Plastikoen poluzioari buruzko munduko tratatu loteslea*. Negoziaziorako Gobernuen arteko Batzordearen (CIN)^{10 11}, bidez (UNEAk¹² sortutako negoziatio-organoa), plastikoen eragindako kutsadurari buruzko mundu mailako akordioa jasotzen duen testu¹³ bat idazten ari dira. Batzordea Nazio Batuen Ingurumen Programan dago, eta estatu kideetako ordezkariak osatzen dute. CINren bileren behatzaileen artean, gobernuen arteko erakundeak eta gizarte zibilekoak, sektore pribatua eta komunitate zientifikoak daude.

Negoziatzaileek bost aukera izango dituzte 2022 eta 2024 artean, tresna juridikoaren xehetasunak zehazteko. Orain dela gutxi, laugarren bilera egin da Ottawan (CIN 4). Orain arte egindako aurrerapenak gorabehera, oraindik urrun gaude testuan akordio batera iristeko. Baina, horrek guztiak pentsarazten du behin betiko testuak plastikoen erabilera eta efektuak sartu nahi dituela, hasi lehengaien erauzketatik eta transformaziotik eta diseinura, fabrikaziora, banaketara, erabilerara eta ezabatzerara, eta plastikoen pertsonen eta planetaren osasunean eragiten dutela.

Behin betiko testuak plastikoen bizi-ziklo osoarekin lotutako helburu lotesleak izatea espero da. Testuaren eztabaidarako hurrengo bilera 2024ko azaroaren 25etik abenduaren 1era egingo da Busanen, Koreako Errepublikan¹⁴.

- *Ekonomia zirkularrerako ekintza-planaren* esparruan, Europar Batasunak baliabideen erabilera eraginkorragoa zehaztu nahi du, alferrik galdutako elikagaien kopurua murriztuz eta elikagaien segurtasuna indartuz. Horretarako, "*Baliabideen eraginkortasunari buruzko ekimena: alferrik galtzen diren elikagaiak murriztea, elikagaien segurtasuna hobetzea*"¹⁵ du. Ekimen horretan zenbait neurri proposatzen dira Europar Batasunean urtero alferrik galtzen diren jangaien milioika tonak erdira murrizteko, hemendik 2030ra bitarte.
- 2018ko urtarrilean, Europako Batzordeak *EBko ekonomia zirkularraren segimendu-esparrua*¹⁶ onartu zuen, EBko eta estatu kideetako aurrerapenen segimendua egiten duten funtsezko adierazleak osatua. *Ekonomia zirkularrerako Europa garbiago eta lehiakorrago baten aldeko ekintza-plan berria*¹⁷ hartutako konpromisoaren arabera, *ekonomia zirkularrerako berrikusitako segimendu-esparru bati buruzko COM (2023) 206 Komunikazioak* jarraipen-esparru bat azaltzen du. Esparru horretan, ekonomia zirkularraren interes-alderdiak eta zirkulartasunaren, klima-neutraltasunaren eta zero kutsadura lortzeko asmoaren arteko erlazioak jasotzen dira. Segimendu-esparru horrek kontuan hartzen ditu ekonomia zirkularraren lehentasunak Europako Itun Berdearen, Ingurumenaren arloko 8. Ekintza Programaren, Garapen Jasangarrirako 2030eko Agendaren eta EBren horniduraren eta erresilientziaren segurtasun-helburuen testuinguruan.

¹⁰ Intergovernmental Negotiating Committee (INC)

¹¹ <https://www.unep.org/inc-plastic-pollution>

¹² Ingurumenerako Nazio Batuen Batzarra

¹³ <https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/44526/RevisedZeroDraftTextS.pdf>

¹⁴ <https://www.unep.org/inc-plastic-pollution/session-5>

¹⁵ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2017-0207+0+DOC+PDF+V0//ES>

¹⁶ COM(2018) 29 (azkena) eta SWD(2018) 17 (dokumentua ingelesez).

¹⁷ COM/2020/98 (azkena)

Segimendu-esparru berriaren helburua da ikuspegi orokor bat eskaintzea, gero eta zirkulartasun handiagoaren onura zuzenak eta zeharkakoak neurtuz. 11 adierazle ditu, 5 dimentsiotan sailkatuta: 1) ekoizpena eta kontsumoa, 2) hondakinen kudeaketa, 3) bigarren mailako lehengaiak, 4) lehiakortasuna eta berrikuntza eta 5) jasangarritasuna eta mundu-mailako erresilientzia. Adierazle berri batzuk ditu, zehazki: aztarna materiala; baliabideen produktibitatea; kontsumo-aztarna; ekoizpen-jardueretatik eratorritako BEGen emisioak; eta materialekiko mendekotasuna.

Zehazki, hondakinen segimendua egiteko adierazleak hauek dira:

Ekoizpena eta kontsumoa (hondakinak sortzea):

- 3a Per capita hondakinen sorrera guztira (kg per capita)
- 3b Guztira sortutako hondakinak (hondakin mineral nagusiak izan ezik) BPGren arabera (kg/EUR)
- 3c Per capita sortzen diren hiri-hondakinak
- 3d Elikagai-hondakinak (kg per capita)
- 3e Per capita sortzen diren ontzi-hondakinak (kg per capita)
- 3f Per capita sortzen diren plastikozko ontzien hondakinak (kg per capita)

Birziklatze-tasa orokorrak:

- 4a Hiri-hondakinen birziklatze-tasa (%)
- 4b Hondakin guztien birziklatze-tasa, hondakin mineral nagusiak izan ezik (%)

Hondakin-fluxu espezifikoaren birziklatze-tasak:

- 5a Ontzi-hondakinen birziklatze-tasa, oro har (%)
- 5b Plastikozko ontzien hondakinen birziklatze-tasa (%)
- 5c Bereizita jasotako aparatu elektrikoaren eta elektronikoen hondakinen birziklatze-tasa (%)

- *Lurzorua babesteko Estrategia Tematikoa.*¹⁸

Estatuan, hauek azpimarratu behar dira:

- *Hondakinak Prebenitzeko Estatuko Programa 2014-2020*
- *Hondakinak Kudeatzeko Estatuko Esparru Plana (PEMAR), 2016-2022*, berrikuste-prozesuan, aurrekoaren hasierako bertsio kontinuista gisa eratu da, 2023-2035 eperako, eta berriki onartutako araudian ezarritako helburuetan oinarrituta dago.

¹⁸ COM -2006- 231 (azkena)

- [*2021-2023 Ekonomia Zirkularreko ekintza-plana*¹⁹](#). Ekintza Planak 116 neurri jasotzen ditu, eta 2021-2023 hirurtekoan jarriko dira martxan, eredu ekonomiko zirkularra eta deskarbonizatua finkatzeko. Neurriak zortzi jarduera-ardatzen inguruan egituratzen dira: ekoizpena, kontsumoa, hondakinen kudeaketa, bigarren mailako lehengaiak eta uraren berrerabilpena, sentsibilizazioa eta parte-hartzea, ikerketa, berrikuntza eta lehiakortasuna, eta enplegua eta prestakuntza.
- [*Hondakin Biodegradagarrien Isurketa Murrizteko Estrategia*](#), hondakindegien bizitza luzatzen, inguruan duten eragina murrizten eta, bereziki, berotegi-efektuko gasak murrizten laguntzen duena, legezko betebeharrak erantzunez.
- [*Ingurumena Sustatzeko Plana \(PIMA\)*](#), hondakinen kudeaketa hobetzeko eta berotegi-efektuko gasen emisioak murrizteko asmoa duena.
- [*Garapen Jasangarriko Espainiako Estrategia*²⁰](#)
- [*Klima-aldaketaren eta energia garbiaren Espainiako Estrategia 2007-2012-2020*²¹](#)

Autonomia-erkidegoko mailan, erreferentziako dokumentu hauek ditugu:

- [*EAEko Hondakinen Prebentzio eta Kudeaketa Plana 2030*²²](#). EAEn 2021. urtera arte indarrean egon den HPKP 2020ri esker, aurrerapausoak eman dira EAEko hondakin arriskutsuen, ez-arriskutsuen, eraikuntza- eta eraipen-hondakinen eta udal-hondakinen prebentzioan, kudeaketan eta tratamenduan. Dokumentu horren indarraldia amaitu da, eta hondakinei buruzko esparru berria ezarri da. Hori dela eta, autonomia-erkidegoan hondakinen arloa planifikatzeko tresna berri bat idatzi behar izan da. Tresna hori [*Euskadiko Hondakinak Prebentzeko eta Kudeatzeko 2030eko Plana da \(HPKP 2030\)*](#): *“Hondakinak baliabide bihurtuz: T-RES-En-R”*.

HPKP 2030 bi bloketan antolatu da. Batetik, helburu estrategikoak, makro mailakoak, hondakin-korrante guztiak biltzen dituztenak eta EAEk hondakinen arloan dituen erronkak lau helburutan laburbiltzen dituztenak. Bestalde, helburu espezifikoak, berariazko korranteetan eta hondakinen kudeaketa-hierarkiaren blokeetan oinarrituta. Gaur egun, plana berrikusten ari dira, eta epe laburrean aldatzea aurreikusten da. Hona hemen Plan horretan indarrean dauden eta GHHKPOean eragin handiagoa duten helburuak.

¹⁹ https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/plan_accion_eco_circular_def_nipo_tcm30-529618.pdf

²⁰ <http://www.mapama.gob.es/es/ministerio/planes-estrategias/estrategia-espanola-desarrollo-sostenible/>

²¹ <http://www.mapama.gob.es/es/cambio-climatico/publicaciones/documentacion/estrategia-espanola-de-lucha-contra-el-cambio-climatico/>

²² <https://www.euskadi.eus/gobierno-vasco/-/documentacion/2021/plan-de-prevencion-y-gestion-de-residuos-de-euskadi-2030/>

EAEKO HONDAKINAK KUDEATZEKO PLANeko GHHKPOERAKO HELBURU INTERESGARRIAK

EREMUA	HELBURUA
PREBENTZIOA	2030erako, udal-hondakin gutxiago sortzea, urtean biztanleko 419 kg-ra iritsi arte
	Ontzi-hondakin gutxiago sortzea: 2025erako % 5 gutxiago, eta 2030erako % 20 gutxiago
	2025erako, BPGren unitate bakoitzeko sortzen den guttizko hondakinen tasa % 20 murriztea 2016rekiko, eta % 30 2030erako.
	Per capita elikagai-hondakin gutxiago sortzea: 2030erako % 50 gutxiago, eta 2025erako % 25 gutxiago, 2015ekin alderatuta ²³
	2019ko datuekin alderatuta, ontzi arinen sorrera % 5 murriztea 2025erako, eta % 20 2030erako.
BERRERABILTZeko PRESTATZEA	2030ean % 10era iristea eta 2025ean % 5era udal-hondakinak berrerabiltzeko prestatze-tasa
GAIKAKO BILKETA	2025ean % 75era iristea eta 2030ean % 85era jatorrian bereizitako hondakinak.
	EAEko % 100aren estaldura 2025ean, bolumen handiko hondakinak eta GEEHak gaika biltzeko sistemarekin
	EAEko % 100aren estaldura 2025ean, etxeko hondakin arriskutsuen kategorien % 100 gaika biltzeko sistemarekin (zuntz-zementu estrukturalaren hondakinak barne).
	Merkataritza- eta industria-establezimenduen % 100ean bilketa bereiziko sistemak ezartzea biohondakinentzat, egutegi honen arabera: a) 2021eko abenduaren 31 baino lehen, urtean 50 tona baino gehiago sortzen badituzte; b) 2022ko abenduaren 31 baino lehen, urtean 25 tona baino gehiago sortzen badituzte; c) 2023ko abenduaren 31 baino lehen, gainerakoa
BIRZIKLAPENA	2030ean % 70era iristea eta 2025ean % 55era udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestatze-tasa
	2030ean % 70era iristea eta 2025ean % 65era ontzi-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko tasa
BALORIZAZIO ENERGETIKOA	Errausteko eta batera errausteko instalazioetan sortutako material bioegonkortuaren balorizazio energetikoa handitzea
	2025erako % 75era iristea eta 2030erako % 85era bigarren mailako baliabide bihurtutako hondakinak, eta, aldi berean, balorizazio energetikoa % 15etik behera mugatzea.
EZABATZEA	Hondakinen kudeaketa murriztea, 2025erako % 30era baino gutxiagora, eta 2030erako sortutako hondakinen % 15era baino gutxiagora ezabatuz.

Ekonomia Zirkularreko eta Bioekonomiako 2024 Planak²⁴ helburu hauek zehazten ditu 2024rako:

- Produktibitate materiala % 30 handitzea;
- Material zirkularraren erabilera-tasa % 10 handitzea; eta
- BPGko unitate bakoitzeko sortzen den hondakin-tasa % 10 murriztea.

Bioekonomiari dagokionez, haren garapena hasiberria da oraindik, eta helburua da euskal bioekonomiari aukera eta erronka ekonomikoak, sozialak eta ingurumenekoak integratzea, balio-kate luzeagoak, askotarikoagoak, jasangarriagoak eta tokikoak oinarri hartuta. Espero

²³ 7/2022 Legeak erreferentzia-urtea finkatu du 2020an. Legeak 2030erako soilik jasotzen du helburua, ez 2025erako. 2015eko erreferentzia-urtea balioespen batean oinarrituta jarri zen, plana onartu zen egunean ez baitzegoen erreferentzia-datarik. Dirudienez, erreferentzia-data bat legez onartutakoan, araudian jasotako data hartuko da.

²⁴ https://www.euskadi.eus/contenidos/plan_gubernamental/08_planest_xiileg/es_def/adjuntos/Economia-Circular-y-Bioeconomia-WEB.pdf

da datozen urteetan bioekonomiako lehen proiektuek itzulkin handia izango dutela euskal industrian eta Gipuzkoan.

· *Beste erreferentzia aipagarri batzuk:*

- *Euskadiko Ekonomia Zirkularren Estrategia 2030*
- *2002-2020ko Garapen Jasangarriaren Euskal Estrategia*
- *Euskadi Basque Country 2030 Agenda*²⁵
- *IV. Ingurumen Esparru Programa*²⁶
- *Euskadiko Energia Estrategia 2030*²⁷
- *Trantsizio Energetikoko eta Klima Aldaketako Plana 2021-2024*²⁸
- *Jasangarritasunerako hezkuntza-estrategia EAEn 2030*²⁹
- *Euskadiko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Programa*³⁰
- *Lurzorua babesteko estrategia 2030*³¹

Bestalde, aipatu behar da gaur egun Eusko Jaurlaritza 2030erako *Itsasoko Zaborraren Ekintza Programa* bat idazten ari dela, EAEko Hondakinen Prebentzio eta Kudeaketa Planari erantsitako programa gisa osatua.

Lurralde Historikoari dagokionez, GFA oso aktiboa izan da hondakinen eta, zuzenean edo zeharka, hondakinen prebentziora eta kudeaketara eragina izan dezaketen beste arlo batzuen inguruan plangintza-esparru bat ezartzen.

2019-2020 bitartean, egokitzen jo zen sakabanatutako zaborraren arazoaren plangintza modu independentean egitea (GHHKPOarekin koordinatuta, hala ere), eta *Gipuzkoako kostaldeko, ibaietako eta lurreko inguruneetan sakabanatutako zaborrak metatzeko guneen eta iturrien inbentarioa* egin zen, bai eta *sakabanatutako zaborren arazoa prebenitzeko eta zuzentzeko ekintza-plana* ere. Plan horrek 24 ekintza biltzen ditu, 3 esku-hartze programatan banatuta (Informazioa eta Sentsibilizazioa, Prebentzioa eta Zuzenketa, eta Segimendua eta Zaintza). 2020-2024 aldirako egitea aurreikusten da.

Bestalde, badago *Gipuzkoako Klima Aldaketaren aurkako Borroka Estrategia 2050* (Gipuzkoa KLIMA 2050 Estrategia). Berrikuspen-txosten honetan, Estrategia honen egunera arte egindako segimendu-txostenetan jasotakoa hartuko da kontuan.

²⁵https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/agenda2030/es_def/adjuntos/Agenda_Euskadi_Basque_Country_2030_desarrollo_sostenible.pdf

²⁶https://www.irekia.euskadi.eus/uploads/attachments/5724/Programa_Marco_Ambiental_CAPV_2020.pdf?1422951795

²⁷https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/estrategia_energetica_euskadi/es_def/adjuntos/3E2030_Estrategia_Energetica_Euskadi_v3.0.pdf

²⁸ <https://www.ihobe.eus/publicaciones/plan-transicion-energetica-y-cambio-climatico-2021-2024>

²⁹http://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/estrategiaeducacion2030/es_def/adjuntos/EstrategiaEducacionSostenibilidad2030.pdf

³⁰ <https://www.ihobe.eus/compraverde>

³¹ <https://www.ihobe.eus/publicaciones/estrategia-proteccion-suelo-2030>

4.2 Egoeraren adierazle sozioekonomikoak

ADEGIren “Gipuzkoako egoera ekonomikoa - 2023ko otsaila: Gipuzkoako ekonomiaren eta enpleguaren hazkundearen dezelerazioa” txostenean jasotako datuen arabera, nahiz eta otsailean Ukrainan gerra hasi zen, martxoko garraioaren langabezia eta lehengaien, energiaren eta osagai elektroniko batzuen hornikuntza- eta kostu-arazo guztiak, besteak beste, aurreko sei hilekoaren aldean, **lurraldearen ekonomiak dinamismo handia erakutsi zuen**: hiruhileko batetik bestera % 1 baino gehiago hazi zen, eta, aurreko sei hilekoarekin alderatuta, % 2,3.

2023an, Gipuzkoako ekonomiak hazten jarraitzea espero da, baina aurreko urteetan baino erritmo motelagoan. 2023ko hazkundera +% 0,5etik +% 2,0ra bitartekoa izan daiteke, eta +% 1,2ko zenbatespen zentrala izan dezake. Hala ere, lehen esan dugun bezala, zenbatespen horiek ohikoa baino ziurgabetasun handiagoa dute.

Gipuzkoako **barne-produktu gordina (BPG)** % 4,1 inguru hazi zen 2022an, aurreko urtearekin alderatuta, baina 2019ko mailatik behera dago oraindik. Enpleguak, ordea, maila errekorra lortu zuen, 2019ko erregistroen gainetik, nabarmen; 2022an, batez bestekoa +% 3,1 hazi zen, aurreko urtearekin alderatuta.

Gipuzkoako eta EAEko **udal-hondakinen kudeaketari** buruzko datuak EAEko datuekin alderatuz gero, 2020an, Gipuzkoako birziklapena EAEkoa baino % 13 handiagoa da. Ezabatze-datuei dagokienez, Gipuzkoak ere nabarmen hobetzen ditu EAEko datuak. Gipuzkoak hiri-hondakinen % 4 baino ez du ezabatzen, eta EAEn, berriz, % 19 baino gehiago ezabatzen da.

2. taula Gipuzkoako eta EAEko HHen inbentarioa, 2020 (tonak eta %)

Lurraldea	Birziklatzea	Balorizazio energetikoa	Ezabatzea	Galerak eta biltegitratzea	Guztira
Gipuzkoa	176.634 (% 55,6)	128.845 (% 40,5)	12.299 (% 3,9)	157 (% 0,0)	317.935
EAE	415.164 (% 42,0)	271.069 (% 27,4)	192.732 (% 19,5)	108.620 (% 11,0)	987.585

Iturria: Gipuzkoako Hondakinen Behatokia eta EAEko “Hiri-hondakin solidoen estatistika”

5 2019-2030 aldirako GHHKPO

Ondoren, GHHKPOeko programen deskribapena eta programa bakoitzaren jardueren zerrenda jaso da, eta 2022rako aurreikusita zeudenak nabarmendu dira.

5.1 Programak eta jarduerak

5.1.1 Behatokiaren programa

Gipuzkoako Hiri Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Behatokiak (OPG) duen zeharkako programa bat da, emaitzak eta txostenak biltzera eta zabaltzera bideratua, lurraldeko udal-hondakinei buruzko informazioa bildu, prestatu eta irizpide homogeneoen arabera zabaltzeko eta horien kudeaketarekin erlazionatutako alderdi guztien eta GHHKPOaren beraren etengabeko segimendua egiteko tresna gisa.

Helburu horiek lortzeko, karakterizazioak, irizpideak bateratzeko bilerak eta udalerriekin eta mankomunitateekin informazioa eta esperientziak trukatzeari ekiten zaio.

Testuinguru horretan, funtsezkoa da herritarrekin informazio-, komunikazio- eta sentsibilizazio-kanal irekiak izatea, dagoeneko finkatuta dauden proiektuekin, hala nola Hondakinak Prebenitzeko Europako Astearekin. Baina baita beste erakunde eta/edo eragile interesgarri batzuekin ere, hala nola Euskal Autonomia Erkidegoko Hondakinak Koordinatzeko Organoarekin (OCR).

Alderdi horiei guztiei dagokienez, GHHKPOaren indarraldian zehar programa hau betetzeko aurreikusitako ekintzak, eta, zehazki, 2022rako aurreikusitakoak, taula honetan jasotakoak dira.

3. taula Behatoki-programaren jarduerak

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
BEH-1	Karakterizazioak egitea, eta tokiko erakundeek eta altan dauden hondakinen azpiegituren kudeatzaileek egin dituzten eta interesgarriak izan daitezkeen karakterizazio guztiak biltzea	BAI
BEH-2	Gipuzkoako hondakinak sortzeko eta gaika biltzeko datu-baseak kudeatzeko sistemak hobetzea, mantentzea eta ustiatzea, eta haietako irizpideak bateratzea: SIGRU, sareko plataforma eta beste aplikazio batzuk.	BAI
BEH-3	Hondakinak sortzeari eta gaika biltzeari buruzko sareko edukiak eguneratzea eta aldizkako txostenak argitaratzea. Alerta goiztiarreko txostenak egitea (2018/850 Zuzentaraua)	BAI
BEH-4	Behatokiaren Mahaia guztiz garatzea kontsulta eta aholkularitzako organo tekniko gisa, eta gaikako lantaldeak sortzea interesatuta dauden eragileekin	BAI
BEH-5	2019-2030 Hondakin planaren segimendu-txostenak idaztea	BAI
BEH-6	2019-2030 Hondakin Planaren informazio-, segimendu- eta ebaluazio-batzordea martxan jartzea	BAI
BEH-7	Hondakinen hierarkia betetzera bideratutako informazio-, sentsibilizazio- eta komunikazio-plan bat prestatzea eta garatzea: Prebentzioaren Astea, informazio- eta sentsibilizazio-kanpaina orokorrak, programa bakoitzeko eta eragileen kanpaina espezifikoak koordinatzea, etab.	BAI
BEH-8	Hondakinen Prebentzioaren Europar Astea	BAI
BEH-9	Behatokiaren bidez, udalerrri batzuetan izandako esperientziak identifikatzea eta ezagutaraztea. Bilketako jardunbide onenen berri ematea.	EZ
BEH-10	OCRUrekin koordinatzea	BAI

5.1.2 Prebentzio-programa

Prebentzio-programa hori GHHKPOaren funtsezko piezetako bat da, Gipuzkoako Lurralde Historikoan udal-hondakin gutxiago sortzeko beharra kontuan hartuta. Lantzen jarraitu beharreko lehentasunezko hondakinen zenbait alderdi, gai eta fluxuri buruzkoa da programa. Programa horren edukia gai hauei buruzko ekintzen definizioan laburbil daiteke: moda jasangarriaren klusterra; kontsumo eta ohitura jasangarriak herritarren ikuspegitik, saltokiek eta zerbitzu-sektoreko gainerako establezimenduek salmenta arduratsuekin lotuta abian jarritako salmenta-ekintzekin lotuz; eragileen eredugarritasuna, erosketa publiko eta pribatu berdeko prozesuak martxan jarritz; elikagaiak alferrik galtzearen arazoari heldzea, hura neurtuta,

murritzuta eta soberakinak behar dituzten kolektiboen artean banatzeko lanak martxan jarri; sortzeagatik ordainketa bultzatzea; eta zabor sakabanatua neurtzea, prebenitzea eta jasotzea, besteak beste.

GHHKPOaren indarraldian zehar programa hau betetzeko aurreikusitako ekintzak, eta, zehazki, 2022rako aurreikusitakoak, taula honetan jasotakoak dira.

4. taula. Prebentzio-programaren jarduerak

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
PRE-1	Hondakinak sortzeagatik herritarrei eta sektore komertzial eta industrialei zuzendutako ordainketa-politikak sustatzea.	BAI
PRE-2	Gipuzkoako moda jasangarriaren klusterra bultzatzea (GK Green Fashion): jasangarritasun-irizpideetan sakontzea, katalogoan Gipuzkoako diseinatzaile eta enpresa gehiago sartzeta, I+G+Bko ekintza pilotuak eta sustapen- eta bistaratze-ekintzak sustatzea (moda jasangarriko desfilea, bertako marka berriak garatzeko espazioak, etab.), kontsumo arduratsuko tresnak nazioartekotzea eta hedatzea, etab., beste kluster eta eragile batzuekin elkarlanean (Gipuzkoa de Moda, Slow Fashion Next...).	BAI
PRE-3	Etxeetan eta dendetan kontsumo arduratsua sustatzea, eta, horretarako, bertako produktuak, konponketa, trukea eta bigarren eskuko gauzak bultzatzea.	BAI
PRE-4	GFAren erosketa berdearen eta zirkularraren programa sustatzea, berrerabilitako eta birziklatutako produktu eta materialak txerta daitezen: produktuak, zerbitzuak, obrak eta instalazioak.	BAI
PRE-5	Ekodiseinua bultzatzea	BAI
PRE-6	GFaren eraikin publikoetan ingurumena kudeatzeko sistemak bultzatzea: sortutako hondakinak minimizatzea eta kudeatzea	BAI
PRE-7	Mankomunitateei, udalei, enpresei eta irabazi-asmorik gabeko erakundeei prebentziorako, gaikako bilketarako, berrerabiltzeko prestaketarako eta birziklapenerako laguntzak emateko foru-programa mantentzea (lehia-araubideko diru-laguntzak eta lankidetzatza-hitzarmen izendunak)	BAI
PRE-8	Gazteei arlo hauetako I+G+Brako bekak emateko foru-programa mantentzea: prebentzioa, produktu eta zerbitzuen ekodiseinua, berrerabiltzeko prestaketa, gaikako bilketa, birziklapena eta balorizazioa.	BAI
PRE-9	Gipuzkoako Elikagaien Bankuaren bidez «Azken minutu» programa indartzea: emaile kopurua handitzea eta aprobeitxamendu-formula berriak aurkitzea.	BAI
PRE-10	Herritarrak sentsibilizatzeko programa: etxeetan eta jatetxeetan elikagaiak xahu daitezen prebenitzea (Gourmet Bag)	BAI
PRE-11	Ostalaritzan, jatetxeetan, catering-zerbitzuetan eta bestelakoetan sortutako elikagai-soberakinak biltzeko eta banatzeko sare bat sustatzea. Sarea gizarte-laguntzako zentroetara zabaltzea.	BAI
PRE-12	Elikagai-soberakinak sortzeko eta prebenitzeko adierazleen segimendua egitea. Diagnostikoa eguneratzea	BAI
PRE-13	Sukaldaritzako hezkuntza-moduluetan prebentzioko eta gaikako bilketako irizpideak txertatzea eta zabaltzea: sortutako azpiproduktuak eta sorkuntza gastronomikoko ikerketa, azpiproduktuak berrerabilita.	BAI
PRE-14	Erosketa-jardunbide egokiak sustatzen dituzten herritarrak sentsibilizatzeko kanpainak egitea, ontzien hondakin gutxiago sor daitezen: erosketa-ontzi berrerabilgarriak, ontziratu gabekoak, plastikozko poltsak, ontzi motak eta birziklagarritasuna, etab.	BAI

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
PRE-15	Herritarren artean oro har txorrotako uraren kontsumoa sustatzea	BAI
PRE-16	Ur, sagardo eta ardo ontziratuaaren sektoreetan itzultzeko botilen erabilera sustatzea	BAI
PRE-17	Sektore komertzialean ontzi-hondakin gutxiago sortzeko salmenta-jardunbide egokiak sustatzea	BAI
PRE-18	Herritarrek etxeko hondakin arriskutsuak sortzearen inguruan sentsibilizatzeko kanpainak sustatzea	BAI
PRE-19	Gipuzkoako sektore komertzial eta industrialetan hondakinak prebenitzeko zerga-pizgarrien azterlana egitea	EZ
PRE-20	Sakabanatutako zaborra prebenitzea eta murriztea: sakabanatutako zaborra nondik datorren aztertzea, ibai, kostaldeko hareatza eta itsasoetan zaborra prebenitzeko eta murrizteko eta herritarrek oro har sentsibilizatzeko neurrien pakete bat definitzea eta garatzea.	BAI
PRE-21	Birziklapenaren klusterrean etxekoak ez diren hondakinak sortzen dituztenekin (eragile ekonomikoekiko borondatezko hitzarmenak) hondakinak murriztu, berrerabili eta birziklatzearen inguruko esperientzia pilotuak egitea	BAI
PRE-22	Birziklatutako eta berrerabilitako produktuen sarrera sustatzea, laneko eta zerbitzuetako kontratu publikoetan nahitaezko ehuneko bat ezarrita	BAI

5.1.3 Kudeaketa-programa

5.1.3.1 Hondakinak gaika biltzeko programa

Gipuzkoako Lurralde Historikoa gaikako bilketaren erreferentzia den arren, programa honetan jasotako neurriak martxan jartzea lehentasun bat da lortu beharreko birziklatze-indizea lortutako gaikako bilketaren kantitateek eta kalitateak baldintzatzen duten unetik.

GHHKPOaren indarraldian zehar programa hau betetzeko aurreikusitako ekintzak, eta, zehazki, 2022rako aurreikusitakoak, taula honetan jasotakoak dira.

5. taula Hondakinak gaika biltzeko programaren jarduketak

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
G.BIL-1	Hondakinak gaika biltzeko eredu eta sistema benetan eraginkor eta jasangarriak etengabe sustatzen eta hobetzen laguntzea mankomunitateei, eta, horretarako, hauek egitea: ereduak eta sistemak elkarrekin aztertu, lurralde-mailan irizpideak koordinatu, erabiltzaileen ikuspegia aztertu eta integratu (genero-irizpideak sartuta), sistema adimendunak barneratu, eta emaitzak ebaluatu.	EZ
G.BIL-2	Mankomunitateekin batera garbiguneak egoki daitezen, hondakin-korrante guztiak (tartean, zuntz-zementu estrukturala, obra txikietako hondakinak eta etxeko gainerako hondakin arriskutsuak) onartzeko irizpideak homogeneiza daitezen eta garbiguneak erabil daitezen sustatzea, baita kantitate batzuetatik gora zerbait kobratzeko aukera jasotzea ere	EZ
G.BIL-3	Transferentzia-instalazioekin erlazionatutako beharrak aztertzea	EZ
G.BIL-4	Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak egitea	BAI

5.1.3.2 Berrerabilpenerako prestatzeko programa

Duela gutxi onartutako arau-xedapenetan berrerabiltzeko prestatzeko ezarritako helburu zehatzak kontuan hartuta, esan daiteke GHHKPOak aurrea hartu ziola maila baxueneko hondakinen hierarkiari lehentasuna ematearen aldeko apustu garbiarekin etorriko zenari.

Programa honi dagokionez, GHHKPOaren indarraldian zehar programa hau betetzeko aurreikusitako ekintzak, eta, zehazki, 2022rako aurreikusitakoak, taula honetan jasotakoak dira.

6. taula Berrerabilpenerako prestatzeko programaren jarduketak

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
BERRP-1	GEEH, tamaina handikoak, ehun-gaiak eta bestelakoak saltzeko, trukatzeko, konpontzeko eta berriro manufacturatzeko sareak eta zerbitzuak babestea eta sustatzea.	BAI
BERRP-2	Mankomunitateekin batera, garbiguneak GEEHei buruzko 110/2015 EDra egoki daitezen sustatzea	EZ
BERRP-3	Garbigune eta minigarbiguneen sarea etengabe hobetzen laguntzea, berrerabiltzeko prestatzea sustatzeko	BAI
BERRP-4	Berrerabiltzeko prestatzeko zentro baten (CPR) beharrak aztertzea	EZ
BERRP-5	Kontsumitzaileentzako informazioa hobetzea eta produktu berrerabilgarria merkatura dadin sustatzea (zuzenean, edo berrerabiltzeko prestatu ondoren)	BAI

5.1.3.3 Birziklatze-programa, konpostatzea/biometanizatzea barne

Azken urteotan programa honetako ekintzak gauzatu direnez, inguruko eskualdeetan baino birziklatze-indize askoz handiagoak lortu ditu GLHk, eta Europan ezarritako helburuak betetzeko bidean jarri du. GK Recycling, enpresen, administrazioen eta herritarren arteko lankidetzaren ondorioz sortutako birziklatze-klusterra, arrakasta horren giltzarritzat jotzen da.

Hain zuzen ere, GHHKPOaren indarraldian zehar programa hau betetzeko aurreikusitako ekintzak, eta, zehazki, 2022rako aurreikusitakoak, taula honetan jasotakoak dira.

7. taula Birziklatze-programako jarduketak

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
BIR-1	Biometanizazio-/Konpostaje-instalazioak kalitatea ziurtatzeko sistemei jarraikiz ustia daitezen eta merkatura zuzendutako produktuak sor ditzaten bultzatzea, eta konpostaren eta digestatoaren komertzializazioa hobetzea	BAI
BIR-2	Konpostaje- eta biometanizazio-instalazioetako beharrak aztertzea.	EZ
BIR-3	Ontziak bereizteko Legazpiko eta Urnietako egungo instalazioen beharrak aztertzea. Zerbitzua zabaltzea eta, hala badagokio, hondakinak kudeatzean hurbiltasunaren printzipioa indartzea	EZ
BIR-4	Obra publikoan agregakin birziklatuak erabil daitezen sustatzea	BAI

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
BIR-5	Gipuzkoako birziklapenaren klusterra sustatzea (GK Recycling), ekonomia zirkularra bultzatzeko: klusterrean Gipuzkoako zentro teknologiko, unibertsitate, fundazio eta enpresa gehiago sartzea; haren plan estrategikoa garatzea; eta I+G+Bko ekintza pilotuak sustatzea, baita Gipuzkoako Aldaketa Klimatikoaren Fundazioarekin eta beste kluster eta eragile batzuekin elkarlanean irizpideak eta tresnak nazioartekotzea eta hedatzea ere.	BAI
BIR-6	Esperientzia arrakastatsuak trukatzeko, identifikatzea eta hedatzea, Gipuzkoako birziklapen-klusterraren bidez (GK Recycling) Bilketako jardunbide onenen berri ematea.	BAI

5.1.3.4 Balorizazio-programa: materiala eta energetikoa

Programa honek bi ardatz ditu. Batetik, berrikuntza sustatzea, balorizazio materialari buruzko I+G+B proiektuen bidez irtenbide aitzindariak bilatzeko. Eta, bestetik, MGDko instalazioen ustiapena ingurumenarentzat eta pertsonentzat efizientzia-, kalitate- eta segurtasun-berme handienekin egiten dela bermatzea.

GHHKPOaren indarraldian zehar programa hau betetzeko aurreikusitako ekintzak, eta, zehazki, 2022rako aurreikusitakoak, taula honetan jasotakoak dira.

8. taula Balorizazio-jarduketak: materiala eta energetikoa

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
BAL-1	I+G+B bultzatzea: ekonomia zirkularreko eta bioekonomiako produktu berriei aplikatzea	BAI
BAL-2	Gipuzkoako Ingurumen Gunearen segimendu-azterlanak egitea	BAI

5.1.4 Desegitea optimizatzeari buruzko programa

Programa hori azken urteetan ezarri denez, GLHk bigarren mailako hondakinen isuria ahalik eta gehien murriztu du.

Programa honetan jasotakoa betetzen jarraitzeko 2022. urtean aurreikusitako ekintzak taula honetan jasotakoak dira.

9. taula Ezabatzea optimizatzeako jarduketak

Erreferentzia	Ekintza	2022rako aurreikusia
EZAB-1	Hiri hondakin sekundarioen isurketa minimizatu eta optimizatzea	BAI
EZAB-2	Hondakindegira eramandako bigarren mailako hiri-hondakinen kalitatea eta trazabilitatea kontrolatzeko sistema eraginkor bat ezartzea, 2018/850 Zuzentaraua betetzen dela ziurtatzeko	BAI

5.2 Kostuak programen arabera

2030erako GHHKPOean zehazten diren helburuak betetzeko abian jarri beharreko jardueren lotutako kostuak dokumentu horren 3. eranskineko tauletan daude, programen arabera banakatuta eta urteka banatuta.

Taula honetan, 2022. urtean egitea aurreikusten ziren ekintzen jarduera-kopurua eta haiei lotutako kostuak³² laburtzen dira.

10. taula. GHHKPOean aurreikusitako urteko kostu guztiak, 2022. urteko programen arabera (2018, eurotan)

Jarduketa	Euroak	Jarduketa kop.
Behatokiaren programa	314.000	9
Prebentzio-programa	1.690.000	21
Hondakinak gaika biltzeko programa	30.000	1
Berrerabilpenerako prestatzeko programa	90.000	3
Birziklatzeko programa	380.000	4
Balorizazio-programa: materiala eta energetikoa	434.000	2
Desegitea optimizatzeari buruzko programa	20.000	2
Jarduketa guztien kostua	2.958.000	42

Iturria: Hondakin Plana

³²Dokumentu honetan jasotako balio ekonomikoak BEZ barne dira.

B ZATIA: GHHKPOaren BETETZE-MAILAREN EBALUAZIOA

- 6. Aurreikusitako jardueren betetze-maila
- 7. GHHKPOeko helburuen eta adierazleen betetze-maila
- 8. Genero-eraginaren ebaluazioa

6 AURREIKUSITAKO JARDUEREN BETETZE-MAILA

6.1 Betetze-mailaren azterketa, 2022. urtea

6.1.1 Segimendu orokorra

Planak 2022an izan duen aurrerapen- eta gauzatze-maila ebaluatzeko, urte horretan bertan egindako jardueren azterketa egin da.

Horretarako, aurreikusitako ekintza bakoitza baloratzen da, eta kategoria bat ematen zaie: hasi gabea, hasi gabea, garatzen ari dena, aurreratua edo amaitua, eta puntuazio bat, helburu bakoitzaren aurrerapen-maila zehazteko.

11. taula Jardueren puntuazioak aurrerapen-mailaren arabera

Ekintza	Aurrerapen-maila	Lortu beharreko gehieneko puntuak
Hasi gabea	Hasi gabea	0 puntu
Hasita	% 1etik % 25era bitartean gauzatua	1 puntu
Garatzen	% 26tik % 75era bitartean gauzatua	2 puntu
Aurreratua	% 76tik % 99ra bitartean gauzatua	3 puntu
Amaitua	% 100 gauzatua	4 puntu

Iturria: geuk egina

Ekintza bakoitzaren kategorizazioa GFAko taldearekin egindako kontraste-prozesuaren bidez egin da.

Programa bakoitzaren aurrerapena egiteko, kontuan hartzen da zer puntu lortu ahal izango lituzkeen ekintza bakoitzak, versus gehienez lor ditzakeen puntuak. Jarraian, adibide teoriko bat jaso da.

Egindako ekintzak:

- d) 1. ekintza, % 1etik % 25era bitartean gauzatua = 1 puntu
- e) 2. ekintza, % 100 gauzatua = 4 puntu
- f) 3. ekintza, % 76tik % 99ra bitartean gauzatua = 3 puntu
- g) 4. ekintza, % 1etik % 25era bitartean gauzatua = 1 puntu
- h) 5. ekintza, hasi gabea = 0 puntu

Lortu beharreko gehieneko puntuazioa: 4 puntu x 5 ekintza = 20 puntu

Lortutako puntuazioa: 9 puntu (1+4+3+1)

Aurrerapen-maila: $9/20 = \% 45$

Taula honetan, programa bakoitzaren barruan egindako jarduera bakoitzaren aurrerapen-mailaren banakapena jaso da.

12. taula 2022. urtean Behatoki Programan egindako jardueren aurrerapen-maila

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
BEH-1	4
BEH-2	4
BEH-3	4
BEH-4	4
BEH-5	4
BEH-6	4
BEH-7	4
BEH-8	4
BEH-10	4

Iturria: geuk egina.

13. taula 2022. urtean Prebentzio Programan egindako jardueren aurrerapen-maila

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
PRE-1	4
PRE-2	4
PRE-3	4
PRE-4	4
PRE-5	4
PRE-6	4
PRE-7	4
PRE-8	4
PRE-9	4
PRE-10	4
PRE-11	4

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
PRE-12	4
PRE-13	4
PRE-14	4
PRE-15	4
PRE-16	4
PRE-17	4
PRE-18	4
PRE-20	4
PRE-21	4
PRE-22	4

Iturria: bertan egina.

14. taula 2022. urtean Gaikako Bilketako Programan egindako jardueren aurrerapen-maila

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
G.BIL-1	4
G.BIL-2	4
G.BIL-3	4
G.BIL-4	4

Iturria: bertan egina.

15. taula 2022. urtean berrerabilpenerako prestatzeko Programan egindako jardueren aurrerapen-maila

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
BERRP-1	4
BERRP-3	2
BERRP-5	4

Iturria: bertan egina.

16. taula 2022. urtean Birziklapen Programan egindako jardueren aurrerapen-maila

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
BIR-1	4
BIR-2	4
BIR-4	4
BIR-5	4
BIR-6	4

Iturria: geuk egina.

17. taula 2022. urtean balorizazio-programan (materiala eta energetikoa) egindako jardueren aurrerapen-maila

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
BAL-1	4
BAL-2	4

Iturria: bertan egina.

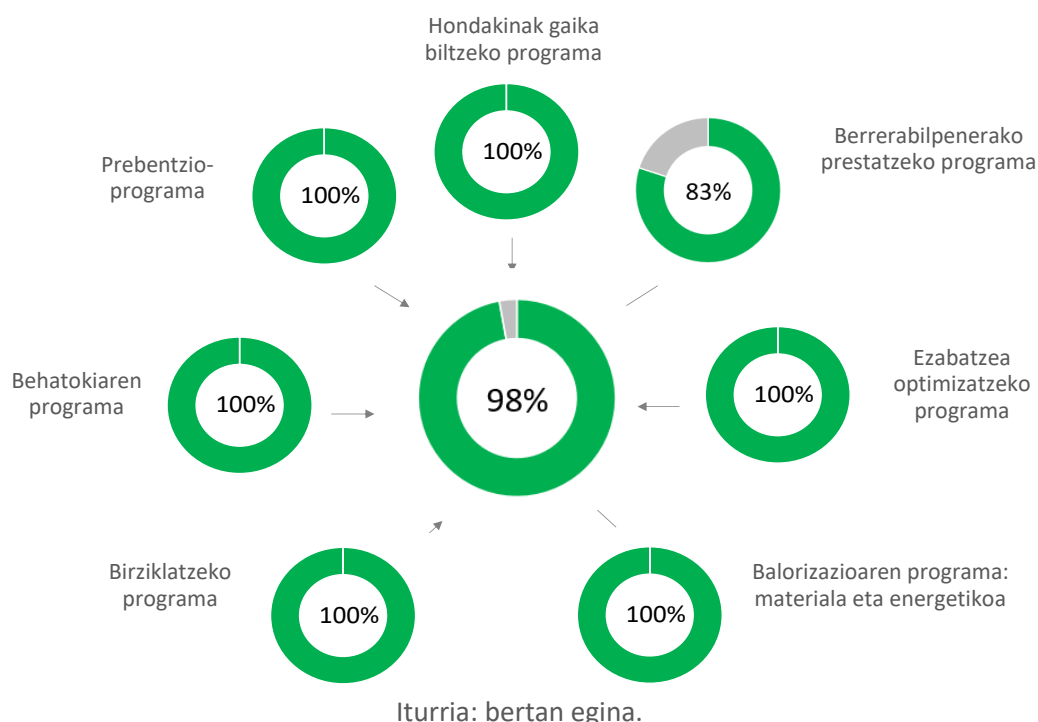
18. taula 2022. urtean ezabatzea optimizatzeko programan egindako jardueren aurrerapen-maila

Jarduera	Aurrerapen-mailaren arabera lortutako puntuak
EZAB-1	4
EZAB-2	4

Iturria: bertan egina.

Hurrengo irudian, 2022an GHHKPOk izan zuen ezarpen-maila ikus daiteke (aurrez zerrendatutako jardueren aurrerapen-mailaren arabera), programen arabera banatuta, eta % **98ra** iristen da.

1. irudia. 2019-2030 aldirako GHHKPOeko programen aurrerapen-maila, 2022. urtea

Kontuan hartzen baditugu garatu beharreko jardueren aurreikusitako kostuak eta 2022. urtean benetan gauzatutako partidak, ikusten da aurrekontuaren betetze-maila % 86koa dela.

Programen hasierako aurrekontua eta azkenean gauzatutakoa taula honetan ageri dira.

19. taula GHHKPOeko programen arabera aurreikusitako kostu guztiak eta benetako urtekoak, 2022. urtea (eurotan, 2018)

Jarduera	Aurreikusitakoa	Benetakoa	Betetze-maila
Behatokiaren programa	314.000	369.726	% 118
Prebentzio-programa	1.690.000	1.503.987	% 89
Hondakinak gaika biltzeko programa	30.000	0	% 0
Berrerabilpenerako prestatzeko programa	90.000	100.000	% 111
Birziklatzeko programa	380.000	146.807	% 39
Balorizazio-programa: materiala eta energetikoa	434.000	433.585	% 100
Desegitea optimizatzeari buruzko programa	20.000	0	% 0
Jarduketa guztien kostua	2.958.000	2.554.105	% 86

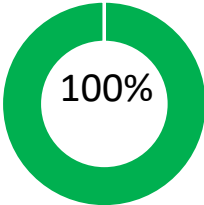
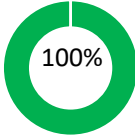
Adierazgarria da 2022. urtean berrerabilpenerako prestatzeko programan, Behatokiarenean eta balorizaziokoan egindako apustua, aurrekontuaren betetze-mailaren % 100 gainditzen baitute. Gaikako bilketarako, birziklatzeko eta ezabatzeko programak, adibidez, aurreikusitako aurrekontuaren oso azpitik geratu dira, nahiz eta urtean zehar aurrera egitea lortu duten.

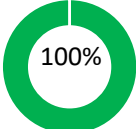
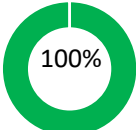
6.1.2 Programen araberako jarraipena

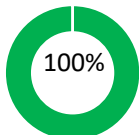
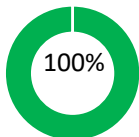
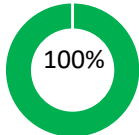
6.1.2.1 Behatokiaren programa

Programa honetan 10 jarduera sartzen dira, eta horietatik 9 2022. urtean gauzatzeko aurreikusita zeuden.

Programaren aurrerapen-maila, jarduera-kopuruaren eta gauzatze-mailaren arabera, % 100ekoa da.

		BEHATOKIAREN PROGRAMA	
BEH-1	Karakterizazioak egitea, eta tokiko erakundeek eta altan dauden hondakinen azpiegituren kudeatzaileek egin dituzten eta interesgarriak izan daitezkeen karakterizazio guztiak biltzea.		Aurrerapen-maila 87.751 €
BEH-1.1	Karakterizazioak egitea	2022. urtean, Gipuzkoako etxeko hondakinen eta antzekoen karakterizazioa egin zen. Lanen esparruan, errefusaren frakzioa karakterizatu zen, eta elikagaiak alferrik galtzeko karakterizazio-protokoloak idatzi ziren (bai errefusaren frakzioan, bai organikoen frakzioan). Organikoen frakzioan elikagaiak xahutzeko protokoloa idatzeko, poltsak karakterizatu behar izan ziren, eta, protokoloa hobetzeko oinarria izateaz gain, organikoen frakzioko elikagai-hondakinen neurketa egin zen. Guztira, 50 karakterizazio baino gehiago egin ziren gaikako bilketa-sistema hauen arabera: edukiontzi irekiak (errefusaren edukiontzia itxi gabe), edukiontzi itxiak (errefusaren edukiontzia itxita) eta atez atekoa. Karakterizazioak Gipuzkoa osorako eta zortzi hondakin-mankomunitateetako bakoitzerako egin ziren. - Bestalde, aipatu behar da GHK-k ere karakterizazioak egin zituela TMBren instalazioan. Horrez gain, Urnietako eta Legazpiko ontziak sailkatzeko instalazioetako hondakinak ere karakterizatu ziren. - Ekintza honetan jasotako aurrekontua GFAk egindako karakterizazioei bakarrik dagokie. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 87.751 €	

BEH-2	Gipuzkoako hondakinak sortzeko eta gaika biltzeko datu-baseak kudeatzeko sistemak hobetzea, mantentzea eta ustiatzea, eta haietako irizpideak bateratzea: SIGRU, sareko plataforma eta beste aplikazio batzuk.	Aurrerapen-maila 100% 0 €
BEH-2.1	GHKren eta mankomunitateen bilerak	Gipuzkoako Hiri Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Behatokiak (OPG) 2022ko abenduaren 12an egindako bileran, 2019-2030 aldirako Gipuzkoako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Integralaren segimendutxostenari buruzko alderdiak aztertu ziren. Alderdi horien inguruan, txosten horretan jasotako adierazle batzuk kalkulatzeko moduari buruzko gaiak landu ziren bileran, hondakinen kontabilizazioari buruzko irizpideak bateratzeko. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €
BEH-3	Hondakinak sortzeari eta gaika biltzeari buruzko sareko edukiak eguneratzea eta aldizkako txostenak argitaratzea. Alerta goiztiarreko txostenak egitea (2018/850 Zuzentaraua)	Aurrerapen-maila 100% 0 €
BEH-3.1	Hondakinei buruzko datuak argitaratzea	2022. urtean zehar, udal-hondakinen sorrerari buruzko datuak bildu, aztertu eta argitaratu dira. Zehazki, 2021eko inbentarioko datuak argitaratu dira. Hedabideak izan dira, batez ere, Gipuzkoako Foru Aldundiaren webgunea, sare sozialak, eta prentsa-oharrak eta agerraldi publikoak argitaratzea. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €
BEH-4	Behatokiaren Mahaia guztiz garatzea kontsulta eta aholkularitzako organo tekniko gisa, eta gaikako lantaldeak sortzea interesatuta dauden eragileekin	Aurrerapen-maila 100% 0 €
BEH-4.1	OPGren bilera	2022ko abenduaren 12an Gipuzkoako Hiri Hondakinen Prebentziorako eta Kudeaketarako Behatokiaren bilera egin zen. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €

BEH-5	2019-2030 Hondakin planaren segimendu-txostenak idaztea		Aurrerapen-maila 100% 0 €
BEH-5.1	GHHKPOaren 2022ko jarraipen-txostena idaztea	2022. urtean GHHKPOean aurreikusitako ekintzen gauzatze-mailaren segimendua egiteko txostena 2023. urtean idatzitako txosten honetan idatzi da, baina 2022. urtean datuak eta informazioa biltzeko eta aztertzeko hainbat jarduera egin ziren. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €³³	
BEH-6	2019-2030 Hondakin Planaren informazio-, segimendu- eta ebaluazio-batzordea martxan jartzea		Aurrerapen-maila 100% 0 €
BEH-6.1	2019-2030 aldirako GHHKPOaren Informazio, Jarraipen eta Ebaluazio Batzordearen bilera	2022ko abenduaren 12an, "2019-2030 aldirako GHHKPOaren Informazio, Jarraipen eta Ebaluazio Batzordearen" bilera egin zen, Gipuzkoako 2019-2030 aldirako Hiri Hondakinak Kudeatzeko Plan Integralaren 2021. urteari dagokion segimendu-txostenaren berri emateko eta 2019-2030 aldirako GHHKPOaren lehen berrikuspen orokorra (2023) martxan jarri zela jakinarazteko. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €	
BEH-7	Hondakinen hierarkia betetzera bideratutako informazio-, sentsibilizazio- eta komunikazio-plan bat prestatzea eta garatzea: Prebentzioaren Astea, informazio- eta sentsibilizazio-kanpaina orokorrak, programa bakoitzeko eta eragileen kanpaina espezifikoak koordinatzea, etab.		Aurrerapen-maila 100% 143.379 €
BEH-7.1	Jardunaldia klima-aldaketaren aurkako nazioarteko egunaren esparruan. Zer egin dezake modaren industriak klima-aldaketaren aurka borrokatzeko?	2022an, hainbat ekintza egin ziren Klima Aldaketaren Aurkako Nazioarteko Eguna ospatzeko. Urtero bezala, urriaren 24an izango da. Jardunaldi horretarako programatutako ekintzetako bat proiektua aurkeztea izan da: Zer egin dezake modaren industriak klima-aldaketaren aurka borrokatzeko? Airi Ferrer Soler (Fashion Revolution Euskadi) enpresak antolatu du ekitaldia. Proiektua garatu bitartean, hornikuntza-kate osoan kontsumo-ohitura berriei emandako erantzunak, datuak, informazioa eta aukerak partekatu dira, gure	

³³ 2023ko aurrekontuak

		arroparekin harreman jasangarriagoa izateko eta, hala, inpaktua murrizteko. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 8.168 €</i>
BEH-7.2	Ikastetxeetako larrialdi klimatikoari buruzko sentsibilizazio-kanpaina	Sentsibilizazio-kanpaina bat egin da, eta hainbat hitzaldi eman dira ikastetxeetan eta, oro har, biztanleei klimalarrialdiaren berri emateko eta horren inguruan kontzientziatzeko. Arreta berezia jarri da planetaren etorkizunak kezkatzen dituen audientzia gazteenetan. SOS ARCTIC 2022 CERO EMISIONES espedizioan izandako esperientziaren emaitza izan dira hitzaldi horiek. Hainbat proiektu zientifiko garatzen dira espedizio horretan. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 12.100 €</i>
BEH-7.3	Informazio-panel elektroniko bat jartzea Beasaingo ingurumenari buruzko informazioa zabaltzeko	- Informazio-panel elektroniko bat jartzea, udal-informazioa zabaltzeko, paper-hondakinak prebenitzeko. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €³⁴</i>
BEH-7.4	Hondakinen prebentzioa eta ekonomia zirkularra Errenteriako hirugarren adineko zentroetan eta haurtzaindegietan	- Zentro horietako hondakinen sorrerari eta kudeaketari buruzko egoeraren diagnostikoa egiteko balio izan du proiektuak. Sortutako pixoihalen eta gainerako hondakinen sorrera kuantifikatu ahal izan da, jatorrian bereizteko eta gero gaikako bilketa egiteko aukerak ebaluatuz. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €³⁵</i>
BEH-7.5	Tokiko saltokien hitzarmena	Gipuzkoako gizartea oso kontzientziatuta dago ingurumen-, ekonomia- eta gizarte-jasangarritasunaren artean oreka bat ezartzearen kontzeptuarekin, baliabideen erabilera eraginkorrari dagokionez. Gaur egun, kontsumo-lerro berrietan oinarritutako ekonomia sustatzeko eta bultzatzeko politikak garatzen ari dira, sortutako hondakinen bolumena murrizteko eta

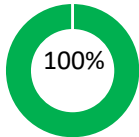
³⁴ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

³⁵ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

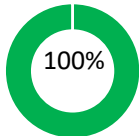
		ekonomia zirkularrerantz aurrera egiteko. Jarduera-ildo horretan, Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak, Naturklima Fundazioaren eta Donostia SHOPS aliantzaren laguntzarekin, ekonomia zirkularreko autodiagnostikorako tresna bat eta GJH bat garatu ditu Donostiako tokiko saltokietarako (DENDATU). Autodiagnostikorako tresna honek Donostiako denden artean izan duen harrera ona ikusita, Gipuzkoako Merkataritza Federazioak Gipuzkoako Foru Aldundiari jakinarazi zion Gipuzkoako saltoki guztiei bere erabilera errazteko nahia. Bi erakundeen arteko lankidetzaren ardatza 2022 eta 2023ko ekitaldietan proiektu bat garatzea da. Proiektu horretan, Gipuzkoako Merkataritza Federazioa, sektorean ordezkartzarik handiena duen erakundea den aldetik, ekonomia zirkularraren eta GJHen (DENDATU) autodiagnostikorako tresna Gipuzkoako saltoki guztietara hedatzen saiatu da, eta hala jarraituko du. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 21.000 €</i>
BEH-7.6	EMAN Elkartearen Europako Ordezkaritzaren urteko XXVI. biltzarra	EMAN Elkartearen Europako Ordezkaritzak (Environmental Management Network) bere urteko kongresuaren XXVI. edizioa egin zuen ekainaren 15ean, 16an eta 17an. Horretarako, Gipuzkoako Foru Aldundiak ekitaldi hori antolatzeko eskatu zion UPV/EHuko Uda Ikastaroak Fundazioari. Jardunaldiak UPV/EHuko Carlos Santamaria Zentroan egin ziren, Donostian. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 2.000 €</i>
BEH-7.7	“XXI. mendeko erronkak” izeneko kongresua	Abuztuaren 30ean eta 31n eta 2022ko irailaren 1ean eta 2an Donostian egin zen “XXI. mendeko erronkak” izeneko kongresuaren esparruan, Espainiako Epidemiologia Elkartearen (SEE) urteko XL. bilera eta Portugalgo Epidemiologia Elkartearen (APE) urteko XVII. Kongresua egin ziren. GFAk kongresu horiek egiten lagundu zuen. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 7.260 €</i>

BEH-7.8	Arkitektura-gradu-ko ikasle eta lizentziatu berrientzako jasangarritasun-lehiaketa	- Azken urteotan, UPV/EHUko Arkitekturako Goi Eskola Teknikoa eta HABIC, Euskal Autonomia Erkidegoko Habitat, Zur, Bulego eta Contract Sektoreko Kluster Elkartea, Gipuzkoako Foru Aldundiarekin elkarlanean aritu dira berrikuntzarekin, prestakuntzarekin eta ezagutzaren sorkuntzarekin eta eraldaketarekin lotutako hainbat jardueratan. Horiek guztiak arkitektura jasangarriaren diseinua eta garapena eta lurraldean produktu berritzaileak sustatzera bideratuta daude. - Ekimen horien artean, jasangarritasunari buruzko sentsibilizazio-ekintzekin jarraitu da arkitektura-gradu-ko ikasleen artean. Oraingoan, arkitektura-gradu-ko ikasle eta lizentziatu berrientzako jasangarritasun-lehiaketa antolatu da. Lehiaketa hau garatzeko, HABIC klusterraren zerbitzuak erabili dira. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 4.417 €</i>
BEH-7.9	Ordiziako udalerriko informazioa zabaltzeko informazio-panel elektronikoak jartzea	- Udal-informazioa zabaltzeko bi informazio-panel elektroniko jartzea, paper-hondakinak prebenitzeko. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €³⁶</i>
BEH-7.10	"Birziklatu Gipuzkoa Basketekin" sentsibilizazio-kanpaina	Birziklatzearekin lotutako sentsibilizazio-kanpaina bat egitea. Helburua zen Gipuzkoa Basketen ohiko ikusleek hondakinak birziklatzearen garrantzia modu didaktikoan ikusaraztea. Kanpaina sare sozialetan egin da, jokalarien parte-hartzearekin (kanpaina ezagutarazteko bideoak eta argazkiak), baita lehen taldeak parte hartu duen partidetan ere. Hain zuzen ere, 2022ko 4 partidatan, atsedenealdian, birziklatzearekin lotutako jolas bat egin zen, eta sari bat ematen zitzaion haurrek parte hartu zuten. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 18.150 €</i>
BEH-7.11	Donostiako saltokietarako autodiagnostikorako tresnaren komunikazio-lanak	2022an, BEH-7.5 ekintzan deskribatzen den tresna establezimendu-kopuru handiagoan zabaltzeko lan egin zen. Jarduera horien osagarri gisa, beharrezkotzat jo zen nortasun bat ematea, marka-irudi adierazgarri batekin lotu ahal izateko. Beraz, 2022an, marka hori sortzeko,

³⁶ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

	eta marka-irudia (DENDATU)	web-orri bat diseinatzeko eta lurraldeko saltokien artean merkaturatzeari lotutako komunikazio-kanpaina bat egiteko lan egin zen. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 17.920 €</i>
BEH-7.12	Gipuzkoako saltokietako jasangarritasunarekin lotutako hobekuntza-ekintzak identifikatzea	· Aurreko ekintzarekin lotuta, 2022an, Gipuzkoako Merkataritza Federazioarekin lankidetzan, proiektu bat jarri zen martxan Zarauzko, Eibarko eta Oñatiko Gipuzkoako saltokiei jasangarritasuna hobetzeko ekintzak identifikatzen laguntzeko, DENDATU tresnarekin egindako autodiagnostikoaren emaitzetatik abiatuta. Era berean, saltokiek emandako informazioa aztertu zen, etorkizuneko ekintzak martxan jartzeko zer nabarmentzen duten eta zer behar duten ulertzeko. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 10.285 €</i>
BEH-7.13	Ekonomia Zirkularraren Nazioarteko IV. Topaketa antolatzea eta egitea	· Ekonomia Zirkularraren Nazioarteko IV. Topaketa otsailaren 2an eta 3an egin zen, "Ekonomia Zirkularra. Jasangarritasunaren etorkizuna bizkortuz". · Topaketa Kursalen egin zen, formatu mistoan, presentzialean eta online. Lehenengo jardunaldia, otsailaren 2koa, nazioarteko, estatuko eta tokiko adituen erakusketekin eta mahaiekin egin zen, eta lau gai-multzo landu ziren: Europa, non gauden eta norantz goazen; erronkak eta aukerak plastikoaren ekonomia berrian; Women Action Sustainability; eta bioekonomia. Bigarren jardunaldian, otsailaren 3an, GK Recycling-eko 5 kide bisitatu ziren. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 42.080 €</i>
BEH-8	Hondakinen Prebentzioaren Europar Astea	Aurrerapen-maila 100% 138.596 €
BEH-8.1	Hondakinen Prebentzioaren Europar Astea	2022. urteko Europako astearen barruan, jarduera hauek egin dira: - <u>GK RECYCLING KARPA</u>. GK Recycling birziklatze-clusterreko bederatzi enpresak beren garapenetan irizpide ekologikoak eta zirkularrak kontuan hartuta egiten dituzten produktuak eta prozesuak erakutsi zituzten.

	- <u>BIRZIKLAPEN-ESKULTUREN ERAKUSKETA</u>. Prestakuntza- eta sentsibilizazio-jarduera, ikastetxeek eskultura bat eginez eta Hondakinak Prebenitzeko Europako Asteko ekitaldien barruan jarritz. Ikastetxe hauek hartu dute parte: OÑATI BHI, Aretxabaleta Lanbide Eskola, CIFP Armeria Eskola LHI, Gizarte Berrikuntzako LHII, Kardala LHII, Legarra Etxebeste Fundazioa, CIFP Meka LHII, Bitoriano Gandiaga Fundazioa, Izarraitz Lanbide Heziketa, Centro Formación Mendibil, Asociación P.E.E. Colegio Ortzadar eta CIFP Bidasoa LHII. - <u>MODA JASANGARRIAREN VII. DESFILEAREN OSPAKIZUNA</u>. Azaroaren 26an, Moda Jasangarriaren VII. desfilea egin zen Miramar Jauregian. Desfilea urrunetik jarraitu ahal izan zen, www.gipuzkoademoda.com eta Diario Vasco egunkariaren webguneen bidez. Desfilean GK Green Fashion-eko 13 diseinatzaile eta markak parte hartu zuten, eta, ohi bezala, AEG Ikastetxeko Masterreko ikasleen sorkuntzak ere izan ziren. AEG Ikastetxea Moda Jasangarriko espezialitateko moda-zentro bakarra da Gipuzkoan, eta Garberak eta Upcycling edukiontziak utzitako ehun-materialekin egin dituzte beren lanak. - <u>AFARI JASANGARRIA, ELKARTASUN-HELBURUA LORTZEKO</u>. Afari Jasangarri eta Solidarioaren II. edizioa “Mahaia” sukaldarien kolektiboarekin eta Basque Culinary Center-ekin lankidetzan egin zen. Helburua elikagaiak xahutzeari buruzko kontzientziazioa areagotzea eta Gipuzkoako Elikagaien Bankurako dirua biltzea izan zen. Ekitaldi horretan, lurraldeko ekonomia-, erakunde- eta gizarte-sektoreetako eragile nagusiak elkartu ziren, guztira 70 parte-hartzaile. - <u>ZAHARBERRITZE JASANGARRIARI BURUZKO JARDUNALDIA</u>. Gastronomía jasangarriari buruzko jardunaldia egin zen Basque Culinary Center-en, 2022ko azaroaren 23an. - <u>CIRCULAR GREEN STORE</u>. Garbera eta Urbil merkataritza-zentroaren laguntzarekin, GK Green Fashion klusterraren diseinatzaileek Circular Green Store partekatua erabili zuten, herritarrei moda jasangarria, ingurumenekoa eta soziala hurbiltzeko. Garbera eta Urbil merkataritza-zentroek lokal bat utzi zieten GK Green Fashion-eko diseinatzaileei, saltoki gisa, tokiko diseinatzaileen ikuspena handitzeko eta jendearentzako erosketa-zirkuituetan sartzeko, jende asko biltzen den eremu batean.
--	---

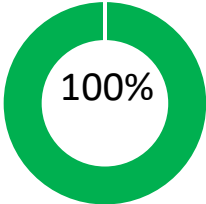
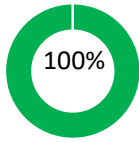
		- <u>ELIKAGAIEN BANKUARI SARIAK EMATEA</u>. 2009. urteaz geroztik, Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoako Elikagaien Bankuarekin lankidetzan dihardu “azken minutua” programa garatzeko. Programa honen bidez, Gipuzkoako Elikagaien Bankuak merkataritza-erakunde laguntzaileen soberakinak eskuratzen ditu. Horiek, merkaturatu ezin diren arren, erabat kontsumigarriak dira. 2022. urtean, COVID pandemiaren ondorioz lehenik, eta Ukrainako krisiaren ondoren, inflazioa gehitu baitzaio, Elikagaien Bankua funtsezko eragileetako bat izan da Gipuzkoan, egoera ahulean dauden edo egoera horiek eragin handia izan duten familia guztiei elikagaiak bermatzeko. Hori dela eta, Elikagaien Bankuak eta atxikitako saltoki eta saltoki handi guztiek egiten duten lana aitortu nahi izan da. - <u>DENDATU DONOSTIA: JASANGARRITASUNARI ETA GIPUZKOAKO SALTOKIEI BURUZKO JARDUNALDIA</u>. 2022. urtean Donostiako saltokiekin egindako lankidetzaren ondorioak partekatu ziren jardunaldi horretan, eta jasangarritasunaren eta zirkulartasunaren ikuspegitik merkataritza ulertzeko beste modu bat erakutsi zuten. - <u>“WAS CIRCULAMOS” ERAKUSKETA</u>. “WAS circulamos” erakusketa egitea Gipuzkoako Ingeniaritza Eskolan, Ekonomia Zirkularreko Unibertsitate-Enpresa Gelarekin lankidetzan. Gela horrek, Hondakinak Prebenitzeko Europako Astean, bi gune izan zituen: erakusketa-gune bat 7 enpresarentzat eta beste bat (Agoraren gunea) ikasleekin, beste ikertzaile batzuekin eta Eskolako irakasleekin elkarrekintzan aritzeko. Bi eremuak eraikinaren bigarren solairuan daude. Jarduera horretan, WAS (Women Action Sustainability) elkarteko enpresek produktu edo proiektu ukigarri bat aurkeztu zuten, ekonomia zirkularraren benetako aplikagarritasuna erakusten laguntzeko. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 138.596 €</i>
BEH-10	OCRUrekin koordinatzea.	Aurrerapen-maila 100% 0 €

BEH-10.1	OCRUrekin koordinatzea	· OCRUk 2022ko azaroaren 3rako deitutako segimendubilerara joatea. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
----------	------------------------	--

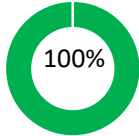
6.1.2.2 Prebentzio-programa

Programa honetan 22 jarduera sartzen dira, eta horietatik 21 2022. urtean gauzatzeko aurreikusita zeuden.

Programaren aurrerapen-maila, 2022. urtean egin beharreko jarduera-kopuruaren eta gauzatze-mailaren arabera, % 100ekoa da.

		PREBENTZIO-PROGRAMA	
PRE-1	Hondakinak sortzeagatik herritarrei eta sektore komertzial eta industrialei zuzendutako ordainketa-politikak sustatzea.		Aurrerapen-maila 0 €
PRE-1.1	Anoetako pizgarri-sistema bati buruzko azterketa	· Azterketa horren bidez, Anoetako Udalak datu-basea eguneratu du, bilketa-sistema hobetzeko eta, batez ere, datu-base fidagarri batetik abiatuta hobari-sistema eraginkor bat aplikatzeko balio izan duena. · Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €³⁷</i>	
BEH-1.2	Sortzearen araberako ordainketa-sistema bat ezartzea Zaldibian	· Lanen irismenaren barruan, honako hauek landu dira: sortzearen araberako ordainketa-sistemaren definizioa eta esperientzia pilotu bat garatzea, beharrezko baliabide materialak eskuratuz, horiek instalatuz eta emaitzak neurtuz.	

³⁷ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

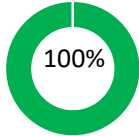
		Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €³⁸</i>
PRE-2	Gipuzkoako moda jasangarriaren klusterra bultzatzea (GK Green Fashion): jasangarritasun-irizpideetan sakontzea, katalogoan Gipuzkoako diseinatzaile eta enpresa gehiago sartzea, I+G+Bko ekintza pilotuak eta sustapen- eta bistaratze-ekintzak sustatzea (moda jasangarriko desfilea, bertako marka berriak garatzeko espazioak, etab.), kontsumo arduratsuko tresnak nazioartekotzea eta hedatzea, etab., beste kluster eta eragile batzuekin elkarlanean (Gipuzkoa de Moda, Slow Fashion Next...).	Aurrerapen-maila 100% 77.228 €
BEH-2.1	Fashion Revolution Week 2022 Euskadi	Ehun-hondakin asko (arropa erabilia) sortzeak eragiten duen arazo larriari aurrea hartzeko helburuetako bat sentsibilizazio-kanpainak egitea da, modak (ehungintza eta osagarriak) ingurumenean duen eraginari buruz herritarrek sentsibilizatzeko eta hezteko. Gai horri dagokionez, 2022an, jardunaldi hauek egin ziren: “Fashion Revolution Week 2022 Euskadi” 2022ko ekainaren 16tik 18ra, Tabakalera Kultur Zentroan. Airí Ferrerrek antolatu zituen jardunaldi horiek. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 9.741 €</i>
PRE-2.2	The Future of Fashion	2022. urtean “The Future of Fashion” proiektuaren garapenean lan egin zen. Proiektu hori Mondragon Unibertsitateko (MU) ikasleen eta Unibertsity of the Arts London (UAL) ikasleen arteko elkartruckerako programa bat da, bootcamp formatuarekin. Horren arabera, ikasleei ikaskuntza intentsiboa ematen zaie, lan-merkatura bideratua eta proiektuen sorkuntzan oinarritua. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 15.000 €</i>
PRE-2.3	Balab Factory proiektuaren karbono-aztarnaren inpaktua kalkulatzeko aplikazio bat ezartzea	Proiektuaren esparruan, Balab Factory (ehun aplikatuaren berrikuntza-laboreategia) proiektuaren karbono-aztarnaren inpaktua kalkulatzeko aplikazio bat diseinatu eta garatu da. Adhoc sortutako soluzio teknologikoa Balab Factoryk garatzen dituen proiektuen karbono-aztarnan neurtutako inpaktua informatikoki kudeatzen eta kalkulatzeko duen aplikazioa da.

³⁸ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €³⁹</i>
PRE-2.4	Good clothes fair pay	Green fashion klusterrak denda inprobisatu bat aurkeztu zuen Donostian kale erdian. Denda hori karpa bat da, eta hainbat enpresak beren diseinuak aurkeztu zizkieten publikoari. Horrela, moda jasangarria jende guztiarengana hurbildu zen. Ekitaldia egiteko, karpa bat jarri zen Ugartemendia plazan. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 2.893 €</i>
PRE-2.5	“GK Green Fashion”-erako “GJH”-etan oinarritutako jasangarritasun-irizpideak sartzea	2021ean “GK Green Fashion” ekimenerako “GJH”-etan oinarritutako jasangarritasun-irizpideei buruz hasitako lanaren jarraipen gisa, 2022an irizpide horiek klusterreko enpresetan sartzea sustatzen jarraitu da. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 18.150 €</i>
PRE-2.6	Workshopa: "Modaren geopolitika: sektorearen ikuspegi estrategikoa"	“Modaren geopolitika: sektorearen ikuspegi estrategikoa” gaiari buruzko workshop bat egitea. Gema Gómezek (Slow Fashion Next) lagundu zuen workshop hau antolatzen. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 1.815 €</i>
PRE-2.7	APREFITEX Ehun-zuntzetan birziklatze-prozesu eraginkorra aplikatzea	- APREFITEX proiektua ehun-zuntzak modu eraginkorrean birziklatzeko prozesua aplikatzean oinarritzen da. Zehazki, paketatzeko poliesterrak (PET) birziklatzeko prozedura poliestarren zuntz sintetikoetatik egindako ehunak birziklatzera egokituz. Horretarako, hiru ikuspegitatik ekin behar izan zaio proiektuari: teknologikoa, komertziala eta jabetza intelektualekoa. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴⁰</i>

³⁹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁴⁰ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

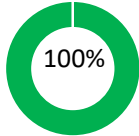
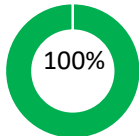
PRE-2.8	Jardunaldia: "GK Green Fashion eta Agenda 2030. Nola bihurtu Garapen Jasangarrirako Helburuak normaltasun berria?"	2022ko maiatzean egin zen "GK Green Fashion eta Agenda 2030. Nola bihurtu Garapen Jasangarrirako Helburuak normaltasun berria?" jardunaldia antolatu zen, modak (ehungintza eta osagarriak) ingurumenean duen eraginari buruz herritarrak sentsibilizatzeko eta hezteko. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 4.093 €</i>
PRE-2.9	GK GREEN FASHION klusterraren parte-hartzea 'BE BEVEGGIE' azokan	2022an, egokitzen jo zuen GK Green Fashion Moda Jasangarriaren klusterra Ficoba Fundazioak 2022ko abenduaren 3an eta 4an antolatu zuen 'BeVeggie!' azokan egon zedin babesten jarraitzea. Babesletza-proposamenak produktuak saltzeko eta erakusteko 48 m²-ko stand bat du, "Fast Fashion" kontsumo-arazoaz kontzientziatzeko eta Modaren Klusterreko Gipuzkoako diseinatzaileen proposamenak ikusgai jartzeko. Era berean, gonbidapenak banatu dira, eta komunikazio- eta hedapen-ekintza batzuk antolatu dira. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 22.162 €</i>
PRE-2.10	Jardunaldia: "Agenda 2030: nola eragin diezaioke modak ongizate globalari?"	Jardunaldiaren antolaketari lotutako zereginak: "Agenda 2030: nola eragin diezaioke modak ongizate globalari?". Aurrez aurre eta telematikoki egin zen 2022ko urriaren 20an. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 3.375 €</i>
PRE-3	Etxeetan eta dendetan kontsumo arduratsua sustatzea, eta, horretarako, bertako produktuak, konponketa, trukea eta bigarren eskuko gauzak bultzatzea.	
		Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-3.1	Bigarren eskuko bizikleten azoka Erreterian	- Bigarren eskuko merkatu bat egitea. Proiektuaren esparruan, azoka egiteko behar diren baliabide materialez eta giza baliabideez hornitu da, eta, horrekin batera, beharrezko zabalkunde- eta hedapen-materiala egin da. 125 objektu erregistratu dira (101 bizikleta eta 24 motor), eta horietatik 37 bizikleta eta patinete bat saldu dira. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza.

		<i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴¹</i>
PRE-3.2	Berreskuratu laguntzeko	· "Berreskuratu laguntzeko" proiektuaren helburua izan da kontsumo-kate jasangarri bat sortzea, elikagai-enpresetan kontsumi daitezkeen baina merkaturatu ezin diren elikagaiak aprobetxatuz, bestela suntsitu egingo liratekeelako. Premia handiena dutenei ematea da helburua, elikagai-soberakinen eta berehalako beharren arteko zubia eginez, eta, hala, elikagaiak baliabide solidario bihurtuz. Pobrezia edo egoera ahulean dauden familiei emandako elikagai-hondakinen 620.000 kg/litro sor daitezten prebenitzea lortu da. · Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴²</i>
PRE-3.3	Marketplace, material birziklagarrien salerosketarako ikuspegi jasangarriarekin	· Proiektuaren esparruan, material birziklatuen erosleen eta saltzaileen arteko transakzio-plataforma bat garatzea lortu da. Horri esker, lekualdatzeak eta produktuen salerosketa-denbora murriztu daitezke. · Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴³</i>
PRE-3.4	MERKA2DASOA, 2022	· MERKA2DASOA 2022 merkatu solidarioaren beste deialdi bat egitea. Txingudiko Zerbitzuak 2008az geroztik ari da merkatu hori egiten, egoera onean dauden bigarren eskuko objektuen salerosketa-gune gisa. 2022an, 4 merkatu egin dira: 1 Hondarribian eta 1 Irunen bigarren eskuko azoka tradizionaletan, eta 2 bizikletentzako bereziak. Hau izan da azken emaitza: 44 postu, 957 objektu saldu dira, eta hondakinen prebentzioa 310 kg ingurukoa izango dela kalkulatu da.

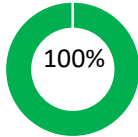
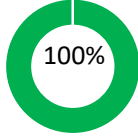
⁴¹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁴² PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

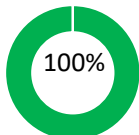
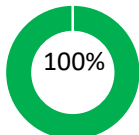
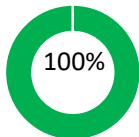
⁴³ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

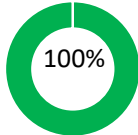
		Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴⁴</i>
PRE-4	GFAn erosketa berdearen eta zirkularraren programa sustatzea, berrerabilitako eta birziklatutako produktu eta materialak txerta daitezen: produktuak, zerbitzuak, obrak eta instalazioak.	Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-4.1	Gipuzkoa % 100 zirkularra proiektu esperimental, Etorkizuna Eraikiz-en barruan: baldintza-orriak irizpide jasangarriekin sustatzea	- Gipuzkoako Foru Aldundia erosketa berdea eta zirkularra sustatzen ari da, GFaren kontratazioetan ingurumen-irizpideak, irizpide zirkularrak, sozialak eta ekonomikoak sartzeko. Sailaren (Ezkio-Itsaso) proiektu bat hautatu da, eta haren kontratazio-esparruan sartu dira irizpide horiek (eragin hirukoitza). - Proiektu hau Etorkizuna Eraikiz-en barruan dagoen Gipuzkoa % 100 zirkularra proiektu esperimentalaren barruan sartzen da. - Gauzatutako proiektuaren lehen bi faseak GFak egin ditu 2022. urtean. Hirugarren fasea 2023an gauzatzen ari dira, eta COCIRCULARen laguntza du. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
PRE-5	Ekodiseinua bultzatzea	Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-5.1	Tokiko saltokietako hiri-hondakinak berreskuratzea, merkataritza-altzarien alorrean ekodiseinatutako produktu bihurtzeko	- Helburu nagusia zirkulartasun-potentzial handiena duten hondakinak identifikatzea, aztertzea, ebaluatzea eta hautatzea izan da, lehengai berri gisa integratzeko, saltokiek behar dituzten barne-altzarien eta merkataritza-ekipamenduaren eremuetarako soluzioetan. - Proiektu horretan, guztira hiru produktu-proposamen diseinatu, garatu eta prototipatu dira, merkatariek erabiltzeko (altzarien, merkataritza-euskarrien eta

⁴⁴ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		merchandising-elementuen arloko produktuak garatzeko aukera baloratu da). · Proiektu hori erakusgarri gisa erabili da, eta jarduera-mota horiek ezartzeko eta mailakatzeko aukeran eragiten duten faktoreak aztertu dira. Proiektuaren abiapuntua Arrasateko saltokien tipologiek sortutako hondakinen azterketa eta karakterizazioa da. · Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴⁵</i>
PRE-6	GFaren eraikin publikoetan ingurumena kudeatzeko sistemak bultzatzea: sortutako hondakinak minimizatzea eta kudeatzea	Aurrerapen-maila 100% 17.696 €
PRE-6.1	Gipuzkoako Foru Aldundiaren eraikinetako hondakinen kudeaketari (bereizketa) eta sistemei buruzko azterketa (3. fasea).	· Azken urteotan egindako lanen jarraipen gisa, 2022an GFako eraikin publikoetako hondakinen kudeaketaren azterketa bukatzeari ekin zitzaion (3. fasea). Ekintza hori garatzeko, jatorrian bereizteko dauden aukerak eta baliabideak aztertu dira, eta, ondoren, horiek murrizteko eta ingurumena gehiago errespetatuz kudeatzeko neurriak proposatu dira. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 17.696 €</i>
PRE-7	Mankomunitateei, udalei, enpresei eta irabazi-asmorik gabeko erakundeei prebentziorako, gaikako bilketarako, berrerabiltzeko prestaketarako eta birziklapenerako laguntzak emateko foru-programa mantentzea (lehia-araubideko diru-laguntzak eta lankidetzaz hitzarmen izendunak)	Aurrerapen-maila 100% 739.971 €
PRE-7.1	Dirulaguntzen deialdia (laguntzen foru-programa)	· Sailak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdia. Dirulaguntzen ildoetako bat ekonomia zirkularra da. Udalei, mankomunitateei, enpresei eta irabazi-asmorik gabeko elkarteei zuzendutako ildoak. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 739.971 €</i>

⁴⁵ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

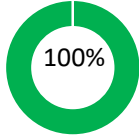
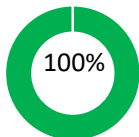
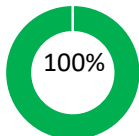
PRE-8	Gazteei arlo hauetako I+G+Brako bekak emateko foru-programa mantentzea: prebentzioa, produktu eta zerbitzuen ekodiseinua, berrerabiltzeko prestaketa, gaikako bilketa, birziklapena eta balorizazioa.		Aurrerapen-maila 60.000 €
PRE-8.1	Ekonomia zirkularreko bekak	· 2022. urtean emandako beken zerrenda gai hauei buruzkoa izan zen: - Ekonomia zirkular baterantz: zelulosa duten alga-hondakinen material jasagarriak - Kolagenoarekin eta hari biodegradagarrietarako beste biopolimero batzuekin formulazioak egitea - Gipuzkoako konposite-hondakinen birziklatze kimikoa - Poliamidazko ehun-hondakinen birziklatze kimikoa (nylona). Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 60.000 €	
PRE-9	Gipuzkoako Elikagaien Bankuaren bidez «Azken minutu» programa indartzea: emaile kopurua handitzea eta aprobetxamendu-formula berriak aurkitzea.		Aurrerapen-maila 214.305 €
PRE-9.1	Elikagaien Bankuaren hitzarmena	· GFako Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritza 2007an hasi zen lanean Gipuzkoako Elikagaien Bankuarekin (BAG), merkaturatu ezin diren elikagai kontsumigarriak biltzen. Azken urteotan, GEBek garatutako jarduera handiak egiaztatu du erakunde horrekin lankidetzan jarraitu behar dela. Hori dela eta, berritu egin da azken minutuko programako elikagaien bilketa, biltegiratzea eta banaketa finantzatzeko lankidetzaz-hitzarmena, bai eta Elikagaien Bankuari Gipuzkoa osoko egungo sarea mantentzeko behar dituen baliabide materialak eta giza baliabideak emateko aukera ere. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 200.000 €	
PRE-9.2	Gipuzkoako Elikagaien Bankuari patatak ematea	· "Patateros Solidarios" taldeak 15.525 kg patata erosi ditu Gipuzkoako Elikagaien Bankurako, 2022ko udazkeneko dohaintza-kanpainan. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 14.305 €	
PRE-10	Herritarrak sentsibilizatzeko programa: etxeetan eta jatetxeetan elikagaiak xahu daitezen prebenitzea (Gourmet Bag)		Aurrerapen-maila 33.759 €

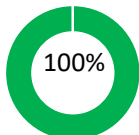
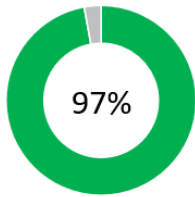
PRE-10.1	Gure planeta zaintzen dugu: Elikagaien hondakinak, jasangarritasuna eta klima-aldaketa	Proiektu honek jarraipena ematen dio 2021ean Gipuzkoako ikasleak elikagaien hondakinen inguruan sentsibilizatzeko egindako lanari. 2022. urtean Bigarren Hezkuntzako ikasleekin lan egin da. Unitate didaktiko bat eta material grafikoak sortu dira, baita elikagai-hondakinei, jasangarritasunari eta klima-aldaketari buruzko bideo bat ere, ikasle objektiboei egokitua, eta 14 tailer eman dira ikastetxeetan. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 14.762 €</i>
PRE-10.2	Urola Kostan elikagaiak alferrik ez galtzeko ekintzak	- Jardueraren helburu nagusia izan da, egindako elikagai-xahuketaren diagnostikoan oinarrituta, hondakin gisa kudeatzen den elikagai-kantitatea murrizteko jarduerak egitea, soberakinen aprobetxamenduan arreta berezia jarritz, soberakinak sortzea saihestuz eta herritarrak arazo horren aurrean kontzientziazatuz. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴⁶</i>
PRE-10.3	Gourmet Bag	"Gourmet Bag, 2022" delakoak, 2022ko edizioan, jatetxe-arloko establezimenduetan soberakinak biltzeko eredua zabaltzen jarraitu du, elikagaiak alferrik gal ez daitezen. Proiektuan, mapatze eta hautaketa bat egitea sartu da, kanpainaren irizpideen arabera; sistema ezartzen den establezimenduei materiala ezartzea eta ematea; eta zenbait komunikazio-neurri. Gourmet Bag-aren edizio berri honekin, sistema beste 5 herritara zabaldu da (Hondarribia, Azpeitia, Andoain, Bergara eta Azkoitia). <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 18.997 €</i>
PRE-11	Ostalaritzan, jatetxeetan, catering-zerbitzuetan eta bestelakoetan sortutako elikagai-soberakinak biltzeko eta banatzeko sare bat sustatzea. Sarea gizarte-laguntzako zentroetara zabaltzea.	Aurrerapen-maila 100% 36.300 €

⁴⁶ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

PRE-11.1	Ostalaritzako elikagai-hondakinen neurketa	Proiektu honen helburua izan da Gipuzkoako Lurralde Historikoko ostalaritzako elikagaien hondakinak sentsibilizatzea eta kuantifikatzea/neurtzea. Horretarako, ostalaritza-establezimenduen lagin esanguratsu batean sentsibilizazio-mailak kuantifikatzeko oztopoak identifikatu dira, eta neurketa-protokolo bat garatu da, sektore horretako elikagai-hondakinei buruzko lehen zifrak lortzeko. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 18.150 €	
PRE-11.2	Gipuzkoako Foru Aldundiak azken 4 urteotan elikagaiak xahutzearen aurka egindako kanpainen eragina neurtzea	- Proiektu honen helburua izan da Gipuzkoako Foru Aldundiak azken lau urteetan egindako kanpainen eragina neurtzea, ostalaritzaren sektorean elikagaiak xahutzeari dagokionez. - Kanpaina horien emaitzak aztertu dira proiektuan, lortutako datuetan eta programan parte hartu duten 80 jabetxeri egindako inkestetan oinarrituta. Era berean, saihestutako elikagai-hondar teorikoaren kalkulu hurbildua egin da, eta haren osaera zehaztu da, karakterizazioaren bidez (saihestu gabeko elikagai-hondarrak). Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 18.150 €	
PRE-12	Elikagai-soberakinak sortzeko eta prebenitzeko adierazleen segimendua egitea. Diagnostikoa eguneratzea.		Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-12.1	Elikagai-soberakinak sortzeko eta prebenitzeko adierazleen segimendua egitea	Deustuko Unibertsitatearekin sinatutako hitzarmenaren barruan (ikus BIR-5.4 ekintza), ikerketa-ildoan lan egin da, hondakinak kudeatzeko sistemetatik abiatuta elikagai-xahutzea kuantifikatzeko metodologia definitzeko eta aplikatzeko. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €	
PRE-13	Sukaldaritzako hezkuntza-moduluetan prebentzioko eta gaikako bilketako irizpideak txertatzea eta zabaltzea: sortutako azpiproduktuak eta sorkuntza gastronomikoko ikerketa, azpiproduktuak berrerabilita.		Aurrerapen-maila 100% 63.840 €

PRE-13.1	BCC hitzarmena	- Gipuzkoako Foru Aldundiak, lurraldeko beste erakunde batzuekin batera, eta, bereziki, Basque Culinary Center-ekin (BCC), “BCC Innovation” gastronomiako zentro teknologiko sektorialaren bidez, aprobetxatu nahi du Donostia eta Gipuzkoa nazioarteko erreferenteak direla gastronomian, lurraldeko elikadura-sistemaren zirkulartasunerako trantsizioa bultzatzeko. Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta BCCren arteko lankidetzaren horren ondorioz, 2019an bi erakunde horien arteko lehen lankidetzaren hitzarmena sinatu zen, eta 2020an berritu zen. Hitzarmenaren horren bidez, etxeetan elikagaiak xahutzeko sentsibilizazio-lana egin zen, Gastronomikoa proiektuaren bidez. 2021ean sinatutako hitzarmenari esker, BCCk “Lurraldeko arketipoaren azterketa” izeneko proiektua garatu zuen, "2021-2023 Ibilbide Orriko Proiektu Proposatzen Planeari" jasoa. Proiektu honekin, 2020an garatutako proiektuari jarraipena eman nahi izan zaio, baina oraingoan, fokua zabalduz eta elikadura-kateko beste maila garrantzitsu batzuk kontuan hartuz. Zehazki, elikagai-industrian sortzen diren ko-produktuei irtenbide berritzaileak eta sortzaileak bilatuz, Gipuzkoako elikagai-sistemak nola jarduten duen ezagutuz eta kuantifikatuz, eta gizartearen sentsibilizatuz eta kontzientziazatuz elikagai-baliabideen jasangarritasuna lortzearen garrantziaz. 2022. urtean, sinatutako hitzarmenaren bidez, Basque Culinary Center-ek Proiektuak Proposatzen Plana garatzen jarraitu du. Plan horrek 2021-2023 Ibilbide Orrian jasotzen du, eta “Gipuzkoako eta inguruko lurraldeetako elikagai-ekoizpenaren identifikazioa eta inbentarioa” izeneko proiektua gauzatu du. Proiektu honen bidez, Gipuzkoako eredu sozioekonomikoa eta elikadura-eredua ezagutu nahi da, ekoizpen- eta kontsumo-eredu jasangarriagoa lortzeko jarraibideak ezarri ahal izateko, Europako jasangarritasun-estrategien barruan txertatuko dena. Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 63.840 €
PRE-14	Erosketa-jardunbide egokiak sustatzen dituzten herritarrak sentsibilizatzeko kanpainak egitea, ontzien hondakin gutxiago sor daitezen: erosketa-ontzi berrerabilgarriak, ontziratutako gabekoak, plastikozko poltsak, ontzi motak eta birziklagarritasuna, etab.	
	Aurrerapen-maila 100% 0 €	
PRE-14.1	Herritarrak sentsibilizatzeko kanpainak egitea, ontzi-	2022an, proiektu aitzindari bat egin zen merkataritza-sektoreko hondakinen prebentzioarekin eta

	hondakin gutxiago sortzeko erosketa-jardunbide egokiak sustatzeko.	kudeaketarekin lotuta: Dendatu proiektua (ikus BEH-7.5, BEH-7.11 eta BEH-7.12 ekintzak). Proiektu hau gauzatzeak oihartzuna izan du herritarrengan, bertan garatutako ekintzen izaerari erreparatuta: hedabide guztietan zabaltzea eta sentsibilizatzea; 90. urteurreneko ekintzetan Dendatu integratzea; eta udalerrri eta auzoen araberrako jardueretan Dendatu integratzea. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
PRE-15	Herritarren artean oro har txorrotako uraren kontsumoa sustatzea	Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-15.1	Txorrotako uraren kontsumoa sustatzea	Aipatu behar da Dendatu proiektuaren barruan iturriko uraren kontsumoa sustatzeko beharrari heldu zitzaioela. Nolanahi ere, legez derrigorrezkoa da iturriko ura ematea ostalaritzako establezimendu guztietan eskatuz gero. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
PRE-16	Ur, sagardo eta ardo ontziratuaaren sektoreetan itzultzeko botilen erabilera sustatzea	Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-16.1	Itzultzeko botilen erabilera sustatzea	2022. urtean, Gipuzkoako botila berrerabilgarrien sistemaren oinarritzako azterketa bat kontratatzeko eta egiteko oinarriak ezarri ziren. Gaur egun, azterketa hori egiten ari dira. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
PRE-17	Sektore komertzialean ontzi-hondakin gutxiago sortzeko salmenta-jardunbide egokiak sustatzea	Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-17.1	Merkataritza-sektorean ontzi-hondakin gutxiago sor daitezen sustatzea	Dendatu proiektuaren barruan, merkataritza-sektorean ontzi-hondakin gutxiago sortzeko salmenta-jardunbide egokiak sustatzeari ekin zitzaion. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>

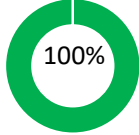
PRE-18	Herritarrak etxeko hondakin arriskutsuak sortzearen inguruan sentsibilizatzeko kanpainak sustatzea		Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-18.1	Garbigune mugikor bat martxan jartzea Usurbilen	· 2022an, Garbigune mugikorra esleitzeko eta kontratatze prozesuak egin ziren, eta 2023an, zerbitzu berria ezarri zen. Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴⁷</i>	
PRE-20	Sakabanatutako zaborra prebenitzea eta murriztea: sakabanatutako zaborra nondik datorren aztertzea, ibai, kostaldeko hareatza eta itsasoetan zaborra prebenitzeko eta murrizteko eta herritarrak oro har sentsibilizatzeko neurrien pakete bat definitzea eta garatzea.		Aurrerapen-maila 97% 260.888 €
PRE-20.1	Hondakinak biltzeko "Bidasoa ibaia garbi" ingurumen-jardunaldia	· Hondakinen eta ingurumenaren arloko sentsibilizazio- eta kontzientziazio-jarduera, Bidasoa ibaian hondakinak biltzean oinarritua, boluntarioen laguntzarekin, Irun eta Hondarribiko ur- eta lur-inguruneetan. Eguraldia zela eta, jardunaldiaren antolatzaileek bertan behera utzi behar izan zuten azken orduan. Birziklatu Elkartek 2023an jarduerari berriro ekiteko asmoa du. Aurreikusitako ekintzari lotutako kostu bat dago, opariak, kartelak eta abar erosi baitziren. jardunaldia antolatu eta egiteko beharrezkoak direnak, 2023rako gorde eta erabiliko direnak. <i>Aurrerapen-maila: % 88⁴⁸ Gauzatutako aurrekontua: 2.913 €</i>	
PRE-20.2	Hondartzak garbitzeko ingurumen-jardunaldia, WaxDayz jaialdiaren barruan	· Irailaren 24an, hondartzak garbitzeko ingurumen-jardunaldi bat antolatu zen, WaxDayz jaialdiaren barruan. Jardunaldian, ingurumen-sektorean eragina duten pertsonen elkarrizketak egin zitzaizkien, sariak banatu ziren, parte hartu zuen staff-arentzat kamisetak sortu ziren, eta Surfrider Foundation-ekin lankidetzan aritu zen. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 7.260 €</i>	

⁴⁷ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁴⁸ Dirulaguntzan emandakoaren % 88 gauzatu da.

PRE-20.3	Gipuzkoako ibai-zati eta kostako gune batzuetan dauden zabor sakabanatuen biltzea eta tratamendua	· 2022an, Gipuzkoako zenbait ibai-zatitan eta kostaldeko eremutan zaborrak sakabanatuta biltzeko zerbitzuak kontratatu ziren. Baldintza-orria bi lotek osatzen zuten: lehenengoa, ibai-zatietan hondakinak kentzeko, eta bigarrena, kostaldean. Erretiratutako hondakinak GHK-ko instalazioetan altan tratatu ziren. Aurrekontu hori adierazitako guztizkoan sartzen da. · Ekimen horrez gain, 2022an bertan, aurrekontu irekien parte-hartze ekintza bat egin zen, eta, besteak beste, zaborra sakabanatuta garbitzeko ekintzei ekitea proposatu zen. Ekintza horiek oso ondo baloratu ziren, eta lehen aipatutako baldintza-orrian aurreikusitako garbiketa-ekintzak osatu ziren. · Garbiketa-ekintza horien guztien bidez, 15,03 tona hondakin biltzea lortu zen. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 95.679 €</i>
PRE-20.4	Zabor sakabanatuen metaketa-fokuak prebenitzeko eta zuzentzeko dirulaguntzen deialdia	· PRE-20.3 arauan garatutako ekintzen osagarri, 2022. urtean, udalentsako eta hondakinak kudeatzeko mankomunitateentzako dirulaguntzetarako deialdia egin zen, kostaldeko, ibaietako eta lurreko espazioetan dauden zaborrak pilatzeko fokuak prebenitzen eta zuzentzen laguntzeko eta zaborrak kontrolik gabe isurtzea edo horiek ibai-ingurunera iristea eragozten duten elementuak jartzeko. Dirulaguntza horien bidez, Gipuzkoan 51,78 tona biltzea lortu zen. Diruz lagundutako proiektuak honako hauek izan dira: · Alegiako naturaguneak garbitzea · Bakarraitzegei errekaetara garbitzea eta horiek prebenitzeko eta zuzentzeko jarduerak egitea · Ballastrain-Matxineako zabor-gunea garbitzea · Urola ibaian barreiatutako zaborra garbitzea · Oria ibaia garbitzeko proiektua · Oria ibaia garbitzea Legorretako hirigunetik eta industrialdeetatik igarotzen den zatian · Ibarrako naturaguneetan sakabanatutako hondakinak biltzea · Eibarko udalerriko ibai-eremuetan zaborra pilatzeko guneak garbitzea · Oizungo errekaetara eta naturaguneetan barreiatutako hondakinen biltzea · Oberdelgiko errepidean zaborra pilatzea zuzentzeko eta prebenitzeko proiektua · Legazpiko erreketan sareak garbitu eta instalatzea. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 65.915 €</i>

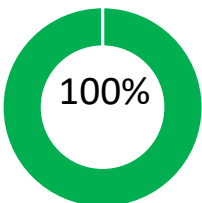
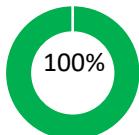
PRE-20.5	Oria ibaiaren arroan zabor sakabanatua sor dadin prebenitzea	Oria ibaiaren arroan erabiltzen ez diren pneumatikoen balizko sorgailuak identifikatzeko azterketa bat egitea. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 18.114 €</i>
PRE-20.6	España Azul kanpaina	Espainiako kostaldeko itsasoko zaborren mapa bat egiteko martxan jarritako kanpaina. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 7.594 €</i>
PRE-20.7	Hitzarmena Surfrider Foundation Españarekin	- Sinatutako hitzarmenaren bidez, hainbat jarduera egin dira: 1.- Itsasoko zaborren segimendu zientifikorako 4 kanpaina garatzea (OSPAR): Murgita (Donostia), Orrua (Getaria), Alkolea (Mutriku) 2.- "Kostaldea eta zu" herritarrek sentsibilizatzeko kanpaina 3.- "Ocean initiatives" proiektua, Jaizubiako urtegietan eta Urumea ibaian piraguak garbitzeko boluntarioen ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 27.371 €</i>
PRE-20.8	Itsas Gelaren Elkartea (MATER Itsasontzi Museo Ekoaktiboa)	- Elkartearekin lankidetzan, proiektu hauek landu ziren: 1.- Seabin Pasaia: Zabor flotatzailearen azterketa eta segimendua 2.- Zero Zabor Uretan: Itsasoko zaborrari buruz kontzientziatzeko eta hura prebenitzeko kanpaina 3- Itsas Zaintzako Sarea. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 36.042 €</i>
PRE-21	Birziklapenaren klusterrean etxeokak ez diren hondakinak sortzen dituztenekin (eragile ekonomikoekiko borondatezko hitzarmenak) hondakinak murriztu, berrerabili eta birziklatzearen inguruko esperientzia pilotuak egitea	Aurrerapen-maila 0 €
PRE-21.1	Borondatezko hitzarmenak eragile ekonomikoekin: San Sebastian Shops eta merkataritza-federazioa	Gipuzkoako Foru Aldundiak, ekonomia zirkularra lurraldean ezartzeko ahaleaginean, lehentasunezkoztat jo zuen Donostiako saltokien inplikazioa sustatzea. Horren ondorioz, 2022an tokiko saltokiekin hitzarmen bat sinatu zen, eta txosten honetako BEH-7.5 ekintzan jasota dago. Hitzarmen horren esparruan garatutako ekintzak etxeokak

		ez diren sorgailuak murriztu, berrerabili eta birziklatzeari buruzko esperientzia pilotutzat hartzen dira. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁴⁹</i>
PRE-22	Birziklatutako eta berrerabilitako produktuen sarrera sustatzea, laneko eta zerbitzuetako kontratu publikoetan nahitaezko ehuneko bat ezarrita	Aurrerapen-maila 100% 0 €
PRE-22.1	Produktu birziklatuak eta berrerabiliak sar daitezen bultzatzea	Txosten honetako PRE-4.1 ekintzan, GFaren erosketa berdea eta zirkularra bultzatzeko ekintza deskribatzen da. Lan horren barruan, GFaren kontratazioetan ingurumen-, zirkulazio-, gizarte- eta ekonomia-irizpideak sartzea aztertu zen, zehazki, sailaren saneamendu-obren proiektu batean. Proiektu zehatz honetan produktu birziklatuak eta berrerabiliak sartzea bultzatu zen, besteak beste. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>

6.1.2.3 Kudeaketa-programa

6.1.2.3.1 Hondakinak gaika biltzeko programa

Programa honetan 4 jarduera sartzen dira, eta horietatik 1 2022. urtean gauzatzeko aurreikusita zeuden. Hala ere, aurreikusi gabeko G.BIL-1, G.BIL-2 eta G.BIL-3 ekintzak ere egin ziren. Programaren aurrerapen-maila, jarduera-kopuruaren eta gauzatze-mailaren arabera, % 100ekoa da.

 100%		HONDAKINAK GAIKA BILTZEKO PROGRAMA
G.BIL-1	Hondakinak gaika biltzeko eredu eta sistema benetan eraginkor eta jasangarriak etengabe sustatzen eta hobetzen laguntzea mankomunitateei, eta, horretarako, hauek egitea: ereduak eta sistemak elkarrekin aztertu, lurralde-mailan irizpideak koordinatu, erabiltzaileen ikuspegia aztertu eta integratu (genero-irizpideak sartuta), sistema adimendunak barneratu, eta emaitzak ebaluatu.	Aurrerapen-maila 100% 25.280 €

⁴⁹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

G.BIL-1.1	Etxeko hondakin organikoen bilketa egokitzea Alkizan	- Proiektuaren barruan, Alkizako Udalak poltsa konpostagarriak eta ontzi aireztatuak erosi eta banatu ditu, frakzio organikoa biltzeko, informazio-liburuxka batekin batera. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵⁰</i>
G.BIL-1.2	Ontzi arinen bilketa sorgailu handietan	- Sorgailu handietan ontzi arinak gaika biltzeko proiektua, eskualdeko gaikako biletaren indizea handitzeko. Proiektua eskualdeko udalerrietako establezimenduetara egindako bisitetan oinarritu da, haien egoera eta proiektuarekiko onarpen-maila ebaluatzeko, bai eta horiek jatorrian bereizteko eta hornitzeko behar diren baliabideak identifikatzeko ere. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵¹</i>
G.BIL-1.3	Materia organikoaren bilketa Debarrena eskualdeko jantokia duten enpresetan	- Jantokia duten enpresetan gai organikoak gaika biltzeko proiektua. Proiektua eskualdeko udalerrietako establezimenduetara egindako bisitetan oinarritu da, haien egoera eta proiektuarekiko onarpen-maila ebaluatzeko, bai eta horiek jatorrian bereizteko eta hornitzeko behar diren baliabideak identifikatzeko ere. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵²</i>

⁵⁰ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁵¹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁵² PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

G.BIL-1.4	Atez ateko bilketa-sistema Hernaniko Martindegi auzora zabaltzea	- Udalak parte hartzeko prozesu bat jarri zuen martxan Martindegi auzoan, auzotarrei auzoan atez ateko bilketa-sistema hedatzeko proposamena aurkezteko: bilketa-ibilbidea, zintzilikarioen kokapena, bilketa-egutegia eta bilketari lotutako beste gai batzuk. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵³</i>
G.BIL-1.5	Irurako gaikako bilketa-sistemaren mantentze-lanak	- Ekintza hauek egin dira: frakzio organikoaren eta errefusaren frakzioaren edukiontziak irekitzeko 80 txartel banatu dira; sistema biohondakinak gaika biltzeko edukiontzi berri batera egokitu da; eta edukiontzietan kalteak konpondu dira. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵⁴</i>
G.BIL-1.6	Erabiltzailea identifikatzeko sistema ezartzea edukiontzi irisgarrietan, Lasarte-Orian errefusaren frakzioa jasotzeko	- Erabiltzailea identifikatzeko sistema bat ezartzea, Lasarte-Orian errefusaren frakzioa jasotzeko irisgarriak diren edukiontzietan. Proiektuaren garapenean, ekintza hauek aurreikusi dira: Ordenantza idaztea; edukiontziak planifikatzea eta banatzea; biohondakinak gaika biltzeko materialak erostea; sarbideak kontrolatzeko programa informatikoa; errefusaren frakziorako edukiontziak berritzea sarbideen kontrola duten sarrailekin; informazio-, kontzientziazio- eta sentsibilizazio-kanpaina; sortzearen arabera ordainketa-sistema bat ezartzeko azterketa; jarduera-adierazleak zehaztea eta kalkulatzeko. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen

⁵³ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

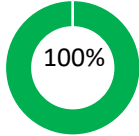
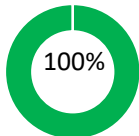
⁵⁴ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵⁵</i>
G.BIL-1.7	Tapoiak biltzeko kanpaina, hiri-altzariak egiteko	· Tapoiak biltzeko kanpaina, hiri-altzariak egitean birzikla daitezten. Jarduera hauek egin dira: - Gure eguneroko jardueran hondakinen prebentzioak duen garrantziaren berri ematea herritarrei. - Udalerriko hainbat gunetan bilketaguneak ezartzea, tapoietak 500 kg plastiko-hondakin baino gehiago biltzeko. - Tokiko eragileak, ikastetxeak, adinekoen zentroak eta herritarrak bilketan inplikatzeko. - Bildutako hondakinak Ordiziarako produktu bihurtzea eta Ordiziako kaleetan erakustea. - Tokiko enprekin elkarlanean aritzea hondakin horiek birziklatzen. · Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵⁶</i>
G.BIL-1.8	Ekarpen-zentroa egokitzea hondakinak kudeatzeko Seguran	· Proiektuaren helburua izan da ekarpen-puntuak egokitzea, ordenatuta eta erabilera-egoera ezin hobean mantentzeko, eta, hala, gaikako bilketaren indizeak handitzea bermatzeko. · Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵⁷</i>

⁵⁵ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

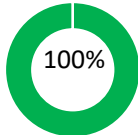
⁵⁶ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁵⁷ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

G.BIL-1.9	Materia organikoaren bilketa bereizia sustatzea Txingudin	"Ez ordaindu gehiago" sentsibilizazio-kanpaina martxan jartzea izan da proiektuaren helburua. Egin zaitez organikoa". Kanpaina lokalizatua eta berariazkoa, eremuka, gaikako bilketaren emaitzak eta gune bakoitzean jarritako baliabideak kontuan hartuta. Hasierako faseetan, landa-lan handia egin da eremuak identifikatzeko, biltzeko eta katalogatzeko, eta, hala, behar diren mezuak definitzeko. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵⁸</i>
G.BIL-2	Mankomunitateekin batera garbiguneak egoki daitezen, hondakin-korronte guztiak (tartean, zuntz-zementu estrukturala, obra txikietako hondakinak eta etxeke gainerako hondakin arriskutsuak) onartzeko irizpideak homogeneiza daitezen eta garbiguneak erabil daitezen sustatzea, baita kantitate batzuetatik gora zerbait kobratzeko aukera jasotzea ere	Aurrerapen-maila 100% 0 €
G.BIL-2.1	Urola Kostako Mankomunitateko hiru garbiguneak egokitzea	- Urola Kostako Mankomunitateak egindako jarduerak, 3 garbiguneak GEEHei buruzko otsailaren 20ko 110/2021 Errege Dekretura egokitzeke. Batez ere, instalazio horien estalki batzuekin lotutako jarduerak. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁵⁹</i>
G.BIL-3	Transferentzia-instalazioekin erlazionatutako beharrak aztertzea	Aurrerapen-maila 100% 0 €

⁵⁸ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

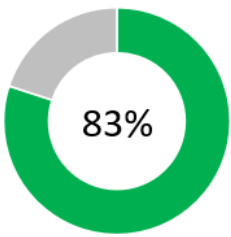
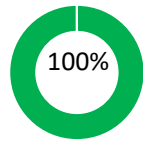
⁵⁹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

G.BIL-3.1	Sasietako transferentzia-instalazioa	Lurraldeko transferentzia-instalazioekin lotutako beharren analisiaren barruan, nabarmentzekoa da GHK-k Sasietako transferentzia-instalazioaren eraikuntza esleitu zuela 2022an. Instalazio hori hondakin-altan dagoen sareko azken azpiegitura da. Instalazioa, aurrekontua eta lizitazio-prozedura GHKren kontura izango dira. <i>Aurrerapen-maila: % 100</i> <i>Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
G.BIL-4	Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak egitea	Aurrerapen-maila 100% 0 €
G.BIL-4.1	Sentsibilizazio-ekintzak	Hondakinen prebentzioari buruzko Europako astearen barruan, gaikako bilketa sustatzearekin lotutako hainbat informazio- eta sentsibilizazio-ekintza egin dira. Ikus informazio gehiago BEH-8 ekintzan. <i>Aurrerapen-maila: % 100</i> <i>Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>

6.1.2.3.2 Berrerabilpenerako prestatzeko programa

Programa honetan 5 jarduera sartzen dira, eta horietatik 3 2022. urtean gauzatzeko aurreikusita zeuden.

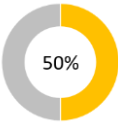
Programaren aurrerapen-maila, jarduera-kopuruaren eta gauzatze-mailaren arabera, % 83koa da.

		BERRERABILPENERAKO PRESTATZEKO PROGRAMA	
BERRP-1	GEEH, tamaina handikoak, ehun-gaiak eta bestelakoak saltzeko, trukatzeko, konpontzeko eta berriro manufacturatzeko sareak eta zerbitzuak babestea eta sustatzea.	Aurrerapen-maila 100.000 €	
BERRP-1.1	Hardware zirkularraren proiektua	- Proiektu honen helburua da AEGk ekonomia zirkularra sustatzen jarraitzeko ekintzak egitea. Horretarako, enpresan aurrez detektatutako ingurumen-alderdi guztietan jarri da arreta, zehazki, osagai elektrikoek hondakinak birziklatzean. Helburua honetan oinarritzen da: - Kendu beharreko osagai elektrikoek kantitatea murriztea, ahal den guztietan ekipoak konponduz. - Berrerabiltzea: balio-bizitzaren amaierara iritsi diren ekipoak 3 piezatan desmuntatuz, hondatutako beste ekipo batzuk konpontzeko berrerabiltzeko. Beste enpresa batzuetatik bigarren eskuko ekipoak lortzea, hardware-laborategia ekipamenduz hornitzeko. - Birziklatzea: osagai elektriko guztiak enpresa baimenduekin biltzea. - Zehazki, bi ekintza nagusi garatu dira: a) ekipoak konpontzeko / berreskuratzeko eremu bat sortzea, materialak biltegiratzeko eremu bat, bigarren bizitza erabilgarria emateko, eta, azkenik, birziklatzeko eremu bat. b) Beren ekipamendua berritzeko asmoa duten enpresa edo erakundeekin aliantza estrategikoak sortzea. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza.	

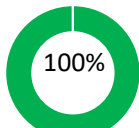
		<i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶⁰</i>
BERRP-1.2	REMAKE Denin eta Folk	- Beste ekintza batzuen artean, proiektuaren barruan, sakondu egin da EMAUSen bigarren eskuko arropa-dendetan garai jakin batean eskari handia duten jantzi jakin batzuei irtenbideak bilatzen; hain zuzen ere, Santo Tomaseko eta Gabonetako baserritarren jantziei. EMAUSEk dioenez, oso jantzi gutxi iristen dira bilketa-bide desberdinetatik datozen dendetara, gero eta gutxiago. Alde horretatik, ohitura osasungarria dago senitartekoen eta lagunen artean jantziak emateko. Baina, aldiz, eskaria oso handia da. - Proiektuaren esparruan, 45 jantzi oso lortu dira, eta hurrengo urteetarako prozedura hau ezarri da. Ehun-hondakinak sailkatzeko prozesuan, arropa-motaren arabera gordeko dira: kutxa bat gona eta guzti, beste bat galtzak dituen, beste bat gonazpikoak dituen, etab. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶¹</i>
BERRP-1.3	Hitzarmena EMAUS Gizarte Fundazioarekin	- Azken urteotan EkoCenter horiek ireki eta martxan jarri direnez, eredu interesgarri bat finkatu da berrerabiltzeko prestaketaren arloan. Izan ere, alde batetik, herritarrak informatu eta kontzientziatu dira, eta, bestetik, altzari, etxetresna elektriko, ehun, liburu, jostailu eta abarren kantitate handiak berrerabili dira. Eredu horren arrakastaren zati handi bat etxez etxeko bilketan edo EkoCenterren bertan entregatzean oinarritzen da, ondoren sailkatu, konpondu edo birziklatzeko. 2022an, berritu egin zen GFaren eta Emaus Gizarte Fundazioa SLUren arteko lankidetzahitzarmena, GEEHak, tamaina handiko gauzak, ehunak eta beste tresna batzuk saldu, trukatu, konpondu eta berriro manufakturatzeke sareak eta zerbitzuak babesteko eta sustatzeko lanak

⁶⁰ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁶¹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		gauzatzeko. Zehazki, hitzarmena sinatu da Emaus Gizarte Fundazioak Irungo Ekocenterra ustiatzeko aukera izan dezan. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 100.000 €</i>
BERRP-1.4	Ekonomia zirkularra bultzatzen Gipuzkoan	- Proiektuaren helburua Gipuzkoan ekonomia zirkularra sustatzea da. Bigarren eskuko arropa merkaturatzeko guneak hobetu eta optimizatzeari ekin zaio. Besteak beste, ekintza hauek egin dira: Donostiako Koopera Store espazioaren irudia hobetzea eta berrerabiltzeko prestatze-zentroa egokitzea; saltokietako komunikazio- eta informazio-euskarriak hobetzea, ingurumen-sentsibilizazioko mezuak erabiliz; eta sentsibilizazioko SMARTPROJECT kanpaina indartzea. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶²</i>
BERRP-3	Garbigune eta minigarbiguneen sarea etengabe hobetzen laguntzea, berrerabiltzeko prestatzea sustatzeko	<i>Aurrerapen-maila</i> 50% 0 €
BERRP-3.1	Garbiguneen sarea hobetzea, berrerabilpenaren prestaketa sustatzeko	GFAk lehentasunez kotzat jotzen du Garbiguneen sarean berrerabilpena sustatzea, herritarrengandik hurbil egoteko gune gisa. Horretarako, udalentsako eta mankomunitateentzako dirulaguntzen lerro bat du, instalazio horiek egokitzeke. GFAk horrelako ekintzak garatzeko aurrekontua izan arren, toki-erakunde bakar batek ere ez du gai horretako proiekturik landu. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>

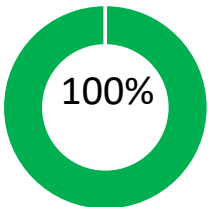
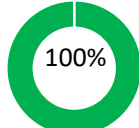
⁶² PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

BERRP-5	Kontsumitzaileentzako informazioa hobetzea eta produktu berrerabilgarria merkatura dadin sustatzea (zuzenean, edo berrerabiltzeko prestatu ondoren)		Aurrerapen-maila 0 €
BERRP-5.1	Hiri-hondakinen kudeaketaren trazabilitaterako eta gardentasunerako digitalizazioa: Ehungintza eta GEEHak	- GEEHen eta ehunen kudeaketako trazabilitaterako plataforma digital bat diseinatzea, jatorriari, bilketa-bolumenei eta berrerabiltze-tasei buruzko informazioa barne hartzen duena. GEEHen kasuan, gainera, konpontzeko erabiltzen diren akatsak eta osagaiak identifika daitezke. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza.	Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 € ⁶³

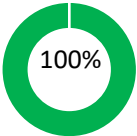
6.1.2.3.3 Birziklatzeko programa

Programa honetan 6 jarduera sartzen dira, eta horietatik 4 2022. urtean gauzatzeko aurreikusita zeuden. Hala ere, aurreikusi gabeko ekintza bat ere egin zen, BIR-2 izenekoak.

Programaren aurrerapen-maila, jarduera-kopuruaren eta gauzatze-mailaren arabera, % 100ekoa da.

		BIRZIKLATZEKO PROGRAMA	
BIR-1	Biometanizazio-/Konpostaje-instalazioak kalitatea ziurtatzeko sistemei jarraikiz ustia daitezen eta merkatura zuzendutako produktuak sor ditzaten bultzatzea, eta konpostaren eta digestatoaren komertzializazioa hobetzea.		Aurrerapen-maila 0 €
BIR-1.1	Konpostaren eta digestatoaren merkaturatzea sustatzea eta hobetzea	Gipuzkoako Lurralde Historikoko konpostaje- eta biometanizazio-instalazioetan, kalitatea bermatzeko sistemen bidez eta merkatura bideratutako produktu bat sortzera bideratutako instalazioak ustiatzen direla bermatzeko lanean	

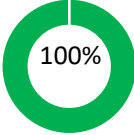
⁶³ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		ari dira. Gaur egun, sortutako konpostajearen % 100 merkaturatzen da. Alderdi hori GFAk berak jarraitzen du, herritarrak informatzeko eta sentsibilizatzeko ekintzak bermatze aldera, prozesu horretan egiten den ekonomia zirkularraren garrantziaz jabetu ahal izateko. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶⁴</i>
BIR-2	Konpostaje- eta biometanizazio-instalazioetako beharrak aztertzea.	Aurrerapen-maila 100% 0 €
BIR-2.1	Oñatiko auzo-konposta egiteko lekuak egokitzeko proiektua	- Proiektuaren esparruan (III. fasea), udalerriko auzo-konposta egiteko guneak berrikusi eta egokitzeko ekintzak egin dira. Hilean bi aldiz berrikusi dira eremu guztiak, eta egin beharreko aldaketak eta doikuntzak identifikatu eta azaldu dira. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶⁵</i>
BIR-2.2	Zaldibian sortzen diren biohondakinak konpost komunitarioaren bidez kudeatzeko proiektua	- Proiektu honetan, auzoko konpostajerako 12 gune eraiki eta martxan jarri dira. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶⁶</i>
BIR-4	Obra publikoan agregakin birziklatuak erabil daitezen sustatzea.	Aurrerapen-maila 100% 0 €

⁶⁴ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁶⁵ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁶⁶ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

BIR-4.1	Agregakin birziklatuak obra publikoan sartzea	- GFAk argi eta garbi adierazi du bere obra guztietan agregakin birziklatuak aplikatzeko baldintza ezarriko duela. Horretarako, aktiboki ari dira lanean lizitazioen segimendua egiteko eta obretan agregakinak benetan erabiltzeko. - Gaur egun, Obra Hidraulikoetako Zuzendaritzaren obra pilotu bat egiten ari dira, eta saneamendu-obretan ekonomia zirkularrak duen benetako aplikagarritasuna probatzen eta praktikan jartzen ari dira. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
BIR-5	Gipuzkoako birziklapenaren klusterra sustatzea (GK Recycling), ekonomia zirkularra bultzatzeko: klusterrean Gipuzkoako zentro teknologiko, unibertsitate, fundazio eta enpresa gehiago sartzea; haren plan estrategikoa garatzea; eta I+G+Bko ekintza pilotuak sustatzea, baita Gipuzkoako Aldaketa Klimatikoaren Fundazioarekin eta beste kluster eta eragile batzuekin elkarlanean irizpideak eta tresnak nazioartekotzea eta hedatzea ere.	Aurrerapen-maila 100% 146.807 €
BIR-5.1	Donostiako nazioarteko zinemaldiko "alfonbra gorria" hornitzea	Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritza Donostia 2022ko Nazioarteko Zinemaldia (SSIFF) antolatzen laguntzen ari da, jaialdi horren edizioetan ingurumen-jasangarritasuneko irizpideak ezartzen laguntzeko. Helburu horrekin, besteak beste, desfilean erabilitako "alfonbra gorriaren" hornidura finantzatzeko (65 m/l x 2,06 m-ko zabalerako 15 biribilki). Alfonbra birziklatu eta birziklagarri hori egiteko, polipropilenoa erabili zen. Irtenbide horren ingurumen-interesa latexa kentzea eta haren ordez kopolimero birziklatua erabiltzea da, eta hori ere birziklagarria da. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 16.127 €</i>

BIR-5.2	Kafe-kapsulak birziklatzeko sistema optimizatzea	2017az geroztik, hondakin horiek birziklatzeko eta balorizatzeko teknologiak garatzen dihardu Kafea proiektuak. Baina proiektua finkatu ahala, hobekuntza-puntuak hautematen dira. Hauek dira 2022. urtean landu direnak: a) Kapsula bakoitzean baliatutako materialaren ehunekoa maximizatzea. b) Kapsulen birziklatze industrialean egindako prozesu batzuk automatizatzea. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶⁷</i>
BIR-5.3	ARGITU (UHetako plastiko birziklatua duten lanparak)	- Mazedonia diseinu-elkarteak energiaren mundua eta hondakinen mundua elkartu nahi izan ditu, plastiko birziklatuzko lanparak diseinatu. Horretarako, gune bat prestatu du herritarren hondakin plastikoak biltzeko, bereziki ontzienak. Gero, lanparak egiteko erabiltzen dira, eta ahalik eta zirkulartasun handiena ematen diete hondakin plastiko horiei. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶⁸</i>
BIR-5.4	Unibertsitateen arteko hitzarmenak	2022an, hitzarmenak egin dira unibertsitate hauekin: <u>TECNUN ikerketa-zentroa</u>. TECNUN Ikerketa Zentroak, eredu ekonomiko linealetik zirkular baterako enpresen trantsizioa bultzatzeagatik, Gipuzkoako enpresetan sinbiosi industrialeko ekintzak ezartzearen ondorioak aztertzen ditu. Gai horren inguruan, eta azken urteetan sinatutako hitzarmenei esker, TECNUNek "Circular Market" izeneko web-plataforma bat garatu zuen 2020an. Plataforma horrek

⁶⁷ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

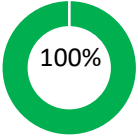
⁶⁸ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		hondakinak trukatzea errazten du baliabide gisa, eskaera eta eskaintza sortuz, eta ziklo zirkularra ixten laguntzen du. 2021ean, plataforma horren 2.0 bertsioaren garapenari ekin zion. Lanen esparruan, 2022an, zirkulartasuna diagnostikatzeko tresna bat garatu da, enpresek ingurumen- eta gizarte-inpaktuak ebaluatu ahal izan ditzaten, produktuen eta zerbitzuen zirkulartasuna aztertu ahal izan dezaten, bai eta diagnostikorako tresna propio bat diseinatu ere. · <u>UPV-EHU</u>:- Gipuzkoako Ingeniaritza Eskola: GFAk, itsasoko zaborrarekin lotutako arazoez jabetuta, LIFE LEMA europar proiektuaren buru izan da. Jarduera horien barruan, azken urteotan, Gipuzkoako Foru Aldundia eta Euskal Herriko Unibertsitateko Gipuzkoako Ingeniaritza Eskola lankidetzan ari dira Gipuzkoako kostaldeko mikroplastikoen arazoa aztertzeke, Ingeniaritza Kimikoko eta Ingurumeneko Sailaren eta Materialak+Teknologia Taldearen bitartez. Lankidetzan horren ondorioz, mikroplastikoen laginketak eta karakterizazioak egin dira hareatzetan eta Gipuzkoako kostaldean. ItsasMicro 2019, 2020 eta 2021 Proiektuaren esparruan garatutako ikerketa-lanen jarraipen eta zabalkuntza gisa, Euskal Herriko Unibertsitateko “Materialak+Teknologiak” Ikerketa Taldeak 2022. urtean zehar hainbat jarduera ikertu ditu poluitzaile horien atzerakako transmisio-kateari buruz; izan ere, egindako azterketek frogatzen dutenez, kostaldean eta itsasoan dauden mikroplastiko askoren jatorria lurrean egindako hainbat jardueratan dago. Hala, lehen eta bigarren mailako mikroplastikoekin lotutako poluzioa sortzeko arrisku potentzialarekin lotutako fokuek eta sektoreak edo jarduerak identifikatu nahi dira. Ikerketa-ildo horri jarraikiz, material plastikoak hainbat sektoretan eta jarduera-eremutan erabiltzeko prebentzio-neurriak identifikatu dira, hiriguneak, industria-jarduerak eta nekazaritza-sektorea barne. Era berean, ikerketaren emaitzak zabaltzeko jarduerak ere kontuan hartu dira, gai horri buruzko informazioa behar dela kontuan hartuta, herritarrak eta arazo horretan eragin handiena duten eragileak sentsibilizatzeko lehen urrats gisa.
--	--	---

		Gipuzkoako Ingeniaritza Eskolarekin lankidetzan aritzeko beste arlo bat izan da UPV/EHUren Ekonomia Zirkularreko Gelari jarraipena ematea, 2020an sustatua. Ekonomia Zirkularreko Unibertsitatea-Enpresa Gela honek, 2022an, honako jarduera-ildo hauek garatu ditu: a. Ekonomia Zirkularraren erronkei egokitutako talentua sortzeko graduko eta graduondokoko prestakuntza-esparruko lankidetzat, eta ikasleen enplegarritasuna hobetzea, unibertsitatearen eta enpresaren arteko prestakuntza duala, titulu propioen eta espezializazioaren proposamenak, neurritan egindako prestakuntza, eta masterren praktikak. b. Ekonomia zirkularraren sektorerako interesgarriak diren saioak eta jardunaldiak elkarrekin antolatzea. c. Gaurkotasuneko gaiei buruzko ikerketa, azterketa edo ikerketa-lan akademikoak egitea sektorerako, Gipuzkoako Ingeniaritza Eskolako irakasle eta ikasleen parte-hartzearekin. Kontratazio eta Erosketa Publiko Zirkularraren Proiektua garatzea. d. Erkidegoko, estatuko edo nazioarteko ordezkari- eta lan-foroetan, biltzarretan, azoketan eta abarretan batera parte hartzea. e. Azterlan eta ikerketetan (argitalpenak, webguneak, etab.) lortutako emaitzak zabaltzea. f.-Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen eta Obra Hidraulikoetako Departamentuaren ildo estrategikoetako batekin zerikusia duten nazioarteko edo nazioarteko biltzarretan lan zientifikoak aurkeztu eta laguntzeko bidaia-poltsa, ahal dela doktoretza aurreko ikertzaileen egileekin/egilekideekin. g. Ekonomia Zirkularreko Unibertsitatea-Enpresa Gelaren egokitzapena: altzarien erosketa. · <u>UPV-EHU: .- Ekonomia eta Enpresa Fakultatea - Gipuzkoa Atala.</u> Fakultate horretan ekonomia zirkularrari buruz egindako lan eta ikerketa horiekin lortutako maila handiaren aurrean, egokitutako jo da unibertsitate honekin lankidetzat hitzarmen bat sinatzea, Jasangarritasuna Kudeatzeko eta Ekonomia Zirkularreko Unibertsitatea-Enpresa Gela abian jartzea bultzatzeko. Gela horren helburu nagusia ekonomia zirkularraren erronkei egokitutako ezagutza sortzea da. 2022. urtean Jasangarritasuna Kudeatzeko eta Ekonomia Zirkularreko Unibertsitatea-Enpresa Gela honek honako jarduera-ildo hauek garatu ditu: a.- 2022/2023 ikasturterako Aldatuz
--	--	---

		Berezko Tituluaren (Masterra) memoria/proposamena egitea eta, ondoren, UPV/EHUri eskatzea; b.-Ekonomia Zirkularreko Ikasgelako GBL onenarentzako I. Sariaren deialdia; c.- GBL egiteko beka; d.- Jasangarritasunari eta ekonomia zirkularrari buruzko oinarritzko kontzeptuei buruzko prestakuntza-ikastaroa, 3. mailako ikasleentzat. Beste unibertsitate batzuetako irakasleek eta mugarik gabeko ekonomialariek emango dute ikastaroa; e.- 2021/2022 ikasturteko bigarren sei hilekoa egitea; eta f. Workshop bat egitea ekonomia zirkularrerako aldaketaren, berrikuntzaren eta eraldaketaren kudeaketari buruz. <u>UPV-EHU:</u> ...-UPV/EHU-HABIC enpresa-gela, Arkitekturako Goi Eskola Teknikokoa. Arkitekturako Goi Eskola Teknikoa eta HABIC (Euskal Autonomia Erkidegoko Habitat, Zur, Bulego eta Contract Sektoreko Kluster Elkarte) lankidetzan aritu dira berrikuntzarekin, prestakuntzarekin eta ezagutzaren sorkuntza eta eraldaketarekin lotutako hainbat jardura martxan jartzeko, guztiak ere arkitektura jasangarriaren diseinua eta garapena eta lurraldean berritzaileak diren produktuak sustatzera bideratuak. Lankidetzaren horren ondorioz, eta GFArekin sinatutako hitzarmenari esker, "UPV/EHU-HABIC enpresa-gela" izeneko enpresa-gela berritzailea sortu zen, eredu jasangarri eta arduratsu baterantz eraldatzen lan egiteko helburuarekin. Horretarako, diseinatutako eta ingurumena errespetatzen duten produktu eta sistemak proposatu ziren, eta sektorearentzat lehiarako abantailak sortu ziren, jasangarritasuna bektore gisa hartuta. Gela horrek jardura hauek egin zituen 2022an: .- Naturklima eraikineko obretarako bisitaldiak eta haien segimendua (ikasleak); .- Enpresekiko lankidetzaren Eraikuntza III eta IV ikasgaietan; .- BEINT beken jardunaldia; .- Start-up teknologikoei buruzko jardunaldia; .- Jasangarritasunari buruzko jardunaldia; .- EKO-KATALOGOA aurkezteko eta hedatzeko jardunaldia; .- Veneziako Bienalean parte hartzea; .- 30 enpresarekin bilerak egitea; .- Gastronomia Espazioen Diseinuko Masterraren irakaskuntza ematea: .- Adinekoentzako
--	--	--

		arkitektura udako ikastaroa ematea; eta .- Ikasgelarako ekipamendua erostea. · <u>CEIT ikerketa-zentroa</u>. Unibertsitateak, zentro teknologikoak eta enpresak birziklatze-klusterrean inplikatzearen helburua da, besteak beste, baliabideak modu eraginkorragoan erabiltzea, lehengaien erauzketa murriztea eta produktuen edo materialen bizitza luzatzea, berrerabiliz edo balorizatuz. Testuinguru horretan, GFAk CEIT zentro teknologikoarekin eta GK Recycling klusterrarekin helburu horiek lortzeko lankidetzan jarraitzeko duen interesa justifikatzen da. Lankidetzaz-esparru horren barruan, 2022an, jarraipena eman nahi izan zaio aurreko ekitaldian hasitako ikerketa-ildoari, GEEHetan dauden lur arraroetatik eratorritako elementuak berreskuratzeari ekin baitzitzaion. Ikerketaren fase honetan, Nd-n aberatsak diren disoluzio azidoak lortu nahi dira bigarren mailako lehengaien iturrietatik abiatuta, hala nola GEEHetan dauden NdFeB-ren iman iraunkorrak. Era berean, Gipuzkoako enpresen lankidetzaz eta laguntza sustatu nahi da, eta, horretarako, zabalkunde-lanak egingo dira sinergiak sortzeko enprekin, hala nola ECOMAGNETekin (CEITen spin-off batekin). Enpresa horien jardueraz iman iraunkorren hauts atomizatua sortzea da (proiektu honetan erabilitako lehengaietako bat). · <u>Deustuko Unibertsitatea</u>. Lankidetzaz-hitzarmen honen bidez, ikerketa-ildo bat lantzen jarraitzen dugu, udaletako hondakinak kudeatzeko sistemetatik abiatuta elikagai-xahutzea kuantifikatzeko metodologia bat definitzeko eta aplikatzeko. Egokitzen jo da metodologia horiei buruzko literatura berrikusteko lan bat egitea, erreferentziako bat hautatu eta onartzeko, eta eskualde-eremu batean aplikatzeko, hala nola Gipuzkoan. Horretarako, gaiari buruzko hainbat azterketa egin dira dagoeneko. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 130.680 €</i>
--	--	--

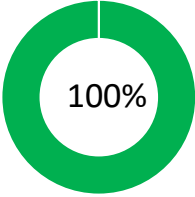
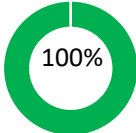
BIR-5.5	Kafe-kapsulak jasotzeko eredua Tolosaldeko Mankomunitatean	- Proiektuak bi alderdi ditu: logistika eta ingurumen-informazioa. Maila logistikoan, Kafea.eco ekimenean oinarritzen da proiektua, eta kafe-kapsulak jasotzeko behar diren elementu operatiboak ematen ditu. Hala, bilketa-dukiontzia jarri dira, eta ekimenaren zirkulartasun-izaerari buruzko informazioa eman da. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁶⁹</i>
BIR-6	Esperientzia arrakastatsuak trukatzea, identifikatzea eta hedatzea, Gipuzkoako birziklapen-klusterraren bidez (GK Recycling) Bilketako jardunbide onenen berri ematea.	Aurrerapen-maila 100% 0 €
BIR-6.1	Ekintza Esperientzia arrakastatsuak trukatu, identifikatu eta hedatzeko ekintzak	GFAk ekintza jarraituak egiten ditu esperientzia arrakastatsuen trukearekin, identifikazioarekin eta hedapenarekin lotuta, Gipuzkoako birziklatze-klusterraren (GK Recycling) bidez. Baina, zalantzarik gabe, jarduera hori egiteko esparru bat, eta nazioarteko ikuspegia duena, Ekonomia Zirkularraren Nazioarteko Topaketa da, Lurraldean egiten ari dena. Txosten honetako BEH-7.13 ekintzan dago biltzarraren deskribapena eta irismena. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>

6.1.2.3.4 Balorizazio-programa: materiala eta energetikoa

Programa honetan 2 jarduera sartzen dira, zeinak 2022. urtean gauzatzeko aurreikusita baitzeuden.

Programaren aurrerapen-maila, urtean egin beharreko jarduera-kopuruaren eta gauzatze-mailaren arabera, % 100ekoa da.

⁶⁹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		BALORIZAZIOAREN PROGRAMA: MATERIALA ETA ENERGETIKOA	
BAL-1	I+G+B bultzatzea: ekonomia zirkularreko eta bioekonomiako produktu berriei aplikatzea		Aurrerapen-maila 0 €
BAL-1.1	GK TEX II	3Dn fabrikatutako ehuna garatzea, GK TEX II ehuna. GK TEX 2021 sarean (kontsumo osteko ontziak eta arrantza birziklatuko sareak) sartzen den hondakin balorizatuaren ehunekoa handitzea izan da proiektuaren helburua, eta hobetu egin da ehun hori azken produktuan aplikatzeko aukera. GK Green Fashion, GK Recycling eta beste sektore estrategiko batzuentzat oso interesgarria da hori. Proiektuaren esparruan, melt electrowriting MEW teknika fabrikazio aditiboko FDM ekipo batean integratzeko aukera aztertu da. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷⁰</i>	
BAL-1.2	Hondakinetatik Ekomodo ekodiseinu-produktuetara	Hondakinen erabileran oinarritutako produktuen ekodiseinua sustatzeko proiektua. Proiektu honen helburua da hainbat material erabiltzea, hala nola palet-zura, plastikozko botilen tapoien polietilenoa edo ehun birziklatuen hondakinak eta beste hondakin batzuk, Ekomodoren lineetarako ekodiseinatutako produktu jasangarrien sorta berri bat sortzeko. Horretarako, birziklagarriak izan daitezkeen hondakinak identifikatu dira, eta hondakinen bilketa martxan jarri da; produktu berritzaileak, zirkularrak eta ekodiseinatuak diseinatu dira Ekomodo produktu-lerrorako, eta, zehazki, hotel eta bulegoetarako; hondakinak lehengai bihurtu,	

⁷⁰ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		prototipatu eta produktuak garatu dira; eta proiektua baliozkotu da produktuak merkatuan jarri eta ISO14006 sisteman produktuak ziurtatuz. Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷¹</i>
BAL-1.3	Hiri-hondakinetatik Gipuzkoarako baliabideetara: birziklatzeko teknologia berriak	- Balorizatu ezin diren hiri-hondakinen zirkulua tokian bertan ixteko aukera emango duten birziklatze-teknologia berritzaileak aztertzea izan du ardatz proiektuak. Fase hauek landu dira proiektuan: a) Hondakinik gabeko lan-ildoari lotutako estrategia baten azterketa. TECNALIA (Ikerketa Teknologikoko Zentroa) - EMAUS Gipuzkoa eta MGEP (Mondragon Goi Eskola Politeknikoa) erakundeen arteko lankidetzaren proposamenekin. Zehazki, Emaus Gipuzkoan dauden hondakin-korronteen ziklo-itxierako mapak identifikatuz. b) Hiri-hondakinetatik abiatuta produktuak kontrastatzea eta prototipatzea. c) Berrerabiltzeko eta birziklatzeko teknologia berriak: gehikuntzako fabrikazioa eta 3D inprimaketa. d) Ekimenak gizartean eta ingurumenean duen eragina aztertzea. Esperimentatutako produktuaren karbono-aztarna aztertuz eta alderatuz; kasu honetan, Supra PLUS-X 1000 (2 m) eslinga. e) Aplikazio-eremua eta hartzaileak: proiektuaren onurak Gipuzkoako gizarte osoari jakinaraztea, klima-aldaketaren ondorioekiko jarrera proaktiboa izan dezan. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza.

⁷¹ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		<i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷²</i>
BAL-1.4	LURLAB	· LURLAB makerspace edo laborategi digital bat da, landa-ingurunean ekonomia zirkularra bultzatzeko. Pertsonak, tresnak eta ezagutza/metodologia espazio bakar batean konbinatzen dituen lankidetza. Eskaintzen diren eta antolatzen diren jardueretan, LURLABen helburu nagusia prebentzioa eta berrerabilpena da. LURLAB proiektua 2021ean abiatu zen eta Food Hack Lab elkartearen eta Ataungo Udalaren arteko lankidetza-proiektua da, Gipuzkoako Foru Aldundiaren dirulaguntzak jaso dituen. · Zehazki, berrerabilpenerako, konponketarako/zaharberritzerako eta konponketa pertsonalerako ekimenak, sistemak edo instalazioak (ehunak, altzariak, oinetakoak, jostailuak, gailu elektronikoak), ikastaroak, tresna fisikoak partekatzeko plataformak eta konponketa pertsonalerako instalazio gidatuak bilatzen ditu proiektuak. · Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷³</i>
BAL-1.5	Hiri-hondakin organikoak mikroalgak ekoizteko ongarri-iturri gisa kudeatzea eta balorizatzea	· Lan honetan, <i>Chlorella vulgaris</i> mikroalgaren eta <i>Arthrospira platensis</i> zianobakterioaren hazkundera aztertu da, bai eta hondakin-uretan arazteko duen gaitasuna ere. Mikroalga horiek nekazaritzako elikagaien lixibiatuen bioerremediazioan aplikatzeak duen eragina zehaztea du helburu, lixibiatuen hondakin-ura % 0, % 10, % 20 eta % 30eko diluzioetan banatuz. Lanaren ondorio gisa, ondorioztatzen da biak direla egokiak lixibiatuak modu ezin hobean hazteko eta bioerremediatzeko. Hala, biomasaren produktibitate-balio ezin hobek lortzen dira bi espezieetan, lixibiatuekin osatutako hazkuntza-ingurunean.

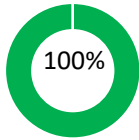
⁷² PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁷³ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷⁴</i>
BAL-1.6	Material birziklagarrien salerosketarako Ikuspegi Jasangarriko aplikazioa	- Material birziklagarrien salerosketarako aplikazio jasangarri bat garatzea. Proiektuaren helburu nagusia aplikazio mugikor bat sortzea zen, birziklatzaileek eguneroko bizitzan erabili ahal izan dezaten. Aplikazio horri esker, irudiak har ditzakete hondakin eta material birziklagarriek, eta salerosketa-iragarki bat igo. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷⁵</i>
BAL-1.7	SABELEC ECO (Presioak eragindako ultzerak saihesteko ehunaren prototipoa)	Proiektuaren helburua da 3Dn inprimatutako elektroestimulazio-ehun berri bat garatzea, SABELECek sustatua, merkaturatzea bilatzeko azken helburuarekin. Horretarako, Balab Factory laborategira jo dugu, Ehun Jasangarriaren Berrikuntzako 3D laborategira. Balab-ek kontsumo osteko hainbat hondakin-motaren balorizaziotik abiatuta inprimatzea proposatzen du. Zehazki, material hauetan oinarrituta daude: polipropilenoa, poliestirenoa eta polipropilenoazko PET, poliestirenoa eta PET birziklatua, jogurt-elikagaien ontzietatik eta ospitaleetan jasotako botilentzako tapoietatik. 2021etik aurrera, Balab Factory-k aurrera egin du electrospinning eta 3D inprimaketan oinarritutako teknologia hibrido baten garapenean. Proiektuaren esparruan, pazienteentzat beharrezkoa den eroankortasunaren ikuspegitik lortutako ehunak aztertu dira, baita prototipoetan lortutako ezaugarri sentzorialak eta parametroak ere, SABELECek proposatutakoak betetzen dituzten

⁷⁴ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

⁷⁵ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

		ikusteko. Saiakuntza klinikoak egin dira CE marka lortzeko. Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷⁶</i>
BAL-1.8	Proiektu esperimentalaren bioekonomia zirkularrean, hegaztientzako elikagaiak ekoizteko elikagai-hondakinen balioa handitzeari buruzkoa	- Proiektu esperimentalaren bioekonomia zirkularrean, hegaztientzako elikagaiak ekoizteko elikagai-hondakinen balioa handitzeari buruzkoa. "Elikagai-hondakinen biokonbertsiorako laborategi esperimental" bat sortu da, eta sentsibilizazio-jardunaldiak eta trebakuntza-ekintzak egin dira partikularrentzat eta tokiko ekoizleentzat. Horien guztien helburua da bioekonomia zirkularra sustatzea eta bultzatzea, elikagai-hondakina aprobetxatzeko eta errute-hegaztientzako elikagaien kalitatea merkatzeko eta hobetzeko. - Gipuzkoako Foru Aldundiko Trantsizio Ekologikoko Zuzendaritzak urtero egiten duen dirulaguntzen deialdiaren barruan garatutako ekintza. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 0 €⁷⁷</i>
BAL-2	Gipuzkoako Ingurumen Gunearen segimendu-azterlanak egitea	Aurrerapen-maila 100% 433.585 €
BAL-2.1	CMG laginak biltegiratzea eta mantentzea	2022an, "Ikerketa epidemiologikoa, Energia Balorizatzeko Planta (EUKG) dela-eta" proiektuan lortutako lagin biologikoen soberakina biltegiratze eta mantentzeko zerbitzuak. 2019an amaitu zen. Laginak Euskal Biobankuan gordetzen dira, etorkizuneko ikerketetan erabiltzeko beharra sortzen bada ere. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 2.292 €</i>

⁷⁶ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

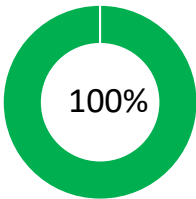
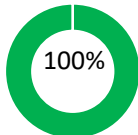
⁷⁷ PRE-7.1 ekintzan jasotako aurrekontua

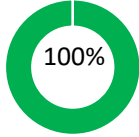
BAL-2.2	Partikulei lotutako metalen kontzentrazioari eta HAPSei buruzko azterketa aire-laginetan	Datuen sekuentzia osoa izateko, balorizazio energetikoko instalazioa martxan jarri aurreko aldian partikulei eta HAPSei lotutako metalen kontzentrazio-laginak aztertu dira. Laginak 2019ko azarotik 2020ko otsailera bitartean hartu ziren, Lasarte-Oria, Usurbil, Ordizia eta Urretxuko udalerrietan. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 18.102 €</i>
BAL-2.3	CMGren kontrol epidemiologikoa	Balorazio energetikoko instalazioarekin lotutako azterketa epidemiologikoa egitea. Azterketak hiru lan-ildo ditu: immisioa, biomarkatzaileak eta herrien osasunaren azterketa orokorra. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 355.300 €</i>
BAL-2.4	CMGren azterketa eta kontrolak	Lurzoruan, landaretzan eta elikagaietan (arrautzak eta esnea) poluitzaile jakin batzuen presentzia aztertze lanak. <i>Aurrerapen-maila: % 100 Gauzatutako aurrekontua: 57.891 €</i>

6.1.2.4 Ezabatzea optimizatzeako programa

Programa honek 2 jarduketa hartzen ditu, eta horietako bat 2022an gauzatzeko aurreikusita zegoen.

Programaren aurrerapen-maila, urtean egin beharreko jarduera-kopuruaren eta gauzatze-mailaren arabera, % 100ekoa da.

		EZABATZEA OPTIMIZATZEKO JARDUKETAK	
EZAB-1	Hiri hondakin sekundarioen isurketa minimizatu eta optimizatzea	Aurrerapen-maila 0 €	
EZAB-1.1	Hiri hondakin sekundarioen isurketa minimizatu eta optimizatzea	Azken urteotan, baita 2022an ere, GLHko bigarren mailako hondakinen isuria minimizatu eta optimizatzeako ekintzak garatzen ari dira. Gaur	

		egun, CMGtik datozen errautesak bakarrik isurtzen dira geldotu ondoren. <i>Aurrerapen-maila: % 100</i> <i>Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>
EZAB-2	Hondakindegira eramandako bigarren mailako hiri-hondakinen kalitatea eta trazabilitatea kontrolatzeko sistema eraginkor bat ezartzea, 2018/850 Zuzentaraua betetzen dela ziurtatzeko	<i>Aurrerapen-maila</i> 100% <i>0 €</i>
EZAB-2.1	Hondakindegian utzitako bigarren mailako hiri-hondakinen kalitate- eta trazabilitate-kontrola	· GFak aspalditik ezarri duen SIGRU programa zabortegean utzitako bigarren mailako hiri-hondakinen kalitate- eta trazabilitate-kontrola bermatzen duen tresna da. 2022an, tratatutako hondakinen kontrol eta trazabilitate horrekin jarraitzeko erabili da. <i>Aurrerapen-maila: % 100</i> <i>Gauzatutako aurrekontua: 0 €</i>

6.2 Betetze-mailaren azterketa, 2019-2022 aldia

Aurreko atalean jasotakoari eta 2019tik 2021era bitarteko jarraipen-txostenetan jarduerak gauzatzeari buruz jasotako betetze-mailaren emaitzei erreparatuta, ondoriozta daiteke 2019tik 2022ra bitarteko aldiaren aurrerapen-maila orokorra % 92koa dela. Aurrekontuaren betetze-mailari dagokionez lortutako % 91tik oso hurbil. Taula honetan ikus daiteke bi ehunekoak ekintzen arabera banatuta daudela.

20. taula 2019-2030 aldirako GHHKPOaren aurrerapen-maila - 2019-2022 aldia

Programa	Euroak		Aurrerapen-maila	
	Aurreikusitakoa	Benetakoa	Ekintzen arabera	Aurrekontuaren arabera
Behatokiaren programa	1.054.001	1.167.460	% 89	% 111
Prebentzio-programa	6.685.000	6.212.630	% 83	% 93
Hondakinak gaika biltzeko programa	370.001	249.635	% 100	% 67
Berrerabilpenerako prestatzeko programa	500.000	569.479	% 74	% 114
Birziklatzeko programa	1.490.000	888.707	% 100	% 60
Balorizazio-programa: materiala eta energetikoa	1.579.800	1.613.919	% 100	% 102
Desegitea optimizatzeari buruzko programa	84.400	0	% 100	% 0
	11.763.202	10.701.830	% 92	% 91

Iturria: geuk egina

Epe horretan egindako ekintzen kasuan, guztira 419 ekintza gauzatu dira, eta 157 aurreikusi.

Emaitza horiek kontuan hartuta, ondoriozta daiteke betetze-mailaren balantze orokorra oso ona dela. Programa guztietan, GHHKPOean hartutako konpromiso estrategikoak betetzeko ekintzak gauzatu dira. Hiru programak bakarrik ez dute % 100eko portzentajea lortu betetze-mailan.

Prebentzio-programa % 83ra iritsi bada ere, emaitza oso ona dela esan daiteke, baina GHHKPOaren definizioan espero zena baino txikiagoa da. Programa hau ekintzei buruzko programa zorrotz gisa sortu zen. Ekintza horietako asko herritarrekin batera garatu beharreko kanpaina eta proiektuetan oinarritzen ziren. COVIDaren urteetan, ia ezin izan zen programa horretako ekintzak gauzatzen jarraitu, eta haietako gehienak bertan behera utzi behar izan ziren, edo partzialki gauzatu ahal izan ziren.

Hala eta guztiz ere, prebentzioa maximizatzeko jarduerak jarri dira martxan, hau da, hondakinak murrizteak eta berrerabiltzeak tokiko, eskualdeko eta lurraldeko mailetan dituen mugen barruan ahalik eta hondakin gutxien sortzeko jarduerak. Hain zuzen, maila horietan du planak jarduteko ahalmena.

Azterketa-aldian, hondakinen arloko prebentzioa honela ulertu da: hondakinak sortzea saihesteko, substantzia kaltegarrien edukia murrizteko edo giza osasunean eta ingurumenean eragindako inpaktuak minimizatzeko asmatze- eta diseinu-etapetan, ekoizpen-, banaketa- eta kontsumo-etapetan egindako jarduera-multzoa.

Berrerabilpenerako prestatzeko programak du aurrerapen-mailarik txikiena (% 74). Hala ere, ehuneko horrek ez du islatzen, agian, GFAk azken urteotan programa hori gauzatzeko egin duen apustu global garbia. Programa horren aurrerapena moteldu egin da, 2020rako aurreikusitako ekintzak ez direlako gauzatu (urte horretan, % 50eko aurrerapena egin zen).

Hala ere, berrerabilpena sustatzeko jarduerak babestu eta garatu dira, eta, horretarako, arlo horretan oso aktiboak diren eragileekin lankidetzan aritu dira, hondakin bihurtutako produktuak edo osagaiak berreskuratzen baitituzte eta berriro erabili ahal izateko prestatzen baitituzte. Helburu argia da gizarte-eraldaketako eta gizarte-bazterketa jasaten duten edo jasateko arriskuan dauden pertsonen gizarteratzea eta laneratzea sustatzeko helburuak dituzten jarduerai ekitea (gehienak emakumeak dira), baita tokiko ekonomian eragin positiboa duten jarduerai ere.

Urteak igaro ahala, behatokiaren programaren betetze-maila jaitsi egin da, eta 2022an % 100era iritsi da. GHHKPOa ezarri zen lehen urteetan, lan asko definitu ziren, neurketa- eta kontrol-sistemak sortu ziren, datuak bateratu ziren eta SIGRU tresna berria sortu zen, barne-protokoloak hobetu ziren, etab. Hori dela eta, ezin izan ziren aurreikusitako ekintza guztiak aurreikusitako epeetan egin, eta 2019. eta 2020. urteetarako ekintzen % 75eko eta % 83ko betetze-maila lortu zen; ondorioz, 2019-2022 aldiko betetze-maila % 89koa izan da.

7 GHKPOeko HELBURUEN ETA ADIERAZLEEN BETETZE-MAILA, 2022

Atal honetan, 2022an udal-hondakinen sorkuntzak eta kudeaketak izan duten bilakaera aztertzen da. Txosten honetan, Gipuzkoako 2022ko udal-hondakinen inbentariotik eta errefusaren frakzio horren bilketan eta/edo tratamenduan eragina duten beste eragile batzuek bildutako eta emandako informaziotik eratorritako datuak aztertuko dira.

Zehazki, GHKPOeko adierazleen balioa kalkulatzeko, SCRAPen memoriak eta EAEko hiri-hondakinen inbentariotik eratorritako datuak aztertu dira.

7.1 Prebentzio-helburuak

Gipuzkoako udal-hondakinen sorkuntzaren eta kudeaketaren bilakaerari buruzko 2022ko datuak aztertuta, ikusten da 319.872 tona hondakin **sortu** zirela 2022an, aurreko urtean baino % 2,83 gutxiago (-9.305 tona).

Biztanleko eta urteko hondakinen sorreraren aldaketa, 2021etik, -% 2,59koa da; 2021ean, biztanleko 443,04 kilo sortu ziren, eta 2022an, berriz, 431,56 kilo.

2. irudia. Sorkuntza-datuak, Gipuzkoa+ bilketa-motaren arabera banatuta. 2021-2022

Sarrera datuak / datos generación	2021		2022	
	Sorrera osoa / Total generación (t)	Kg/hab/año	Sorrera osoa / Total generación (t)	Kg/hab/año
Errefusa / Resto	138.020	185,76	136.286	183,87
GAIKAKO BILKETA				
Biohondakina / Biorresiduo	58.940	75,88	55.415	74,76
Papera eta kartoia / Papel y cartón	42.550	55,97	40.959	55,26
Ontzi arinak / Envases ligeros	24.895	33,00	24.625	33,22
Cápsulas de café	59	0,02	58	0,08
Beira / Vidrio	25.909	32,69	26.757	36,10
Tamaina Handikoak / Voluminosos	6.973	4,48	6.037	8,14
Arropa / Textil	3.378	4,57	3.175	4,28
Sukaldeko Olioa / Aceite de cocina	526	0,70	437	0,59
Pilak / Pilas	90	0,14	79	0,11
Bestelakoak / Otros	27.838	37,67	26.044	35,14
Guztira / Total	191.157	257,28	183.586	247,69
Sorrera guztia / Generación total	329.177	443,04	319.872	431,56

Iturria: GFA

Udal-hondakinen sorrera murriztu egin da 2010. urtearekin alderatuta, baina lortutako murrizketa (% 8,23) 2020rako lortu behar zen murrizketa-helburuaren azpitik geratu da (% 10).

21. taula Prebentzio-helburuen betetze-maila, 2022. urtea

	Bete beharreko helburuak			Nola goaz?	
	2020	2025	2030	2022	Betetze-bidearen balorazioa
2010ean baino udal-hondakin gutxiago sortzea	−% 10 ⁷⁸	−% 13	−% 15	−% 8,23	☹️
HHen sorkuntza (EKH gabe)			419 kg/biz. urtean	432 kg/biz. urtean	😐
2020ko datuekin alderatuta, per capita elikagai-hondakinen sorrera murriztea ⁷⁹		−% 25	−% 50	−% 40,9	😊
2010ean baino ontzi arin gutxiago sortzea	−% 10 ⁸⁰	−% 13	−% 15	−% 16,0	😊
2010ean baino ontzi gutxiago sortzea	−% 10 ⁸¹	−% 13	−% 15	−% 5,0	😐

7.2 Berrerabilpenerako prestatzeko helburuak

Berrerabiltzeko prestatze-tasa hiri-hondakin guztien % 0,96 da. Adierazle hori helburuaren azpitik geratu da, 2020rako % 2ra iritsi behar izan baita, eta 2025erako % 5etik urrun. GHHKPOak baditu dagoeneko helburu horren emaitzak hobetzeko neurriak, berrerabiltzeko prestaketa-zentroa, esaterako.

22. taula Berrerabiltzeko prestaketa-helburuen betetze-maila, 2022. urtea

	Bete beharreko helburuak				Nola goaz?	
	2020	2025	2030	2035	2022	Betetze-bidearen balorazioa
Berrerabiltzeko prestatzen diren gailu handien tasa	% 3				e.d.	
Berrerabiltzeko prestatzen diren eta osagai arriskutsuak dituzten informatikako eta telekomunikazioetako gailu txikien tasa	% 4				e.d.	
Udal-hondakin guztiak berrerabiltzeko prestatze-tasa		% 5	% 10	% 15	% 0,96	☹️

7.3 Gaikako bilketaren helburuak

Gaikako bilketari dagokionez, nabarmentzekoa da beira-frakzioa handitu egin dela, % 3,27 gehiago. Hala ere, aipatu behar da bilketa orokorraren indizea eta gainerako frakzioena pixka bat jaitsi dela aurreko urtearekin alderatuta.

⁷⁸ 22/2011 Legea (15. artikulua). 7/2022 Legeak indargabetutako legea.

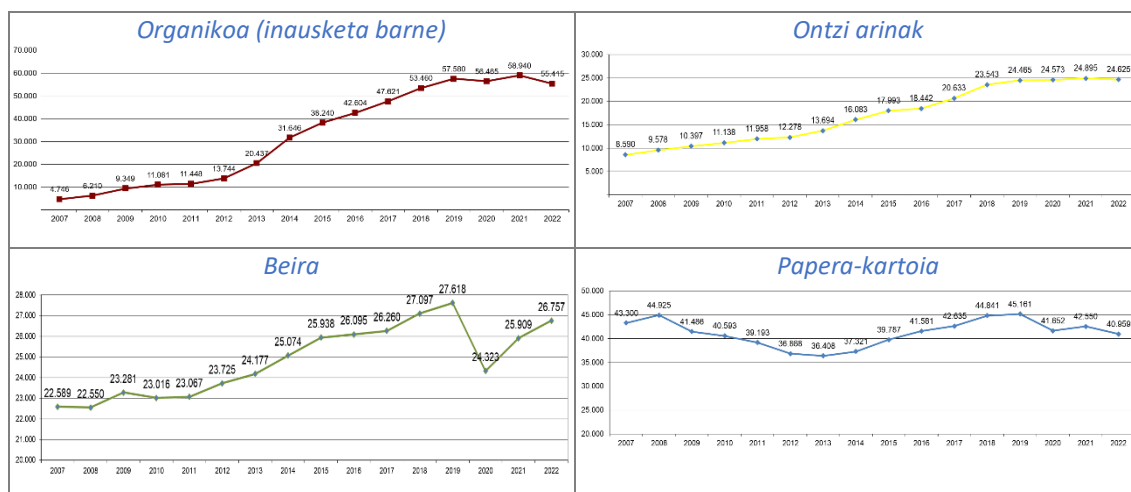
⁷⁹ Lehen, 2015. urtea izan zen oinarri-urtea. Orain, 7/2022 lege berriarekin, oinarri-urtea 2020 izango da. 2030ean % 50eko murrizketa mantendu egin da, baina, orain, erreferentzia-urte berri batekin

⁸⁰ HPKP 2020

⁸¹ HPKP 2020

Gaur egun, % 57,39koa da gaikako bilketaren zifra.

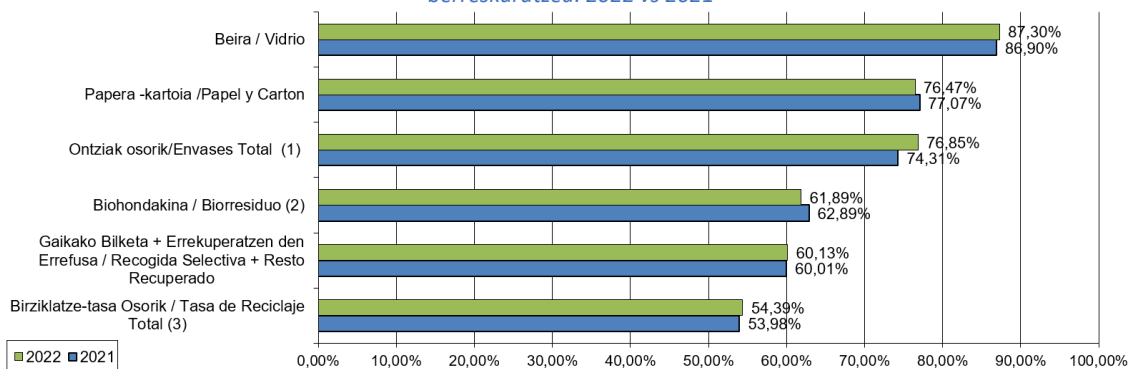
3. irudia. Gipuzkoa+ gaikako bilketa, hondakin-motaren arabera (tonak eta %). 2007-2022 urteak

Kopuru absolutuetan, materia organikoaren gaikako bilketa nabarmentzen da bereziki. 55.415 tona sukaldeko hondakin eta inausketa-hondakin jaso dira, baita etxeko konpostajerako eta auzoko konpostajerako direnak ere; hau da, 74,7 kg urtean biztanleko. Oro har, datuek erakusten dute bilketak egonkortu egin direla, eta, horri esker, 2025erako helburuak bete ahal izango dira, baina joera aldatu beharko da 2030eko helburuetara iristeko.

CMG1 eta CMG2 mailetan **gaikako bilketaren eta gaika bereiztearen** tasak (gaikako bilketaren batura eta batera jasotako birziklagarrien bereizketa) 20 puntu inguru gaitzen du errefusaren frakzioa, eta % 60,13an kokatzen da.

4. irudia. Birziklatze-datuak, frakzioa eta guztira, eta gaikako bilketaren tasa + Gipuzkoa+eko errefusaren frakzioa berreskuratzea. 2022 vs 2021

Iturria: GFA

23. taula Gaikako bilketaren helburuen betetze-maila, 2022. urtea

	Bete beharreko helburuak				Nola goaz?	
	2020	2025	2030	2035	2022	Betetze-bidearen balorazioa
Pila eta baterien gaikako bilketa eta bereizketaren tasa	% 50 ⁸²				% 34,9	☹️
GEEHen bilketa bereiziaren indizea, merkatuan sartutako GEEen batez besteko pisuarekiko. <i>Gutxieneko bilketa-tasa merkatuan sartutako TEEen batez besteko pisuaren % 65 izango da edo, bestela, sortutako TEEhen % 85.</i>					% 39	☹️
Zuntz-zementuaren frakzioaren bilketaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100			% 53	☹️
EHA frakzioaren bilketaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100			% 100	😊
Ehun-gaien frakzioaren bilketaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100			% 100	😊
Biohondakinen frakzioaren bilketaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100 (2024)			% 100	😊
Sukaldeko olioaren bilketaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100 (2024)			% 100	😊
Udal-hondakinen bilketa bereizia				% 50	% 64	😊
IV. eranskineko E atalean aipatutako plastikozko produktuen bilketa bereizia (erabilera bakarreko plastikozko botilak, tapak eta tapoiak barne). ⁸³		% 70 (2023) eta % 77 (2025)	% 85 (2027) eta % 90 (2029)		e.d.	
Tokiko eskumeneko paperaren, metalen, plastikoaren eta beiraren bilketa bereiziaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100 (2022)			% 100	😊
Bolumen handiko hondakinen bilketaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100			% 100	😊
GEEHen bilketaren estaldura-maila (biztanleen %)		% 100			% 100	😊
Etxeko ontzi guztien bilketa bereizia		% 65	% 75	% 85	% 74	😊
Beiraren gaikako bilketa eta bereizketaren tasa		% 70	% 80	% 90	% 87,6	😊
Plastikozko ontzi guztien bilketa bereizia		% 55	% 65	% 75	% 58	😊
Egurrezko ontzien gaikako bilketa eta bereizketaren tasa (%)		% 30	% 40	% 60	% 91,3	😊
Metal ferrosos egindako ontzien gaikako bilketa (%)		% 50	% 60	% 80	% 56	😊
Aluminiozko ontzien gaikako bilketa		% 30	% 40	% 60	% 36	😊

⁸² 110/2015 ED

⁸³ Ez dira sartzen beirazko edo metalezko edarientzako botilak, plastikozko tapa eta tapoiak dituztenak, ezta likido-egoeran dauden erabilera mediko berezietarako elikagaietarako botilak ere), birziklatzeko, urte jakin batean merkatuan sartutako pisuarekiko.

	Bete beharreko helburuak				Nola goaz?	
	2020	2025	2030	2035	2022	Betetze-bidearen balorazioa
Edarietarako kartoizko ontzien gaikako bilketa		% 75	% 90	% 95	% 69	☹️
Paperezko eta kartoizko ontziak gaika biltzeko eta bereizteko tasa		% 75	% 90	% 95	% 77,4	😊
Medikamentu-ontzien gaikako bilketa		% 15	% 25	% 35	e.d.	

7.4 Birziklatze-helburuak

2022ko **birziklatze**-tasa % 54,4koa da, eta 2020rako % 50eko helburua gainditu du, eta 2025erako Europako % 55eko helburutik oso gertu dago, hori bete baino 3 urte lehenago. Horren ondorioz, Gipuzkoa da adierazle horretan lurralde onena edo onenetako bat. Hala eta guztiz ere, datua egonkortzeko joera dela-eta, datozen urteetan joera aldatu egin behar da 2030ean % 70eko birziklatze-helburua lortzeko.

Erantsitako irudian ikusten den bezala, eta frakzioei erreparatuta, azpimarratu behar da beira, paper, kartoi eta ontziei dagokienez 2025eko Europako helburua gainditzen dela.

24. taula Birziklapen-helburuen betetze-maila, 2022. urtea

	Bete beharreko helburuak				Nola goaz?	
	2020	2025	2030	2035	2022	Betetze-bidearen balorazioa
GEEHen guztizko balorizazio-tasa	% 75 - % 85 ⁸⁴				% 58,6	☹️
Berrerabiltzeko prestatzen eta birziklatzen diren GEEHen tasa	% 55-80 ⁸⁵				% 48,1	☹️
Udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko tasa		% 55	% 70		% 54,4	😊
Gutzizkotik berrerabiltzeko prestatzen eta birziklatzen diren ontzien tasa			% 70		% 76,9	😊
Beirazko ontziak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestatze-tasa		% 70	% 75		% 87,3	😊
Paper-kartoizko ontziak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestatze-tasa		% 75	% 85		% 76,5	😊
Burdinazko metalez egindako ontzien birziklatze-tasa		% 70	% 80		% 80,9	😊
Aluminiozko ontzien birziklatze-tasa		% 50	% 60		% 72,2	😊
Plastikozko ontziak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestatze-tasa		% 50	% 55		% 65,0	😊
Egurrezko ontziak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestatze-tasa		% 25	% 30		% 91,3	😊

⁸⁴ 2012/19/EB Zuzentaraua

⁸⁵ 110/2015 ED

7.5 Balorizazio energetikoko helburuak

Balorizazio energetikoa izan dezaketen hondakinak (adibidez, bioegonkortua) energia-balorizaziora bideratzen dira oso-osorik, goragoko mailako planek sustatzen duten bezala. Balorizazio energetikoaren datu orokorra gutxituz joango da birziklapena handitzen den heinean.

25. taula Balorizazio energetikoaren betetze-maila, 2022. urtea

	Bete beharreko helburuak				Nola goaz?	
	2020	2025	2030	2035	2022	Betetze-bidearen balorazioa
Udal-hondakin guztien balorizazio energetikoaren tasa		% 15	% 15		% 43	☹️
Errausteko eta batera errausteko instalazioetan sortutako material bioegonkortua energetikoki balorizatzea. <i>Handitu (zenbat gehitu zehaztu gabe)</i>					% 100	😊

7.6 Ezabatzeko helburuak

Nabarmendu behar da, azkenik, gaur egun Gipuzkoako Lurralde Historikoan ez dela hondakin-kantitaterik isurtzen, aldez aurretik tratatu gabe, **ezabaketa** bidez. Hondakinak tratatzeko instalazioetako errefus batzuetatik datorren isurketa-ehunekoa % 2,6 da, eta 2030erako planean helburu gisa ezarritako % 10 baino askoz txikiagoa.

26. taula Balorizazio energetikoaren betetze-maila, 2022. urtea

	Bete beharreko helburuak				Nola goaz?	
	2020	2025	2030	2035	2022	Betetze-bidearen balorazioa
Aurretiazko tratamendurik gabe isuritako hondakinak	0 t (2019)				0 t	😊
Udal-hondakin guztien ezabatze-tasa	% 35		% 10		% 2,6	😊

8 GENERO-INPAKTUAREN EBALUAZIOA

Emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko araudian xedatutakoaren ondorioetarako, 2019rako GHHKPOari genero-inpaktua ebaluatzeko prozedura aplikatu zitzaion. Plana idazteko, aldez aurreko ebaluazio bat egin zen. Ebaluazio horretan, generoari dagozkion alderdiak identifikatu ziren, eta emakumeen eta gizonen arteko desberdintasuna ezabatzeko ekintzak eta neurriak aurreikusi ziren (43. taula: GHHKPOaren jarduerak, genero-egokitasuna eta ekintza gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko orientabideak).

Atal honetan, 2019-2022 aldian egindako ekintzen eta neurrien betetze-mailari buruzko azterketa bat jasotzen da, taula horretan jasotakoari jarraikiz. Hona hemen laburpena:

27. taula GHHKPOeko ekintzak taldekatzea, ekintzak gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko neurriak kontuan hartuta.

Ekintza gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko orientabideak	Ekintza
Emakumeentzako ekintza positiboak I+G+Bn, genero-aldea oso handia bada	PRE-2 / BIR-5
Osaera orekatua sexuaren arabera	BEH-4 / BEH-6
Emakumeen eta gizonen erantzunkidetasuna sustatzen duten edukiekin.	PRE-3
Pertsonei buruzko adierazleak sexuaren arabera bereiztea	PRE-12
Enplegu orekatua sexuaren arabera	PRE-11
Emakumeengan eta gizonengan duen eraginaren azterketa	PRE-1 / PRE-5 / BERRP-3 / BERRP-4
Sexu bakoitzak erosketan duen zereginean zentratzea	PRE-14 / PRE-16 / PRE-17
Emakumeek I+G+Bn lan egiteko bermea	BAL-1
Deialdian eta esleipenetan emakumeen eta gizonen parte-hartze orekatua bermatzea, baldintza berberetan.	PRE-8
Erabiltzaileen kokapena identifikatzea, emakume edo gizon izatearen arabera.	G.BIL-1
Karakterizazioek emakumeen eta gizonen egoeran eta posizioan eragina duten edo izan dezaketen identifikatzea.	BEH-1
Zerga-pizgarriek emakumeengan eta gizonengan duten eragina eta bien arteko berdintasuna identifikatzea.	PRE-19
Generoak enpleguan, osasunean, emakumeek eta gizonen hondakinak sortzean eta hautatzean duten eragina identifikatzea...	BAL-2
Genero-rolaren hausturan eragiten duten irudiak (emakumeak tradizionalki gizonezkoenak izan diren paperetan eta gizonak tradizionalki emakumezkoenak izan diren paperetan)	BEH-8
Emakumeen eta gizonen inplikazio erantzunkidea	PRE-18 / PRE-6 / PRE-9 / G.BIL-1 / G.BIL-4
Pleguetan berdintasunezko klausulak txertatzea	PRE-22 / PRE-4 / PRE-8 / BIR-4
Sorkuntzan eta gaikako bilketan emakumeek eta gizonen duten zereginari buruzko informazioa ematen duten pertsonekin zerikusia duten adierazleak sartzea	PRE-12

Ekintza gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko orientabideak	Ekintza
Pertsonen informazioa jasotzen duten datu-baseetan sexua aldagaia edo eremua sartzea	BEH-2
Sexuaren arabera bereizitako datuak dituzten txostenak, pertsonen buruzkoak badira	BEH-3
Hizkuntza inklusiboa liburuxketan, dokumentazioan, karteletan...	BEH-8
Erakustea zer eragin duen enpleguko genero-arrakalan, emakumeen emandako beken %, emakumeen I+G+Bn duten parte-hartzearen %, hizkera ez-sexista zenbateraino erabili den, irudi ez-sexistak zenbateraino erabili diren, genero-rolaren hausturan eta baliabideak sortzean eta hautatzean gizonen erantzukidetasunean eragiteko gaitasuna duten irudiak zenbateraino erabili diren...	BEH-5
Emakumeen elkarrekin eragile gisa parte hartzea	BEH-7
Emakumeen enpresek nazioartekotze-proiektuetan parte hartzea	PRE-2 / BIR-5
Emakumeen eta gizonen modu orekatuan parte hartzea: hizlariak, parte-hartzaileak...	BEH-8
Genero-ikuspegia aplikatzen dakien espezialista edo pertsona baten presentzia	BEH-4 / BEH-6
Herritarren inplikazioa azpimarratzea, eta, bereziki, emakumeen zeregina	BEH-9 / BIR-6
Hizkuntza berrikustea eta erabilera ez-sexistaren irizpideetara egokitzea	BEH-2 / BEH-3 / PRE-10 / PRE-13 / G.BIL-1
Genero-ikuspegia zeharkako bihurtzea plan estrategikoan	BIR-5
Gizartean emakumeen eta gizonen eginkizunaren ikuspegi tradizionala hausten duten irudiak erabiltzea	BEH-2 / BEH-3 / PRE-8 / PRE-4
Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista	EZA-2 / BEH-7 / PRE-14 / PRE-15 / PRE-16 / PRE-17 / PRE-18 / PRE-20 / BERRP-5 / G.BIL-4
Sexuaren arabera bereizitako informazioa erabiltzea, emakumeen eta gizonen izan dezaketen zeregina identifikatzeko	BAL-2
Hizkuntza ez-sexista eta genero-rola hausten duten irudiak erabiltzea	BIR-5
Genero-ikuspegia analisiaren interpretazio-esparru gisa erabiltzea, emakumeen eta gizonen rol desberdinaren kausak identifikatzeko eta, ondoren, erabaki informatuak hartzeko.	BAL-2
Modeloak erabiltzea tamaina estandarreko desfileetan	PRE-2
Jardueretan genero-arrakala murrizten dela zaintzea	PRE-2 / BIR-5
Emakume eta gizonen parte-hartze orekatua zaintzea, bai hizlari gisa, bai parte-hartzaile gisa, etab.	BEH-7
Enpleguan genero-arrakalak areagotzen ez direla zaintzea.	BERRP-1 / BIR-1

Ekintza batzuk ez dira ebaluatu, ez zirelako egokitzen jo genero-ikuspegitik (BEH-10, PRE-21, G.BIL-2, BERRP-2 eta EZA-1); edo ez zirelako gauzatu behar 2019 eta 2030 artean (G.BIL-2, G.BIL-3, BIR-2 eta BIR-3).

Azken urteotan, GHHKPOean aurreikusitako ekintzak gauzatzeko premisa hau izan da: neurri bakoitzean sexu bakoitzak egiten duen ekarpena optimizatzea. Prebentzio-programako ekintzetatik hasi eta balorizaziora arte.

Zehazki, hauek izan dira GHHKPOaren gauzatze-aldian azertu diren premisetako batzuk:

- Bilerak egiteko deialdiak sustatzea, sexuen osaera orekatuarekin (mahaiak, batzordeak, lantaldeak...).
- Emakumeek eta gizonen baliabideak eskura ditzaten bultzatzea, dela sortzen den enpleguaren bidez, egiten diren prestakuntzaren bidez, beken bidez, ematen diren aintzatespen eta sarien bidez, antolatutako hitzaldien bidez, egiten diren dirulaguntza eta kontratuen bidez, lizitazio-agirien bidez (baldintza-agirietan berdintasun-klausulak sartuz, adibidez), etab.
- Genero-rolaren eta emakumeen eta gizonen rola ikuspegi estereotipatuaren hausturan eragiten saiatzea, udal-hondakinak sortzeari eta tratatzeari dagokionez, bai egin diren kanpainen, bai prestakuntza-ekintzen edukietan, bai kontsumo-ohiturak, hondakinen hautaketa, birziklapena eta abar aldatzeko egin diren jarduerak guztietan.
- Sentsibilizazio-kanpainen diseinuan genero-rolaren hausturan eragiten duten irudiak zaintzea (emakumeak tradizioz gizonetakoak izan diren roletan, eta gizonak tradizioz emakumeenak izan diren roletan). Edo hizkuntza ez-sexista erabiltzea, karteletan, liburuxketan eta abarretan hizkuntza inklusiboa txertatzea sustatuz.

Hona hemen praktikara eramandako ekintzen adibide batzuk:

- *PRE-20: Sakabanatutako zaborra prebenitzea eta murriztea: sakabanatutako zaborra nondik datorren aztertzea, ibai, kostaldeko harea eta itsasoetan zaborra prebenitzeko eta murrizteko eta herritarrak oro har sentsibilizatzeko neurrien pakete bat definitzea eta garatzea.* Gipuzkoako ibaien ibilguetan zaborrak sakabanatuta biltzeko zerbitzua kontratatze prozesuan, guztira 100 puntutik 5 puntu eman zitzaizkion enpresa eskaintzaileak proposatutako lantaldean emakumeek zuten ordezkariak.
- *BAL-2.3: CMGren segimendu-azterlanak egitea.* Ebaluatutako aldiaren zehar ekintza honen proiektuak gauzatzeko prozesuan emakumeen presentzia txikia antzeman zen. Horren ondorioz, epidemiologian espezializatutako zerbitzuak kontratatze prozesuetan balorazio-irizpideak aldatzeko erabakia hartu zen. Kontratuaren lanak barne hartzen dituzten lau ikerketa-ildoetako zuzendaritzan eta azterlanaren zuzendaritzan emakumeen presentzia handiena duten enpresa lizitatzailerik balorazioetan pisu handiagoa ematea erabaki zen.
- *PRE-8: Gazteei arlo hauetako I+G+Brako bekak emateko foru-programa mantentzea: prebentzioa, produktu eta zerbitzuen ekodiseinua, berrerabiltzeko prestaketa, gaikako bilketa, birziklapena eta balorazioa.* Oinarri arautzaileetan eta deialdiaren genero-ikuspegia txertatzen zen emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko, balorazio-irizpideen eta oinarri arautzaileetan bertan ezarritako pertsona fisiko onuradunen betebeharren bidez. Azken urteetan ekonomia zirkularraren arloko ikerketa- eta berrikuntza-proiektuak garatzeko onuradun izan diren emakumeen kopurua gizonena baino handiagoa izan da, hurrengo urteko banaketaren arabera.

28. taula Ekonomia zirkularraren arloko ikerketa- eta berrikuntza-proiektuak garatzeko beka baten onuradunak (2019-2022)

	2019	2020	2021	2022
Emakumeen kopurua	3	4	2	3
Gizonen kopurua	1	1	3	2

Hala ere, oraindik badaude datozen urteetan hobetzeko alderdiak. Hau da, adibidez, sexuaren arabera bereizitako datuak biltzean eta ustiatzean. Oraindik ez dago sexuaren arabera bereizitako behar adina informazio; beraz, Gipuzkoako Hondakinen Behatokiak sexuaren arabera bereizitako pertsonen dagozkien hondakinen sorkuntzaren eta kudeaketaren adierazleak (ahal direnak eta pertsonen buruzkoak) egokitzen eta biltzen jarraitu beharko du. Adibidez, zerbitzuen eta/edo instalazioen erabiltzaileen kokapena identifikatzea, emakumeak edo gizonak diren kontuan hartuta.

Hala ere, eta datu zehatzik izan gabe, indarrean dauden azterketek eta komunikabideetako berriek agerian uzten dute hondakinen tratamenduaren eremuan desberdintasun hauek daudela, nahiz eta desberdintasunak gutxituz joan diren GHHKPOa onartu zenetik:

- Industrian edo hondakinen tratamenduari lotutako jardueretan, emakumeek gizonek baino askoz gutxiago parte hartzen dute, hondakinak bereizita eta sailkatuta egon ezik. Gauza bera gertatzen da jarduera-eremu honetako I+G+Bko jardueretan.
- Kide anitzeko organoetako ordezkariak, nagusiki, gizonezkoak dira.

C ZATIA: ONDORIOAK ETA GOMENDIOAK

9. Ondorioak

10. Helburuak

11. Adierazleak

12. Etorkizunerako ekintzen proposamena

9 ONDORIOAK

Gipuzkoa, Europa mailan, **erreferentziatzko lurraldetzat hartzen da hondakinen kudeaketaren arloan**. Hala adierazten dute udal-mailan hondakinen gaikako bilketaren zifra handiek eta birziklatze-taseak, Europako helburuen gainetik. 2019-2030 aldirako GHHKPOa “Ekonomia Zirkularreko Europako zuzentarau-paketearen” esparruan idatzi zen, eta hainbat ekintza biltzen ditu, prebentzio eta ekonomia zirkularreko jardunbide berritzaileenak aztertzen dituztenak, materialen eta produktuen kateetan dauden baliabide baliotsuak erreskatatzen dituztenak eta lurraldeko hiri-hondakinen fluxuak husten dituztenak.

Txosten honetan argi geratu denez, **GHHKPOak, 2023-2030 aldian**, ez ditu aldatu behar Planaren oinarri gisa onartutako **printzipio** eta **helburu estrategikoak**. Horretarako, datozen urteetan hartu beharreko **helburuetan (zenbakien ikuspegitik) egokitzapen batzuk egin behar dira**, **arau-aldaketen eta lurraldeaz gaindiko plangintza-aldaketen ondorioz**. Aldaketa horiek 7. atalean deskribatu dira, eta 10. atalean laburbildu dira.

GHHKPOak, 2023-2030 aldian, gaur egungo programa eta ekintzei eusten die, bukatutzat jotzen diren jarduera batzuk izan ezik. Eta, aldi berean, **ekintza batzuk indartu egingo dira**. Hala da, 2019-2022 aldian lortutako ikaskuntzei esker, batetik, ekintzen zerrenda eguneratu egin da, betiere ahaleginak adierazleak hobetzeko emaitza nabariagoak lortzeko ahaleginetan kontzentratzeko; eta, bestetik, programa batzuen ekintza modu egituratuagoan zabaltzeko beharra sortu da. Erregulazio- eta plangintza-esparru berriak are zorrotzagoak izatera bultzatzen gaitu GHHKPOean aurreikusitako ekintzen garapenean. Ekintzak gauzatzeko proposamena, urteka banakatuta, dokumentu honen 11. atalean dago jasota.

Behatokiaren programari dagokionez, ezagutzaren programatzat hartzen da, eta hondakinak sortzeari eta kudeatzeari buruzko informazioa eta datuak ezagutzeko eta kontrolatzeko jarduerak biltzen ditu. Horrez gain, ezagutza eta jardunbide egokiak zabaltzeko ekintzak jaso behar dira, eta **mankomunitateekin, udalerriekin eta gainerako eragileekin lankidetzan aritzeko eta adosteko esparru bat finkatzen saiatu behar dugu**. GHHKPOak, 2023-2030 aldian, **eragileen lankidetzaren/elkartasunezko lana ahalbidetuko duten ekintzak garatu beharko ditu, kudeaketa lurralde osoan altan eta bajaran erabat integratzeko. Hondakinen Prebentzioaren Behatokiari bultzada ematea** ikuspegi guztietatik, batez ere teknikotik.

Lankidetzaren horiei dagokienez, eta helburu berriak betetzeko eskakizuna kontuan hartuta, epe berrian, GHHKPOean lan egin beharko da **mankomunitateei eta udalei helburuak betetzeko ardura emateko**, eta helburu guztiak (eta ez gaikako bilketarako helburuak bakarrik) lurralde-mailan bete ahal izateko duten zeregin garrantzitsua sendotu beharko da.

Datozen urteetan garatzen jarraitu beharreko lankidetzaren ekintzen adibideetako bat da 2025ean etxeko hondakin arriskutsuen kategorien % 100 gaika biltzeko sistemei (zuntz-zementu estrukturalaren hondakinak barne) Gipuzkoako lurraldearen % 100ean estaldura ematea. Toki-erakundeek/mankomunitateek dute hondakinak biltzeko eskumena, baina, hala ere, lan-ildo bat izango du Hondakinak Prebenitzeko Behatokiak. Ildo horretan, GFAk Hondakinak Koordinatzeko Organoaren (BEIB) esparruan egiten duen lan guztia ere helaraziko da.

Aurreikusitako hondakinen sorrera murrizteko proposatutako helburu berriek ahalegin gehigarria egin beharko dute lurraldeko hondakinen **prebentzioan**. Gipuzkoako Foru Aldundiak

ekintzak egin ditu eta baliabideak bideratu ditu prebentzioan lan egitera, eta asko aurreratu da, baina, egungo egoeraren balantze kritikoa eginez, ikusten dugu, horrela jarraituz gero, ez garela prest egongo eskatzen zaizkigun helburuak betetzeko. 2020an, % 10 murriztu behar izan genuen sorkuntza 2010arekin alderatuta, eta gaur egun % 8,23an gaude. 2025erako, % 13ko murrizketa lortu behar da.

GHHKPOeko programak [sentsibilizazio-ekintza](#) batzuk jasotzen ditu, eta horiek egiten jarraitu beharko dute, baina [benetan murriztu daitezkeen hondakinen benetako hobiak identifikatzeko](#) ekintzekin uztartu beharko dira. Egokitzen jotzen da prebentzioa modu intentsiboagoan lantzeko talde zehatzak identifikatzea, hala nola komertzialak, poligonoak, industrialak eta abar.

Programa honen errealitate oso positiboa [zaborraren arloan egindako ahalegin handia](#) da, hiru alderditan banatuta: (1) fokuak identifikatu eta jasotzea; (2) atestatuen eta salaketen jarraipena egitea, eskumena duten administrazio sektorialekin koordinatuta; eta (3) gizartea sentsibilizatzea, portaera aldatzeko. Bilketa beharrezkoa bada ere ingurumenean kalterik ez eragiteko, gaur egungoa baino zabor gehiago kontabilizatzen da. Alderdi hori gure prebentzio-helburuaren kontra joango da, eta GHHKPOaren etorkizuneko jarraipen-txostenetan kontabilizatu beharko dira.

Prebentzio-programaren ildo guztiei eustea da proposamena, nahiz eta horietako batzuk amaitutzat jo daitezkeen (PRE-15: Iturriko uraren kontsumoa sustatzea herriarren artean, adibidez).

[Elikagaien xahutzeari](#) buruzko ekintzetan egindako aurrerapena ere nabarmena da. Datozen urteetan ikusiko du nola onartuko den *Elikagaien Galera eta Hondakinak Prebenitzeko Lege Proiektua*, helburu, adierazle eta nahitaez bete beharreko eskakizun berriekin, eta dagoeneko kontuan hartu dira txosten hau idaztean.

Ez da ahaztu behar Gipuzkoako Foru Aldundiak 2015. urteaz geroztik ekin diola elikagai-hondakinen arazoari, Gipuzkoako Elikagaien Bankuarekin egindako lehen lankidetzaren lanak gauzatu baititu. Beraz, araudi berriaren eskakizunak betetzea zorrotza izango den arren, bide luzea egin da orain arte, eta ez da hutsetik abiatzen.

Berrerabiltzeko prestaketari dagokionez, hurrengo urteetan landu beharreko helburua da. *Ekonomia zirkular baterako hondakinei eta lurzoru poluituei buruzko apirilaren 8ko 7/2022 Legea* onartuta, berrerabiltzeko prestatze-helburuak % 5ekoak dira 2025erako, % 10ekoak 2030erako eta % 15ekoak 2035erako, eta legeak aurreikusten du ehun-hondakinetatik, tresna elektriko eta elektronikoen hondakinetatik, altzarietatik eta berrerabiltzeko presta daitezkeen beste hondakin batzuetatik lortzea. Hala ere, epe labur/ertainean, frakzio horietarako berariazko azterketa bat egin beharko da, eta benetako potentziala ebaluatu, jakiteko zein kantitate maximoarekin lagundu daitekeen helburu hori lortzen, eta jakiteko kantitate handiak lortu behar diren beste hondakin-frakzio batzuk berrerabiltzeko prestatze-helburua betetzeko.

Aipatu beharra dago 2019-2022 aldian lurraldean [berrerabiltzeko prestaketa-zentro](#) baten beharren ebaluazioari buruz egindako lanen ondorioz, modu aktiboan sustatu behar dela frakzio berrerabilgarriak biltzeko eta kudeatzeko eredu bat, berriki onartu diren helburu berriak betetzeko. Lan-alderdi bikoitza du: (1) Bat GHHKPOaren babesean dago, BEH-4 ekintza indartuz OPGn eta mankomunitateekiko lan-taldeetan. Orain, helburuak geldotzen eta legediaren

eskakizun berriak betetzen ari dira, kasu honetan, berrerabilpenean; eta (2) GHHKPOaren babespetik ateratzen den beste alderdi bat, bai edukiari dagokionez, bai aurrekontuari dagokionez, hala nola azterketei eta CPRaren eraikuntzari dagokionez. Horretarako, dagozkion tresna eta instantziak erabiliko dira, eta, betiere, behatokiko mahaian akordioak lortzeko lanaren lorpenekin batera.

Helburuen betetze-mailari dagokionez, kostatu egingo dela adierazten du horrek guztiak (% 0,96an gaude; 2025erako, berriz, % 5ean egon behar dugu). Ez bakarrik Gipuzkoan, baita gainerako administrazioetan ere; izan ere, badirudi legean helburu oso boluntarista bat jarri dela, baina ez dago hondakin-kantitate nahikorik berrerabiltzeko prestatzen diren tipologietan (ehunak, tamaina handiko hondakinak, GEEH) helburua lortu ahal izateko. Prebentzio-programan bezala, landu beharreko frakzio- eta/edo sektore-nitxoak identifikatu behar dira. Horren adibide da GFaren trantsizio ekologikoko zuzendaritza nagusiaren berrerabilpen sanitarioko proiektua, ANDAD eta enpresa farmazeutikoen batasunarekin (protesi-bankua) lankidetzan, dagoeneko martxan dagoena.

Gipuzkoako Lurralde Historikoa erreferentzia da gaikako bilketan, eredu eraginkorrak martxan jartzean, emaitza onak ematen baitituzte. Hala ere, lurraldeko toki-erakunde batzuek oraindik ez dituzte ezarri eredu horiek, eta gaikako bilketaren indizeek, beraz, hobetzeko marjina handia dute. **Gaikako bilketako programaren bigarren erroka lurralde osoan ezartzea izan beharko litzateke, toki-erakundeei prozesuan lagunduz.** 2023-2030 bitartean, udalerriek dirulaguntza beharko dute ezartzeko, eta aurreratuenek laguntza eskatu ahal izango dute eredu berriak ikasten jarraitzeko eta/edo egungo sistemen arazoak konpontzen joateko, bai baitaude arazoak.

Orain arte egindako lanetatik eta 2019-2022 aldiko analisien emaitzetatik, nolabaiteko geldialdia hauteman da, eta, gainera, herritarren parte-hartzea ere murriztu egin da gaikako bilketan. Hori dela eta, hurrengo urteetan herritarren ohiturei eta portaerei buruzko jarraipena egin beharko da.

Birziklatze-programaren betetze-maila altua da; 2022an bete behar da 2025erako ezarritako helburua. Hala ere, bide horri eusteko, gaikako bilketan egin beharreko ahaleginak egin behar dira, kalitatea bermatzeko eredu eraginkorrak ezarri behar dira, dauden instalazioak ahalik eta berme gehienekin ustiatu ahal izateko, eta tratamendu-instalazioen eraginkortasuna eta efizientzia gaur egun duen mailari eutsi behar zaio. Ez da ahaztu behar 2030erako % 70era iritsi behar dugula.

Programa honen esparruan garatu beharreko ekintzetako batzuk hauek izan daitezke: balio-kateetan zirkulartasuna sustatzea, ekonomia zirkularreko ekintza-plana, eta bioekonomian aplikazio berriak identifikatzea eta aztertzea.

Balorizazio energetikoko programak GHHKPOean aurreikusitako ekintzak garatzeko ahalegina egingo du, egokiak eta beharrezkoak direla uste baita. Batetik, ekonomia zirkularreko eta bioekonomiako produktu berrien aplikazioetan I+G+B laguntzeko baliabideak emanez; eta, bestetik, CMGaren azterketa- eta segimendu-lanetan.

GHHKPOeko azken programa **ezabatze-programa** da. Programa honen jarraipen-adierazleek emaitza onak ematen dituzte, eta indarrean dagoen legedian jasotako helburuak betetzen direla bermatzen da. Gaur egun, geldotu ondoren bakarrik isurtzen dira CMGaren erraustak (guztira sortzen denaren % 1-2); beraz, bigarren mailako hiri-hondakinen isuria minimizatzen eta optimizatzen jarraitzeko ekintzek lehentasuna izaten jarraituko dute.

Programak aztertzeaz gain, dokumentu hau idazteko esparruan, GHHKPOaren balorazio orokorra egin da Sailaren egungo eta etorkizuneko planifikazio-testuinguruan, batez ere **Ekonomia Zirkularreko** aurrekontu-programan ezarritako xedeari dagokionez. Eginkizun hori udal-hondakinen ezabaketaren monitorizazioa, prebentzioa, kudeaketa eta optimizazioa etengabe hobetzetik haratago doa. Misio horretan sartzen da, halaber, Gipuzkoatik Ekonomia Zirkularrerako trantsizioa bizkortzea.

Sailak ekonomia zirkularraren arloan egiten duen jarduera zabaltzeko ekimen batzuek, nahitaez, GHHKPOaren esparrutik harago joan behar dute. Horixe da *Ekonomia Zirkularraren Estrategiaren* kasua; 2024an egitea aurreikusten da. Hori dela eta, GHHKPOak zeharkakotasuna zainduko du, eta ahalik eta sinergiarik onena bilatuko du bere jarduera-eremua osatzen duten hondakin-fluxuen prebentzioari eta ekonomia zirkularrari dagokienez.

10 HELBURUAK

2019-2030 aldirako GHHKPOean aurreikusitako helburuak kontuan hartuta, eta aztertutako aldian izandako arau-aldaketak kontuan hartuta, 2023-2035 aldiko kudeaketa-helburuak jasotzen dira jarraian.

Honekin batera doazen tauletan 2022. urtera arte indarrean zeuden helburuak ere jaso dira, proposatutako helburu bakoitzerako perspektiba eta erreferentzia-balioak ez galtzeko. Hona hemen balio bakoitzaren erreferentziako koloreen legenda:

7/2022 Legea, apirilaren 8koa, ekonomia zirkular baterako hondakinei eta lurzoru kutsatuei buruzkoa
EAEko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Plana 2030
1055/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, ontziei eta ontzi-hondakinei buruzkoa
106/2008 Errege Dekretua, otsailaren 1ekoa, pila eta metagailuei eta haien hondakinen ingurumen-kudeaketari buruzkoa
293/2018 Errege Dekretua, maiatzaren 18koa, plastikozko poltsen kontsumoa murrizteari buruzkoa eta Ekoizleen Erregistroa sortzeari buruzkoa
110/2015 Errege Dekretua, otsailaren 20koa, gailu elektrikoen eta elektronikoen hondakinei buruzkoa
646/2020 Errege Dekretua, uztailaren 7koa, hondakinak zabortegetan utzi eta ezabatzeko era arautzen duena
2019-2030 aldirako GHHKPO
Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2023ko uztailaren 12ko 2023/1542 (EB) Erregelamendua, pila eta bateriei eta horien hondakinei buruzkoa, 2008/98/EE Zuzentaraua eta 2019/1020 (EB) Erregelamendua aldatzen dituen eta 2006/66/EE Zuzentaraua indargabetzen duena

29. taula 2016-2035 aldirako prebentzio- eta berrerabilera-helburuak

Kod.	Helburua	2016	2019	2020	2022	2023	2024	2025	2027	2029	2030	2035
O-PRE-01	2010ean baino udal-hondakin gutxiago sortzea							–% 13			–% 15	
O-PRE-02	HHen sorkuntza mugatzea (EKH gabe) (kg/bizt. urtean)										419	
O-PRE-03	2020ko datuekin alderatuta, per capita elikagai-hondakinen sorrera murriztea							–% 25			–% 50	
O-PRE-04	2030erako elikagai-hondakinen per capita sorkuntza murriztea txikizkako salmentaren eta kontsumitzaileen esparruan, 2020rekin alderatuta										–% 50	
O-PRE-05	2010ean baino ontzi gutxiago sortzea							–% 13			–% 15	
O-PRE-06	2019an baino ontzi arin gutxiago sortzea							–% 5			–% 20	
O-PRE-07	Plastikozko poltsa arinen urteko gehieneko kontsumo-muga (poltsa arinen unitateak pertsonako edo helburu baliokide bat pisuan adierazita)			90				25				
O-BERR-01	Gailu handiak berrerabiltzeko gutxieneko prestatze-indizea lortzea		% 3									
O-BERR-02	Osagai arriskutsuak dituzten informatika- eta telekomunikazio-aparatu txikiak berrerabiltzeko gutxieneko prestatze-indizea lortzea		% 4									
O-BERR-03	Udal-hondakin guztiak berrerabiltzeko gutxieneko prestatze-indizea lortzea							% 5			% 10	% 15

30. taula 2016-2035 aldirako gaikako bilketaren helburuak

Kod.	Helburua	2016	2019	2020	2022	2023	2024	2025	2027	2029	2030	2035
O-GAI-01	Sortutako udal-hondakinen guztizko pisuarekiko bereizita bildutako udal-hondakinen gutxieneko indizea lortzea							% 75			% 85	
O-GAI-02	Pila eta baterien gaikako bilketaren gutxieneko indizea lortzea			% 50					% 63			% 73
O-GAI-03	Merkatuan sartutako GEEHen batez besteko pisuarekiko GEEen bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea		% 65									
O-GAI-04	Sortutako GEEHen batez besteko pisuarekiko GEEHen bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea		% 85									
O-GAI-05	Zuntz-zementuaren frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)							% 100				
O-GAI-06	EHA frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)							% 100				
O-GAI-07	Ehun-gaien frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)						% 100					
O-GAI-08	Biohondakinen frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)						% 100					
O-GAI-09	Biohondakinetan desegokien gehieneko % mugatzea				% 20				% 15			
O-GAI-10	Sukaldeko olioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)						% 100					
O-GAI-11	IV. eranskineko E atalean aipatutako plastikozko produktuen (erabilera bakarreko plastikozko botilak, tapak eta tapoiak barne) bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea.					% 70		% 77	% 85	% 90		
O-GAI-12	Tokiko eskumenerako paperaren, metalen, plastikoaren eta beiraren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)				% 100							
O-GAI-13	Tamaina handiko hondakinen bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)							% 100				
O-GAI-14	GEEHen bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)							% 100				
O-GAI-15	Etxeko ontzi guztietatik bereizitako bilketaren gutxieneko indizea lortzea							% 65			% 75	% 85

Kod.	Helburua	2016	2019	2020	2022	2023	2024	2025	2027	2029	2030	2035
O-GAI-16	Beirazko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 70			% 80	% 90
O-GAI-17	Plastikozko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 55			% 65	% 75
O-GAI-18	Zurezko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 30			% 40	% 60
O-GAI-19	Metal ferrosoen ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 50			% 60	% 80
O-GAI-20	Aluminiozko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 30			% 40	% 60
O-GAI-21	Edari eta elikagaietarako kartoizko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 70			% 80	% 90
O-GAI-22	Paperezko/Kartoizko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 75			% 90	% 95
O-GAI-23	Sendagaien ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea							% 15			% 25	% 35
O-GAI-24	Plastikozko botilen bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea					% 70		% 77	% 85	% 90		

31. taula 2016-2035 aldirako birziklatze-, balorizazio- eta ezabatze-helburuak

Kod.	Helburua	2016	2019	2020	2022	2023	2024	2025	2027	2029	2030	2035
O-BIR-01	GEEHen guztizko balorizazioaren gutxieneko indizea lortzea			% 75 - % 85								
O-BIR-02	GEEHak berrerabiltzeko eta birziklatzeko gutxieneko prestakuntza-indizea lortzea			% 55 - % 80								
O-BIR-03	Udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko gutxieneko prestakuntza-indizea lortzea		% 50					% 55			% 70	
O-BIR-04	Ontzi guztien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea							% 65			% 70	
O-BIR-05	Beirazko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea							% 70			% 75	
O-BIR-06	Paperezko/Kartoizko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea							% 75			% 85	
O-BIR-07	Burdin metalezko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea							% 70			% 80	
O-BIR-08	Aluminiozko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea							% 50			% 60	
O-BIR-09	Plastikozko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea							% 50			% 55	
O-BIR-10	Zurezko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea							% 25			% 30	
O-BAL-01	Udal-hondakin guztien balorizazio energetikorako gutxieneko indize maximoa lortzea							% 15			% 15	
O-BAL-02	Errausteko eta batera errausteko instalazioetan sortutako material bioegonkortuaren balorizazio energetikoa handitzea (balio bat zehaztu gabe)					↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
O-EZA-01	Aldez aurreko tratamendurik gabe isuritako hondakin-kantitatea mugatzea (t)		0									
O-EZA-02	Udal-hondakinak ezabatzeko indizea mugatzea							% 40			% 10	% 10

11 ADIERAZLEAK

11.1 Kudeaketa-adierazleak

Aurreko atalean jasotako helburuen betetze-maila ebaluatzeko, jarraipen-adierazleak ezartzen dira.

32. taula Prebentzio- eta berrerabilera-helburuen segimendua egiteko adierazleak

Kod. Helburua	Helburua	Adierazlea	Kod. Adierazlea
O-PRE-01	2010ean baino udal-hondakin gutxiago sortzea	Udal-hondakinen sorreraren murrizketa-tasa, 2010ekoarekin alderatuta (%)	I. PRE-01
O-PRE-02	HHen sorkuntza mugatzea (EKH gabe) (kg/bizt. urtean)	HHen sorkuntza-tasa (EKH gabe) (kg/bizt. urtean)	I. PRE-02
O-PRE-03	2020ko datuekin alderatuta, per capita elikagai-hondakinen sorrera murriztea	2020ko elikagai-hondakinen per capita sorkuntzaren murrizketa-indizea (%)	I. PRE-03
O-PRE-04	2030erako elikagai-hondakinen per capita sorkuntza murriztea txikizkako salmentaren eta kontsumitzaileen esparruan, 2020rekin alderatuta	Elikagai-hondakinen per capita sorkuntza-tasa txikizkako salmentaren eta kontsumitzaileen artean (%)	I. PRE-04
O-PRE-05	2010ean baino ontzi gutxiago sortzea	Ontzi-sorreraren murrizketa-tasa, 2010eko datuekin alderatuta (%)	I. PRE-05
O-PRE-06	2019an baino ontzi arin gutxiago sortzea	Ontzi arinen sorreraren murrizketa-tasa, 2019koarekin alderatuta (%)	I. PRE-06
O-PRE-07	Plastikozko poltsa arinen urteko gehieneko kontsumo-muga (poltsa arinen unitateak pertsonako edo helburu baliokide bat pisuan adierazita)	Pertsonako kontsumitutako poltsa-kopurua (unitateak edo balio baliokide bat pisuan adierazita)	I. PRE-07
O-BERR-01	Gailu handiak berrerabiltzeko gutxieneko prestatze-indizea lortzea	Berrerabiltzeko prestatzen diren gailu handien tasa (%)	I. BERR-01
O-BERR-02	Osagai arriskutsuak dituzten informatika- eta telekomunikazio-aparatu txikiak berrerabiltzeko gutxieneko prestakuntza-indizea lortzea	Berrerabiltzeko prestatzen diren eta osagai arriskutsuak dituzten informatikako eta telekomunikazioetako gailu txikien tasa (%)	I. BERR-02
O-BERR-03	Udal-hondakin guztiak berrerabiltzeko gutxieneko prestakuntza-indizea lortzea	Udal-hondakin guztiak berrerabiltzeko prestatze-tasa (%)	I. BERR-03

33. taula Gaikako bilketaren helburuen segimendu-adierazleak

Kod. Helburua	Helburua	Adierazlea	Kod. Adierazlea
O-SEL-01	Sortutako udal-hondakinen guztizko pisuarekiko bereizita bildutako udal-hondakinen gutxieneko indizea lortzea	Bereiz bildutako udal-hondakinen tasa, sortutako udal-hondakinen guztizko pisuarekiko (%)	I. GAI-01
O-GAI-02	Pila eta baterien gaikako bilketaren gutxieneko indizea lortzea	Pila eta baterien gaikako bilketaren tasa (%)	I. GAI-02
O-GAI-03	Merkatuan sartutako GEEHen batez besteko pisuarekiko GEEen bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	GEEHen bilketa bereiziaren tasa (merkatuan sartutako GEEen batez besteko pisuarekiko) (%)	I. GAI-03
O-GAI-04	Sortutako GEEHen batez besteko pisuarekiko GEEHen bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	GEEHen bilketa bereiziaren tasa (sortutako GEEHen batez besteko pisuarekiko) (%)	I. GAI-04
O-GAI-05	Zuntz-zementuaren frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	Zuntz-zementuaren frakzioaren bilketaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-05
O-GAI-06	EHA frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	EHA frakzioaren bilketaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-06
O-GAI-07	Ehun-gaien frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	Ehun-gaien frakzioaren bilketaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-07
O-GAI-08	Biohondakinen frakzioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	Biohondakinen frakzioaren bilketaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-08
O-GAI-09	Biohondakinetan desegokien gehieneko % mugatzea	Biohondakinetako desegokien tasa (%)	I. GAI-09
O-GAI-10	Sukaldeko olioaren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	Sukaldeko olioaren bilketaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-10
O-GAI-11	IV. eranskinen E atalean aipatutako plastikozko produktuen (erabilera bakarreko plastikozko botilak, tapak eta tapoiak barne) bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea.	IV. eranskinen E atalean aipatutako plastikozko produktuen bilketa bereiziaren tasa (erabilera bakarreko plastikozko botilak, tapak eta tapoiak barne) (%)	I. GAI-11
O-GAI-12	Tokiko eskumeneko paperaren, metalen, plastikoaren eta beiraren bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	Tokiko eskumeneko paperaren, metalen, plastikoaren eta beiraren bilketa bereiziaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-12
O-GAI-13	Tamaina handiko hondakinen bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	Bolumen handiko hondakinen bilketaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-13
O-GAI-14	GEEHen bilketa bereizia ezartzea (biztanleen %)	GEEHen bilketaren estaldura-tasa (biztanleen %)	I. GAI-14
O-GAI-15	Etxeko ontzi guztietatik bereizitako bilketaren gutxieneko indizea lortzea	Etxeko ontzi guztien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-15

Kod. Helburua	Helburua	Adierazlea	Kod. Adierazlea
O-GAI-16	Beirazko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Beirazko ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-16
O-GAI-17	Plastikozko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Plastikozko ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-17
O-GAI-18	Zurezko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Egurrezko ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-18
O-GAI-19	Metal ferrosoz egindako ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Metal ferrosoz egindako ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-19
O-GAI-20	Aluminiozko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Aluminiozko ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-20
O-GAI-21	Edari eta elikagaietarako kartoizko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Edari eta elikagaietarako kartoizko ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-21
O-GAI-22	Paperezko/Kartoizko ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Paperezko/Kartoizko ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-22
O-GAI-23	Sendagaien ontzien bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Sendagaien ontzien bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-23
O-GAI-24	Plastikozko botilen bilketa bereiziaren gutxieneko indizea lortzea	Plastikozko botilen bilketa bereiziaren tasa (%)	I. GAI-24

34. taula Birziklatze-, balorizazio- eta ezabatze-helburuen segimendua egiteko adierazleak

Kod. Helburua	Helburua	Adierazlea	Kod. Adierazlea
O-BIR-01	GEEHen guztizko balorizazioaren gutxieneko indizea lortzea	Guztizko GEEHen balorizazio-tasa (%)	I. BIR-01
O-BIR-02	GEEHak berrerabiltzeko eta birziklatzeko gutxieneko prestakuntza-indizea lortzea	Berrerabiltzeko prestatzen eta birziklatzen diren GEEHen tasa (%)	I. BIR-02
O-BIR-03	Udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko gutxieneko prestakuntza-indizea lortzea	Udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestatze-tasa (%)	I. BIR-03
O-BIR-04	Ontzi guztien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea	Guztizko ontzien birziklatze-tasa (%)	I. BIR-04
O-BIR-05	Beirazko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea	Beirazko ontzien birziklatze-tasa (%)	I. BIR-05
O-BIR-06	Paperezko/Kartoizko ontzien birziklapenaren gutxieneko indizea lortzea	Paper eta kartoizko ontzien birziklatze-tasa (%)	I. BIR-06
O-BIR-07	Burdin metalezko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea	Burdin metalez egindako ontzien birziklatze-tasa (%)	I. BIR-07
O-BIR-08	Aluminiozko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea	Aluminiozko ontzien birziklatze-tasa (%)	I. BIR-08
O-BIR-09	Plastikozko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea	Plastikozko ontzien birziklatze-tasa (%)	I. BIR-09
O-BIR-10	Zurezko ontzien gutxieneko birziklatze-indizea lortzea	Beirazko ontzien birziklatze-tasa (%)	I. BIR-10
O-BAL-01	Udal-hondakin guztien balorizazio energetikorako gutxieneko indize maximoa lortzea	Udal-hondakin guztien balorizazio energetikoaren tasa maximoa (%)	I. BAL-01
O-BAL-02	Errausteko eta batera errausteko instalazioetan sortutako material bioegonkortuaren balorizazio energetikoa handitzea (balio bat zehaztu gabe)	Errausteko eta batera errausteko instalazioetan sortutako material bioegonkortua energetikoki balorizatzeko tasa	I. BAL-02
O-EZA-01	Aldez aurreko tratamendurik gabe isuritako hondakin-kantitatea mugatzea (t)	Aurretiazko tratamendurik gabe isuritako hondakinen kantitatea (t)	I. EZA-01
O-EZA-02	Udal-hondakinak ezabatzeko indizea mugatzea	Udal-hondakin guztien ezabatze-tasa (%)	I. EZA-02

11.2 Ingurumen-adierazleak, ekonomia zirkularrekoak eta gizarte-adierazleak

Aurreko atalean adierazitakoez gain, adierazle hauek ere kontuan hartuko dira:

35. taula Birziklatze-, balorizazio- eta ezabatze-helburuen segimendua egiteko adierazleak

Kod. Adierazlea	Adierazlea	Neurri- unitatea
I. ING-01	Hondakinak biltzeko ekintzetan erabilitako ibilgailu elektrikoen %	%
I. EK-01	Bioekonomiaren eta ekonomia zirkularraren fakturazioa eta sektorearen BPGari egindako ekarpena (%) Gipuzkoan	Euroak
I. EK-02	Ekonomia zirkularrari eta bioekonomiari buruzko Gipuzkoako Hiri Hondakin Plan Orokorren I+Gko barne-gastua	Euroak
I. EK-03	Bioekonomiarekin eta ekonomia zirkularrarekin lotutako jarduerak egiten dituzten GLHko enpresa berrien kopurua	Kopurua
I. EK-04	Produktu zirkularren euskal katalogoan sartutako Gipuzkoako enpresen produktu-kopurua	Kopurua
I. EK-05	Erosketa publiko berdearen ehunekoa GFAko Ingurumen Departamentuaren kontratazio orokorrean	Portzentajea
I. EK-06	Erosketa publiko berdearen ehunekoa GFAko Ingurumen Departamentuaren kontratazio orokorrean	Euroak
I. SOZ-01	Planaren garapenean parte hartzen duten erakundeen ehunekoa (GFA, mankomunitateak eta hondakinak mankomunatu gabe biltzen dituzten udalak), emakumeen eta gizonen berdintasuna neurtzeko konpromisoa dutenak.	%
I. SOZ-02	Genero-rola hausten duten GHHKPOaren esparruan garatutako udal-hondakin arloko kanpainen %	%
I. SOZ-03	Emandako eta sexuaren arabera bereizitako beka-kopurua	Zenbakia
I. SOZ-04	Udal-hondakin kudeaketa-fase bakoitzean erabilitako gizon-kopurua (bilketa publikoak eta kontratak, eta instalazio publikoetako eta/edo emakida publikoetako tratamendua)	%
I. SOZ-05	GHHKPOaren esparruan garatutako I+G+B proiektuetan dauden gizonen kopurua	%
I. SOZ-06	Udal-hondakin kudeaketa-fase bakoitzean erabilitako emakume-kopurua (bilketa publikoak eta kontratak, eta instalazio publikoetako eta/edo emakida publikoetako tratamendua)	%
I. SOZ-07	GHHKPOaren esparruan garatutako I+G+B proiektuetan dauden emakumeen kopurua	%
I. SOZ-08	Udal-hondakinekin lotutako jardueri buruzko informazio- eta sentsibilizazio-ekintzetan parte hartu duten emakumeen eta gizonen kopurua	Zenbakia

12 ETORKIZUNERAKO EKINTZEN PROPOSAMENA

Jarraian, programen arabera eta GHHKPOaren indarraldirako proposatutako ekintzen banaketa jasotzen da. Horrez gain, horien genero-egokitasunaren balorazioa eta 2023-2030 indarraldirako ekintzen guztizko kostuak ere sartu behar dira.

Aipatu behar da proposatutako ekintzak GHHKPOean zehaztutakoak bezalakoak izaten jarraitzen dutela, baliozkotzat jotzen baitira, ekintzen izen-aldaketa izan ezik:

- BEH-6. Hemendik aurrera, “2019-2030 aldirako GHHKPOaren informazio-, segimendu- eta ebaluazio-batzordearen garapena” izena izango du, eta “martxan jartzeari” buruzko aipamena kendu egingo da, batzorde hori dagoeneko martxan baitago.
- BEH-7. Aurrerantzean, “Hondakinen hierarkia betetzera bideratutako informazio-, sentsibilizazio- eta komunikazio-plan bat egitea eta garatzea” izena izango du, eta zati hau ezabatu egingo da ekintzaren enuntziatutik: “Prebentzioaren astea, informazio- eta sentsibilizazio-kanpaina orokorrak, programa bakoitzaren eta eragileen kanpaina espezifikoak koordinatzea, etab.”.

Gainera, ekintzen epea luzatzea erabaki da:

- BERRP-2: “Mankomunitateekin batera, garbiguneak GEEHen 110/2015 EDra egoki daitezen sustatzea”. 2020an amaitzen zen, garbiguneetako indarreko araudia gainbegiratzeko eta egokitzeko ekintzak egin ahal izateko. 2025ean ekintzaren bat egin ahal izatea aurreikusten da.
- BERRP-3: “Garbiguneen eta minigarbiguneen sarea etengabe hobetzeko laguntza, berrerabiltzeko prestaketa sustatzeko”. 2022an amaitzen zen. Berrerabilpenerako prestaketaren arloan dauden helburu zorrotzak kontuan hartuta, beharrezkotzat jotzen da lanean jarraitzea, lurraldean berrerabilpenerako prestakuntza sustatuko duten bilketa-ereduak egon daitezen. Ekintza hori 2023tik 2030era bitartean gauzatu behar da.
- G.BIL-2: “Mankomunitateekin batera garbiguneak egoki daitezen, hondakin-korrante guztiak (tartean, zuntz-zementu estrukturala, obra txikietako hondakinak eta etxeke gainerako hondakin arriskutsuak) onartzeko irizpideak homogeneous daitezen eta garbiguneak erabil daitezen sustatzea, baita kantitate batzuetatik gora zerbait kobratzeko aukera jasotzea ere”. Hura gauzatzeko aldia 2023-2030 aldira luzatu da.

36. taula GHHKPOaren etorkizuneko ekintzak, eragindako eragileak eta aurreikusitako gauzatze-epea (2023-2030)

Programa	Erref.	Ekintza	Inplikaturako eragileak	Epea
BEHATOKIA	BEH-1	Karakterizazioak egitea, eta tokiko erakundeek eta altan dauden hondakinen azpiegituren kudeatzaileek egin dituzten eta interesgarriak izan daitezkeen karakterizazio guztiak biltzea	GFA GHK Mankom./Udalak	2024, 2025, 2027, 2029 eta 2030
BEHATOKIA	BEH-2	Gipuzkoako hondakinak sortzeko eta gaika biltzeko datu-baseak kudeatzeko sistemak hobetzea, mantentzea eta ustiatzea, eta haietako irizpideak bateratzea: SIGRU, sareko plataforma eta beste aplikazio batzuk.	GFA	2023 2030
BEHATOKIA	BEH-3	Hondakinak sortzeari eta gaika biltzeari buruzko sareko edukiak eguneratzea eta aldiak txostenak argitaratzea. Alerta goiztiarreko txostenak egitea (2018/850 Zuzentaraua)	GFA	2023 2030
BEHATOKIA	BEH-4	Behatokiaren Mahaia guztiz garatzea kontsulta eta aholkularitzako organo tekniko gisa, eta gaikako lantaldeak sortzea interesatuta dauden eragileekin.	GFA	2023 2030
BEHATOKIA	BEH-5	2019-2030 Hondakin planaren segimendu-txostenak idaztea	GFA	2030
BEHATOKIA	BEH-6	2019-2030 aldirako GHHKPOaren Informazio, Jarraipen eta Ebaluazio Batzordearen garapena	GFA	2023 2030
BEHATOKIA	BEH-7	Hondakinen hierarkia betetzera bideratutako informazio-, sentsibilizazio- eta komunikazio-plan bat prestatzea eta garatzea	GFA	2023 2030
BEHATOKIA	BEH-8	Hondakinen Prebentzioaren Europar Astea	GFA/Mankom./Udala k/OCRU/GK Recycling/GK Green Fashion/Elikagaien Bankua/Beste eragile batzuk	2023 2030
BEHATOKIA	BEH-9	Behatokiaren bidez, udalerrri batzuetan izandako esperientziak identifikatzea eta ezagutaraztea. Bilketako jardunbide onenen berri ematea.	GFA	2023, 2025, 2027 eta 2029
BEHATOKIA	BEH-10	OCRUrekin koordinatzea	GFA	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-1	Hondakinak sortzeagatik herritarrei eta sektore komertzial eta industrialei zuzendutako ordainketa-politikak sustatzea.	GFA Mankom. Udalak	2023 2030

Programa	Erref.	Ekintza	Inplikaturako eragileak	Epea	
PREBENTZIOA	PRE-2	Gipuzkoako moda jasangarriaren klusterra bultzatzea (GK Green Fashion): jasangarritasun-irizpideetan sakontzea, katalogoan Gipuzkoako diseinatzaile eta enpresa gehiago sartzea, I+G+Bko ekintza pilotuak eta sustapen- eta bistaratze-ekintzak sustatzea (moda jasangarriko desfilea, bertako marka berriak garatzeko espazioak, etab.), kontsumo arduratsuko tresnak nazioartekotzea eta hedatzea, etab., beste kluster eta eragile batzuekin elkarlanean (Gipuzkoa de Moda, Slow Fashion Next...).	GFA GK Green Fashion FCCG	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-3	Etxeetan eta dendetan kontsumo arduratsua sustatzea, eta, horretarako, bertako produktuak, konponketa, trukea eta bigarren eskuko gauzak bultzatzea.	GFA/Udalak/Gizarte-eragileak/ Eskualde-garapeneko agentziak	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-4	GFAn erosketa berdearen eta zirkularraren programa sustatzea, berrerabilitako eta birziklatutako produktu eta materialak txerta daitezen: produktuak, zerbitzuak, obrak eta instalazioak.	GFA (Jasangarritasuna eta beste departamentu batzuk)	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-5	Ekodiseinua bultzatzea	GFA/Unibertsitateak/ Enpresak	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-6	GFAn eraikin publikoetan ingurumena kudeatzeko sistemak bultzatzea: sortutako hondakinak minimizatzea eta kudeatzea	GFA (Jasangarritasuna eta beste departamentu batzuk)	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-7	Mankomunitateei, udalei, enpresei eta irabazi-asmorik gabeko erakundeei prebentziorako, gaikako bilketarako, berrerabiltzeko prestaketarako eta birziklapenerako laguntzak emateko foru-programa mantentzea (lehia-araubideko diru-laguntzak eta lankidetzak-hitzarmen izendunak)	GFA	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-8	Gazteei arlo hauetako I+G+Brako bekak emateko foru-programa mantentzea: prebentzioa, produktu eta zerbitzuen ekodiseinua, berrerabiltzeko prestaketa, gaikako bilketa, birziklapena eta balorizazioa.	GFA	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-9	Gipuzkoako Elikagaien Bankuaren bidez «Azken minutu» programa indartzea: emaila kopurua handitzea eta aprobetxamendu-formula berriak aurkitzea.	GFA Elikagaien Bankua	2023	2030
PREBENTZIOA	PRE-10	Herritarrak sentsibilizatzeko programa: etxeetan eta jatetxeetan elikagaiak xahu daitezen prebenitzea (Gourmet Bag)	GFA Beste eragile batzuk	2023	2030

Programa	Erref.	Ekintza	Inplikaturako eragileak	Epea
PREBENTZIOA	PRE-11	Ostalaritzan, jatetxeetan, catering-zerbitzuetan eta bestelakoetan sortutako elikagai-soberakinak biltzeko eta banatzeko sare bat sustatzea. Sarea gizarte-laguntzako zentroetara zabaltzea.	GFA HORECA	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-12	Elikagai-soberakinak sortzeko eta prebenitzeko adierazleen segimendua egitea. Diagnostikoa eguneratzea	GFA	2020, 2022, 2024, 2026, 2028 eta 2030
PREBENTZIOA	PRE-13	Sukaldaritzako hezkuntza-moduluetan prebentzioko eta gaikako bilketako irizpideak txertatzea eta zabaltzea: sortutako azpiproduktuak eta sorkuntza gastronomikoko ikerketa, azpiproduktuak berrerabilita.	GFA Prestakuntza-zentroak	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-14	Erosketa-jardunbide egokiak sustatzen dituzten herritarrak sensibilizatzeko kanpainak egitea, ontzien hondakin gutxiago sor daitezen: erosketa-ontzi berrerabilgarriak, ontziratutako gabekoak, plastikozko poltsak, ontzi motak eta birziklagarritasuna, etab.	GFA/Udalak/Sektore komertziala	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-15	Herritarren artean oro har txorrotako uraren kontsumoa sustatzea	GFA HORECA	Amaitua
PREBENTZIOA	PRE-16	Ur, sagardo eta ardo ontziratutako sektoreetan itzultzeko botilen erabilera sustatzea	GFA Ekoizleak	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-17	Sektore komertzialean ontzi-hondakin gutxiago sortzeko salmenta-jardunbide egokiak sustatzea	GFA Ekoizleak Sektore komertziala	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-18	Herritarrak etxeko hondakin arriskutsuak sortzearen inguruan sensibilizatzeko kanpainak sustatzea	GFA	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-19	Gipuzkoako sektore komertzial eta industrialetan hondakinak prebenitzeko zerga-pizgarrien azterlana egitea.	GFA Ogasun Departamentua	
PREBENTZIOA	PRE-20	Sakabanatutako zaborra prebenitzea eta murriztea: sakabanatutako zaborra nondik datorren aztertzea, ibai, kostaldeko hareatza eta itsasoetan zaborra prebenitzeko eta murrizteko eta herritarrak oro har sensibilizatzeko neurrien pakete bat definitzea eta garatzea.	GFA URA Udalak	2023 2030
PREBENTZIOA	PRE-21	Birziklapenaren klusterrean etxekoak ez diren hondakinak sortzen dituztenekin (eragile ekonomikoekiko borondatezko hitzarmenak) hondakinak murriztu, berrerabili eta birziklatzearen inguruko esperientzia pilotuak egitea	GFA GK Recycling GK Green Fashion Beste eragile batzuk	2023 2030

Programa	Erref.	Ekintza	Inplikaturako eragileak	Epea
PREBENTZIOA	PRE-22	Birziklatutako eta berrerabilitako produktuen sarrera sustatzea, laneko eta zerbitzueta kontratu publikoetan nahitaezko ehuneko bat ezarrita	GFA Udalak Beste eragile batzuk	2023 2030
GAIKAKO BILKETA	G.BIL-1	Hondakinak gaika biltzeko eredu eta sistema benetan eraginkor eta jasagarriak etengabe sustatzen eta hobetzen laguntzea mankomunitateei, eta, horretarako, hauek egitea: ereduak eta sistemak elkarrekin aztertu, lurralde-mailan irizpideak koordinatu, erabiltzaileen ikuspegia aztertu eta integratu (genero-irizpideak sartuta), sistema adimendunak barneratu, eta emaitzak ebaluatu.	GFA Mankomunitateak	2023 eta 2027
GAIKAKO BILKETA	G.BIL-2	Mankomunitateekin batera garbiguneak egoki daitezen, hondakin-korronte guztiak (tartean, zuntz-zementu estrukturala, obra txikietako hondakinak eta etxeko gainerako hondakin arriskutsuak) onartzeko irizpideak homogeneous daitezen eta garbiguneak erabil daitezen sustatzea, baita kantitate batzuetatik gora zerbait kobratzeko aukera jasotzea ere	GFA Mankomunitateak OCRU	2023 2030
GAIKAKO BILKETA	G.BIL-3	Transferentzia-instalazioekin erlazionatutako beharrak aztertzea	GFA GHK	2024
GAIKAKO BILKETA	G.BIL-4	Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak egitea	GFA	2023 2030
BERRERABILPENAR AKO PREST.	BERRP-1	GEEH, tamaina handikoak, ehun-gaiak eta bestelakoak saltzeko, trukatzeko, konpontzeko eta berririo enufakturatzeko sareak eta zerbitzuak babestea eta sustatzea.	GFA Sektore komertziala Beste eragile batzuk	2023 2030
BERRERABILPENAR AKO PREST.	BERRP-2	Mankomunitateekin batera, garbiguneak GEEHei buruzko 110/2015 EDra egoki daitezen sustatzea	GFA Mankomunitateak	2025
BERRERABILPENAR AKO PREST.	BERRP-3	Garbigune eta minigarbiguneen sarea etengabe hobetzen laguntzea, berrerabiltzeko prestatzea sustatzeko	GFA Mankomunitateak	2023 2030
BERRERABILPENAR AKO PREST.	BERRP-4	Berrerabiltzeko prestatzeko zentro baten (CPR) beharrak aztertzea	GFA	Amaitua
BERRERABILPENAR AKO PREST.	BERRP-5	Kontsumitzaileentzako informazioa hobetzea eta produktu berrerabilgarria merkatura dadin sustatzea (zuzenean, edo berrerabiltzeko prestatu ondoren)	GFA	2023 2030
BIRZIKLAPENA...	BIR-1	Biometanizazio-/Konpostaje-instalazioak kalitatea ziurtatzeko sistemei jarraikiz ustia daitezen eta merkatura zuzendutako produktuak sor ditzaten bultzatzea, eta konpostaren eta digestatoaren komertzializazioa hobetzea	GFA GHK	2024, 2026, 2028 eta 2030

Programa	Erref.	Ekintza	Inplikaturako eragileak	Epea	
BIRZIKLAPENA...	BIR-2	Konpostaje- eta biometanizazio-instalazioetako beharrak aztertzea.	GFA GHK	2024	
BIRZIKLAPENA...	BIR-3	Ontziak bereizteko Legazpiko eta Urnietako egungo instalazioen beharrak aztertzea. Zerbitzua zabaltzea eta, hala badagokio, hondakinak kudeatzean hurbiltasunaren printzipioa indartzea	GFA GHK Mankomunitateak SCRAP	2024	
BIRZIKLAPENA...	BIR-4	Obra publikoan agregakin birziklatuak erabil daitezen sustatzea	GFA (Jasangarritasuna eta beste departamentu batzuk) GK Recycling Beste eragile batzuk	2023	2030
BIRZIKLAPENA...	BIR-5	Gipuzkoako birziklapenaren klusterra sustatzea (GK Recycling), ekonomia zirkularra bultzatzeko: klusterrean Gipuzkoako zentro teknologiko, unibertsitate, fundazio eta enpresa gehiago sartzea; haren plan estrategikoa garatzea; eta I+G+Bko ekintza pilotuak sustatzea, baita Gipuzkoako Aldaketa Klimatikoaren Fundazioarekin eta beste kluster eta eragile batzuekin elkarlanean irizpideak eta tresnak nazioartekotzea eta hedatzea ere.	GFA GK Recycling FCCG	2023	2030
BIRZIKLAPENA...	BIR-6	Esperientzia arrakastatsuak trukatzea, identifikatzea eta hedatzea, Gipuzkoako birziklapen-klusterraren bidez (GK Recycling) Bilketako jardunbide onenen berri ematea.	GFA GK Recycling FCCG	2023	2030
BALORIZAZIOA: MATERIALA ETA ENERGETIKOA	BAL-1	I+G+B bultzatzea: ekonomia zirkularreko eta bioekonomiako produktu berriei aplikatzea	GFA FCCG Beste eragile batzuk	2023	2030
BALORIZAZIOA: MATERIALA ETA ENERGETIKOA	BAL-2	Gipuzkoako Ingurumen Gunearen segimendu-azterlanak egitea	GFA GHK	2023	2030
KANPORATZEAREN OPTIMIZAZIOA	EZAB-1	Hiri hondakin sekundarioen isurketa minimizatu eta optimizatzea	GFA	2023	2030
KANPORATZEAREN OPTIMIZAZIOA	EZAB-2	Hondakindegira eramandako bigarren mailako hiri-hondakinen kalitatea eta trazabilitatea kontrolatzeko sistema eraginkor bat ezartzea, 2018/850 Zuzentaraua betetzen dela ziurtatzeko	GFA/GHK	Amaitua	

37. taula 2023-2030 aldirako aurreikusitako ekintzen guztizko kostua, urtero

Erref.	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Kostua, guztira (€)
BEH-1	0	0	90.000	0	0	0	90.000	0	180.000
BEH-2	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	96.000
BEH-3	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	48.000
BEH-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BEH-5	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	120.000
BEH-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BEH-7	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	400.000
BEH-8	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	130.000	1.040.000
BEH-9	15.000	0	15.000	0	15.000	0	15.000	0	60.000
BEH-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PRE-1	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	200.000
PRE-2	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	1.200.000
PRE-3	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	80.000
PRE-4	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	160.000
PRE-5	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	240.000
PRE-6	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	80.000
PRE-7	890.000	890.000	890.000	890.000	890.000	890.000	890.000	890.000	7.120.000
PRE-8	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	480.000
PRE-9	210.000	210.000	210.000	210.000	210.000	210.000	210.000	210.000	1.680.000
PRE-10	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	240.000
PRE-11	30.000	30.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	300.000
PRE-12	0	30.000	0	30.000	0	30.000	0	30.000	120.000
PRE-13	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	240.000
PRE-14	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	160.000
PRE-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PRE-16	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	160.000
PRE-17	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	400.000
PRE-18	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	160.000

Erref.	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Kostua, guztira (€)
PRE-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PRE-20	283.000	283.000	283.000	283.000	283.000	283.000	283.000	283.000	2.264.000
PRE-21	35.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	245.000
PRE-22	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	120.000
G.BIL-1	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	160.000
G.BIL-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G.BIL-3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G.BIL-4	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	240.000
BERRP-1	100.000	100.000	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000	860.000
BERRP-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BERRP-3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BERRP-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BERRP-5	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	80.000
BIR-1	0	10.000	0	10.000	0	10.000	0	10.000	40.000
BIR-2	0	30.000	0	0	0	0	0	0	30.000
BIR-3	0	30.000	0	0	0	0	0	0	30.000
BIR-4	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	80.000
BIR-5	125.000	125.000	161.000	161.000	161.000	161.000	161.000	161.000	1.216.000
BIR-6	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	80.000
BAL-1	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	480.000
BAL-2	363.000	431.000	381.000	431.000	381.000	431.000	381.000	431.000	3.230.000
ELI-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ELI-2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Guztira	2.894.000	3.042.000	3.053.000	3.038.000	2.963.000	3.038.000	3.053.000	3.038.000	24.119.000

38. taula Etorkizuneko ekintzen genero-egokitasuna

Erref.	Genero-egokitasuna	Ekintza gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko orientabideak
BEH-1	BAI	Karakterizazioek emakumeen eta gizonen egoeran eta posizioan eragina duten edo izan dezaketen identifikatzea.
BEH-2	BAI	Pertsonen informazioa jasotzen duten datu-baseetan sexua aldagaia edo eremua sartzea Hizkuntza berrikustea eta erabilera ez-sexistaren irizpideetara egokitzea Gizartean emakumeek eta gizonen eginkizunaren ikuspegi tradizionala hausten duten irudiak erabiltzea
BEH-3	BAI	Hizkuntza berrikustea eta erabilera ez-sexistaren irizpideetara egokitzea Gizartean emakumeek eta gizonen eginkizunaren ikuspegi tradizionala hausten duten irudiak erabiltzea Sexuaren arabera bereizitako datuak dituzten txostenak, pertsonen buruzkoak badira
BEH-4	BAI	Osaera orekatua sexuaren arabera Genero-ikuspegia aplikatzen dakien espezialista edo pertsona baten presentzia
BEH-5	BAI	Erakustea zer eragin duen enpleguak genero-arrakalan, emakumeen emandako beken %, emakumeen I+G+Bn duten parte-hartzearen %, hizkera ez-sexista zenbateraino erabili den, irudi ez-sexistak zenbateraino erabili diren, genero-rolaren hausturan eta baliabideak sortzean eta hautatzean gizonen duten erantzukidetasunean eragiteko gaitasuna duten irudiak zenbateraino erabili diren...
BEH-6	BAI	Osaera orekatua sexuaren arabera Genero-ikuspegia aplikatzen dakien espezialista edo pertsona baten presentzia
BEH-7	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista Emakume eta gizonen parte-hartze orekatua zaintzea, bai hizlari gisa, bai parte-hartzaile gisa, etab. Emakumeen elkarrekin eragile gisa parte hartzea
BEH-8	BAI	Emakumeek eta gizonen modu orekatuan parte hartzea: hizlariak, parte-hartzaileak... Hizkuntza inklusiboa liburuxketan, dokumentazioan, karteletan... Genero-rolaren hausturan eragiten duten irudiak (emakumeak tradizionalki gizonenak izan diren paperetan eta gizonak tradizionalki emakumeenak izan diren paperetan)
BEH-9	BAI	Herritarren inplikazioa azpimarratzea, eta, bereziki, emakumeen zeregina
BEH-10	EZ	
PRE-1	BAI	Emakumeengan eta gizonengan duen eraginaren azterketa
PRE-2	BAI	Jardueretan genero-arrakala murrizten dela zaintzea Emakumeentzako ekintza positiboak I+G+Bn, genero-aldea oso handia bada

Erref.	Genero-egokitasuna	Ekintza gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko orientabideak
		Modeloak erabiltzea tamaina estandarreko desfileetan Emakumeen enpresek nazioartekotze-proiektuetan parte hartzea
PRE-3	BAI	Emakumeen eta gizonen erantzunkidetasuna sustatzen duten edukiekin.
PRE-4	BAI	Pleguetan berdintasunezko klausulak txertatzea
PRE-5	BAI	Emakumeengan eta gizonengan duen eraginaren azterketa
PRE-6	BAI	Emakumeen eta gizonen inplikazio erantzunkidea
PRE-7	BAI	Pleguetan berdintasunezko klausulak txertatzea
PRE-8	BAI	Deialdian eta esleipenetan emakumeen eta gizonen parte-hartze orekatua bermatzea, baldintza berberetan.
PRE-9	BAI	Emakumeen eta gizonen inplikazio erantzunkidea
PRE-10	BAI	Hizkuntza berrikustea eta erabilera ez-sexistaren irizpideetara egokitzea Gizartean emakumeek eta gizonek duten eginkizunaren ikuspegi tradizionala hausten duten irudiak erabiltzea
PRE-11	BAI	Enplegu orekatua sexuaren arabera
PRE-12	BAI	Pertsonen buruzko adierazleak sexuaren arabera bereiztea Sorkuntzan eta gaikako bilketan emakumeek eta gizonek duten zereginari buruzko informazioa ematen duten pertsonekin zerikusia duten adierazleak sartzea
PRE-13	BAI	Hizkuntza berrikustea eta erabilera ez-sexistaren irizpideetara egokitzea Gizartean emakumeek eta gizonek duten eginkizunaren ikuspegi tradizionala hausten duten irudiak erabiltzea
PRE-14	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista Sexu bakoitzak erosketan duen zereginetan zentratzea
PRE-15	E/A	Amaitutako ekintza
PRE-16	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista Sexu bakoitzak erosketan duen zereginetan zentratzea

Erref.	Genero-egokitasuna	Ekintza gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko orientabideak
PRE-17	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista Sexu bakoitzak erosketan duen zereginen zentratzea
PRE-18	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista Emakumeen eta gizonen inplikazio erantzunkidea
PRE-19	E/A	Amaitutako ekintza
PRE-20	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista
PRE-21	EZ	
PRE-22	BAI	Pleguetan berdintasunezko klausulak txertatzea
G.BIL-1	BAI	Hizkuntza berrikustea eta erabilera ez-sexistaren irizpideetara egokitzea Erabiltzaileen kokapena identifikatzea, emakume edo gizon izatearen arabera Emakumeen eta gizonen inplikazio erantzunkidea
G.BIL-2	EZ	
G.BIL-3	BAI	Emakumeengan eta gizonengan duen eraginaren azterketa
G.BIL-4	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista Emakumeen eta gizonen inplikazio erantzunkidea
BERRP-1	BAI	Enpleguan genero-arrakalak areagotzen ez direla zaintzea.
BERRP-2	EZ	
BERRP-3	BAI	Emakumeengan eta gizonengan duen eraginaren azterketa
BERRP-4	E/A	Amaitutako ekintza
BERRP-5	BAI	Irudien erabilera eta hizkuntza ez-sexista
BIR-1	BAI	Enpleguan genero-arrakalak areagotzen ez direla zaintzea.

Erref.	Genero-egokitasuna	Ekintza gauzatzeak emakumeen eta gizonen berdintasunean eragin positiboa izango duela bermatzeko orientabideak
BIR-2	BAI	Emakumeengan eta gizonengan duen eraginaren azterketa
BIR-3	BAI	Emakumeengan eta gizonengan duen eraginaren azterketa
BIR-4	BAI	Pleguetan berdintasunezko klausulak txertatzea
BIR-5	BAI	Jardueretan genero-arrakala murrizten dela zaintzea Emakumeentzako ekintza positiboak I+G+Bn, genero-aldea oso handia bada Genero-ikuspegia zeharkako bihurtu plan estrategikoan Hizkuntza ez-sexista eta genero-rola hausten duten irudiak erabiltzea Modeloak erabiltzea tamaina estandarreko desfileetan Emakumeen enpresek nazioartekotze-proiektuetan parte hartzea
BIR-6	BAI	Herritarren inplikazioa azpimarratzea, eta, bereziki, emakumeen zeregina
BAL-1	BAI	Emakumeek I+G+Bn lan egiteko bermea
BAL-2	BAI	Sexuaren arabera bereizitako informazioa erabiltzea, emakumeek eta gizonen izan dezaketen zeregina identifikatzeko Genero-ikuspegia analisiaren interpretazio-esparru gisa erabiltzea, emakumeen eta gizonen rol desberdinaren kausak identifikatzeko eta, ondoren, erabaki informatuak hartzeko Generoak enpleguan, osasunean, emakumeek eta gizonen hondakinak sortzean eta hautatzean duten eragina identifikatzea...
EZAB-1	EZ	
EZAB-2	E/A	Amaitutako ekintza